

Program Ochrony Środowiska dla gminy Bledzew na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023

**Opracował:
Zakład Analiz Środowiskowych Eko-precyzja**

BLEDZEW

Spis treści:

1. Wstęp.....	6
1.1. Cel i zakres opracowania.....	6
1.2. Opis przyjętej metodyki.....	7
2. Charakterystyka gminy.....	8
2.1. Położenie.....	8
2.2. Demografia.....	9
2.3. Budowa geologiczna.....	11
2.4. Warunki klimatyczne.....	11
2.5. Infrastruktura inżynierjno-techniczna.....	11
2.5.1. Sieć wodociągowa	11
2.5.2. Sieć kanalizacyjna.....	12
2.5.3. Sieć gazowa.....	12
2.5.4. Sieć drogowa	13
3. Założenia programu	14
3.1.1. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności	14
3.1.2. Strategia Rozwoju Kraju 2020.....	15
3.1.3. Strategia „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko”	16
3.1.4. Strategia innowacyjności i efektywności gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”	17
3.1.5. Strategia rozwoju transportu do 2020 roku (z perspektywą do 2030 roku).....	18
3.1.6. Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012–2020... ..	18
3.1.7. Strategia „Sprawne Państwo 2020”.....	20
3.1.8. Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022.....	21
3.1.9. Krajowa strategia rozwoju regionalnego 2010–2020: regiony, miasta, obszary wiejskie	21
3.1.10. Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020	22
3.1.11. Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020	22
3.1.12. Polityka energetyczna Polski do 2030 roku	22
4. Działania systemowe	24
4.1. Zarządzanie środowiskowe.....	24
4.1.1. Cele i strategia działań	24
4.2. Edukacja ekologiczna	25
4.2.1. Cele i strategia działań	28
4.3. Poważne awarie	29
4.3.1. Stan aktualny	29
4.3.2. Zagrożenia	29
4.3.3. Cele i strategia działań	30
5. Ochrona zasobów przyrody.....	30
5.1. Ochrona przyrody	30
5.1.1. Stan aktualny	30
5.1.2. Zagrożenia	41
5.1.3. Cele i strategia działań	41
5.2. Lasy.....	42
5.2.1. Stan aktualny	42
5.2.2. Zagrożenia	44
5.2.3. Cele i strategia działań	45
5.3. Ochrona powierzchni ziemi.....	45
5.3.1. Stan aktualny	45
5.3.2. Zagrożenia	51

5.3.3. Surowce naturalne oraz ich eksploatacja	51
5.3.4. Zagrożenia	52
5.3.5. Cele i strategia działań	52
6. Poprawa jakości środowiska	52
6.1. Wody	52
6.1.1. Stan wyjściowy – wody powierzchniowe	53
6.1.2. Jakość wód – wody powierzchniowe	53
6.1.3. Stan wyjściowy – wody podziemne	60
6.1.3. Jakość wód – wody podziemne	61
6.1.4. Gospodarka wodociągowa	62
6.1.5. Sieć kanalizacyjna	62
6.1.6. Oczyszczalnia ścieków	63
6.1.7. Zagrożenia	64
6.1.8. Cele i strategia działań	64
6.2. Ochrona powietrza	64
6.2.1. Źródła zanieczyszczenia powietrza	64
6.2.2. Jakość powietrza	67
6.2.3. Zagrożenia	72
6.2.4. Cele i strategia działań	72
6.3. Hałas	73
6.3.1. Stan wyjściowy	73
6.3.2. Źródła hałasu	73
6.3.3. Zagrożenia	78
6.3.4. Cele i strategia działań	78
6.4. Promieniowanie elektromagnetyczne	79
6.4.1. Stan wyjściowy	79
6.4.2. Cele i strategia działań	81
6.5. Gospodarka odpadami	82
6.5.1. Stan wyjściowy	82
6.5.2. Zagrożenia	85
6.5.3. Cele i strategia działań	86
6.6. Odnawialne źródła energii	86
6.6.1. Stan aktualny	86
6.6.2. Biomasa i biogaz	87
6.6.3. Energia wiatru	87
6.6.4. Energia geotermalna	89
6.6.5. Energia słońca	90
6.6.6. Energia cieków wód powierzchniowych	91
6.6.7. Ograniczenia rozwoju energii odnawialnej	92
6.6.8. Zagrożenia	92
7. Plan operacyjny	92
7.1. Wprowadzenie	92
7.2. Lista przedsięwzięć	92
8. Uwarunkowania finansowe	101
8.1. Potencjalne źródła finansowania przedsięwzięć inwestycyjnych	101
8.1.1. Fundusze krajowe	101
8.1.2. Fundusze Unii Europejskiej	103
9. Wdrażanie i monitoring	108
9.1. Działania polityki ochrony środowiska	108
9.2. Kontrola oraz dokumentacja realizacji programu	109
11. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	110

Spis tabel:

Tabela 1. Dane demograficzne (stan na 31.XII.2014r.).....	10
Tabela 2. Bezrobocie (stan na 31.XII.2014 r.).....	10
Tabela 3. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie gminy Bledzew (stan na 11.12.2013 r.).....	11
Tabela 4. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Bledzew (stan na 11.12.2013 r.).....	12
Tabela 5. Charakterystyka sieci gazowej na terenie gminy Bledzew (stan na 31.12.2013 r.).....	13
Tabela 6. Użytki ekologiczne na terenie gminy Bledzew.....	32
Tabela 7. Pomniki przyrody znajdujące się na terenie gminy Bledzew.....	36
Tabela 8. Struktura lasów Gminy Bledzew w roku 2014.....	42
Tabela 9. Użytkowanie powierzchni ziemi na terenie Gminy Bledzew (stan na rok 2014).....	47
Tabela 10. Zmienność odczynu gleby wraz ze zmianą zakresu odczynu pH.....	47
Tabela 11. Uziarnienie gleb.....	48
Tabela 12. Odczyn gleb.....	48
Tabela 13. Substancje organiczne w glebach.....	48
Tabela 14. Właściwości sorpcyjne gleb.....	49
Tabela 15. Pozostałe właściwości gleb.....	49
Tabela 16. Całkowita zawartość pierwiastków śladowych.....	50
Tabela 17. Surowce naturalne występujące na terenie Gminy Bledzew.....	51
Tabela 18. Schemat oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych.....	56
Tabela 19. Wyniki badań jakości wód powierzchniowych występujących na terenie gminy Bledzew (lata 2010-2013).....	58
Tabela 20. Wyniki badań jakości jezior występujących na terenie gminy Bledzew (lata 2010-2013).....	59
Tabela 21. Charakterystyka JCWPd nr 41.....	60
Tabela 22. Charakterystyka JCWPd nr 42.....	60
Tabela 23. Charakterystyka JCWPd nr 61.....	60
Tabela 24. Wyniki oceny stanu JCWPd nr 41, JCWPd nr 42 oraz JCWPd nr 61 (stan za rok 2012).....	61
Tabela 25. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie gminy Bledzew (stan na 11.12.2013 r.).....	62
Tabela 26. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Bledzew (stan na 11.12.2013 r.).....	63
Tabela 27. Charakterystyka oczyszczalni ścieków odprowadzających ścieki z terenu Gminy Bledzew (stan na rok 2013).....	63
Tabela 28. Ładunki zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu (stan na rok 2013).....	63
Tabela 29. Rodzaje oraz źródła zanieczyszczeń powietrza.....	65
Tabela 30. Przeciętny skład spalin silnikowych (w % objętościowo).....	66
Tabela 31. Wykaz stałych stacji pomiarowych, stanowiących źródło wyników do oceny jakości powietrza.....	67
Tabela 32. Wynikowe klasy strefy lubuskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2014 r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia.....	70
Tabela 33. Wynikowe klasy strefy lubuskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2014 r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin.....	70
Tabela 34. Dopuszczalne poziomy hałasu w zależności od przeznaczenia terenu.....	74
Tabela 35. Poziomy dźwięku w powietrzu na obszarze powiatu międzyrzeckiego. Wskaźnik LN.....	77
Tabela 36. Poziomy dźwięku w powietrzu na terenie powiatu międzyrzeckiego. Wskaźnik L _{DWN}	77
Tabela 37. Wyniki pomiarów poziomu pól elektromagnetycznych na terenie województwa lubuskiego roku 2011.....	81
Tabela 38. Wykaz przedsiębiorstw, prowadzące działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie gminy Bledzew.....	82
Tabela 39. Lista zadań własnych i koordynowanych przeznaczonych do realizacji w ramach planu operacyjnego na lata 2016-2023.....	93
Tabela 40. Zestawienie wskaźników ogólne dla monitorowania osiągnięcia celów.....	109

Spis rysunków:

Rysunek 1. Gmina Bledzew na tle powiatu.....	8
Rysunek 2. Obszar gminy Bledzew.	9
Rysunek 3. Gmina Bledzew na tle Obszarów Chronionego Krajobrazu.	31
Rysunek 4. Ocena potencjału/stanu ekologicznego JCWP rzecznych na terenie województwa lubuskiego na podstawie badań przeprowadzonych w latach 2010-2013.	54
Rysunek 5. Ocena stanu chemicznego JCWP rzecznych na terenie województwa lubuskiego na podstawie badań przeprowadzonych w latach 2010-2013.	55
Rysunek 6. Ocena stanu ogólnego JCWP rzecznych na terenie lubuskiego na podstawie badań przeprowadzonych w latach 2010-2013.	57
Rysunek 7. Lokalizacja gminy Bledzew względem JCWPd nr 41, 42 i 61.	61
Rysunek 8. Lokalizacja stacji pomiarów automatycznych jakości powietrza i ich zakres pomiarowy.	68
Rysunek 9. Lokalizacja stacji pomiarów automatycznych jakości powietrza i ich zakres pomiarowy.	69
Rysunek 10. Drogi krajowe dla których w 2012 roku wykonano mapy akustyczne.	76
Rysunek 11. Lokalizacja stacji bazowych telefonii komórkowej na terenie gminy Bledzew.	80
Rysunek 12. Podział administracyjny regionu centralnego.	83
Rysunek 13. Strefy energetyczne warunków wiatrowych.	88
Rysunek 14. Zasoby geotermalne Polski.	89
Rysunek 15. Średni czas nasłonecznienia w ciągu roku na terenie Polski.	90
Rysunek 16. Mapa nasłonecznienia Polski.	91

1. Wstęp

1.1. Cel i zakres opracowania

Program Ochrony Środowiska dla gminy Bledzew na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023 jest podstawowym narzędziem prowadzenia polityki ochrony środowiska na terenie gminy. Według założeń, przedstawionych w niniejszym opracowaniu, sporządzenie programu doprowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem, zapewni skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzy warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa.

Opracowanie, jakim jest *Program Ochrony Środowiska* określa politykę środowiskową, a także wyznacza cele i zadania środowiskowe, które odnoszą się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według priorytetów. Podczas tworzenia dokumentu, przyjęto założenie, iż powinien on spełniać rolę narzędzia pracy przyszłych użytkowników, ułatwiającego i przyspieszającego rozwiązywanie poszczególnych zagadnień. Niniejsze opracowanie zawiera między innymi rozpoznanie aktualnego stanu środowiska w gminie, przedstawia propozycje oraz opis zadań, które niezbędne są do kompleksowego rozwiązania problemów związanych z ochroną środowiska.

Przedmiotowy dokument wspomaga dążenie do uzyskania w gminie sukcesywnego ograniczenia degradacji środowiska, ochronę i rozwój jego walorów oraz racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska z uwzględnieniem konieczności jego ochrony. Stan docelowy w tym zakresie nakreśla *Program Ochrony Środowiska*, a ocenę efektów jego realizacji, zgodnie z ustawą Prawo Ochrony Środowiska, dokonuje się okresowo, co 2 lata.

Struktura opracowania obejmuje omówienie kierunków ochrony środowiska w gminie w odniesieniu m.in. do gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, ochrony powierzchni ziemi i gleb, ochrony powietrza, ochrony przed hałasem, ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym, ochrony przyrody, edukacji ekologicznej. W opracowaniu znajduje się ich charakterystyka, ocena stanu aktualnego oraz określenie stanu docelowego. Identyfikacja potrzeb gminy w zakresie ochrony środowiska, w odniesieniu do obowiązujących przepisów prawnych, polega na sformułowaniu celów nadrzędnych oraz strategii ich realizacji. Na tej podstawie opracowywany jest plan operacyjny, przedstawiający listę przedsięwzięć, jakie zostaną zrealizowane na terenie gminy do roku 2022.

1.2. Opis przyjętej metodyki

Obowiązek wykonania Programu Ochrony Środowiska wynika z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 z późn. zm.)¹, a w szczególności:

Art. 17. 1. Organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, sporządza odpowiednio wojewódzkie, powiatowe i gminne programy ochrony środowiska, uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych, o których mowa w art. 14 ust. 1.

Art. 18. 1. Programy, o których mowa w art. 17 ust. 1, uchwała odpowiednio sejmik województwa, rada powiatu albo rada gminy. Z wykonania programów organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy.

Gminne Programy ochrony środowiska tworzone są w celu realizacji polityki ochrony środowiska na szczeblu gminnym.

¹ Z uwzględnieniem zapisów ustaw zmieniających, w tym Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2014 r., poz. 1101).

2. Charakterystyka gminy

2.1. Położenie

Gmina Bledzew jest gminą wiejską położoną we środkowowschodniej części województwa lubuskiego. Gmina od południowego-wschodu graniczy z gminą Międzyrzecz, od północy z gminą Deszczno, od północnego wschodu z gminą Skwierzyna, od wschodu z gminą Przytoczna, natomiast od zachodu z gminami Sulęcín i Lubniewice, leżącymi w Powiecie sulęcinskim. Zgodnie z podziałem fizyko-geograficznym Polski wg Jerzego Kondrackiego gmina Bledzew leży w obrębie megaregionu Pozaalpejskiej Europy Środkowej, w prowincji Niż Środkowoeuropejski, podprowincji Pojezierze Południowobałtyckie, makroregionu Pojezierze Lubuskie, na granicy mezoregionów: Pojezierza Łagowskie i Bruzda Zbąszyńska.

Rysunek 1. Gmina Bledzew na tle powiatu

Źródło: www.administracja.mac.gov.pl

Poglądową mapę gminy przedstawiono poniżej.

Rysunek 2. Obszar gminy Bledzew

Źródło: www.bledzew.pl

2.2. Demografia

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego w 2014 roku gminę Bledzew zamieszkiwało 4 495 osób z czego 2 255 stanowili mężczyźni, natomiast 2 240 kobiety (stan na 31.12.2014r.). Powierzchnia gminy Bledzew wynosi 247,48 km², co wraz z liczbą zamieszkujących ją ludzi daje gęstość zaludnienia na poziomie 18 os/km².

Tabela 1. Dane demograficzne (stan na 31.XII.2014r.)

Parametr	Jednostka miary	Wartość
Ludność według miejsca zameldowania		
Liczba ludności (ogółem)	osoba	4 495
Liczba kobiet	osoba	2 240
Liczba mężczyzn	osoba	2 255
Wskaźnik modułu gminnego		
Gęstość zaludnienia	ilość osób / km ²	18
Ilość kobiet na 100 mężczyzn	osoba	99
Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	-	0,7
Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem		
W wieku przedprodukcyjnym	%	18,4
W wieku produkcyjnym	%	64,6
W wieku poprodukcyjnym	%	17,1

Źródło: GUS.

Informacje na temat wielkości bezrobocia na terenie gminy Bledzew zestawione zostały w poniższej tabeli.

Tabela 2. Bezrobocie (stan na 31.XII.2014 r.)

Parametr	Jednostka miary	Wartość
Bezrobotni zarejestrowani według płci		
Ogółem	osoba	387
Mężczyźni	osoba	201
Kobiety	osoba	186

Źródło: GUS.

2.3. Budowa geologiczna

Gmina Bledzew leży w obrębie Pojezierza Lubuskiego, a dokładniej w jego północnej części. W rzeźbie terenu oraz budowie geologicznej można zauważyć duży wpływ zlodowaceń. Obszar gminy charakteryzuje się urozmaiconą rzeźbą terenu. Występują tu wysokie wzniesienia, pradoliny, równiny sandrowe, a także rynny jeziorne. W utworach czwartorzędowych, budujących wierzchnią warstwę skalną gminy, dominują gliny, piaski oraz żwiry związane, nagromadzone oraz pozostawione przez lądolód.

2.4. Warunki klimatyczne

Gmina Bledzew zlokalizowana jest na obszarze Obniżenia Obrzańskiego. Na lokalny klimat największy wpływ ma ścieranie się warstw powietrza oceanicznego oraz kontynentalnego, a także rzeźba terenu. Gmina leży na styku trzech regionów klimatycznych:

- Pojezierza Lubuskiego,
- Wzgórz Sulęcińsko-Targowskich,
- Regionu Skwierzyńsko-Zbąszynieckiego,

Klimat gminy posiada cechy charakteryzujące klimat oceaniczny - ciepłe i długie lato, krótka zima oraz długi okres wegetacyjny.

2.5. Infrastruktura inżynieryjno-techniczna

2.5.1. Sieć wodociągowa

Gmina Bledzew posiada wodociągową sieć rozdzielczą o długości 43,6 km z 761 połączeniami do budynków mieszkalnych oraz zbiorowego mieszkania. W 2013 roku dostarczono nią 113,2 dam³ wody. Z sieci wodociągowej gminy Bledzew korzysta 4 215 osób, co daje 92,8 % ludności. W poniższej tabeli przedstawiono charakterystykę sieci wodociągowej na terenie gminy Bledzew.

Tabela 3. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie gminy Bledzew (stan na 11.12.2013 r.)

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość
1.	Długość czynnej sieci rozdzielczej	km	43,6
2.	Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	761
3.	Woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	113,2
4.	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	4 215
5.	% ludności korzystający z instalacji	%	92,8

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość
6.	Zużycie wody na jednego mieszkańca	m ³	24,9
7.	Zużycie wody na jednego korzystającego	m ³	26,9

Źródło: GUS

2.5.2. Sieć kanalizacyjna

Gmina Bledzew posiada sieć kanalizacyjną o długości 9,3 km z 207 podłączeniami do budynków mieszkalnych oraz mieszkania zbiorowego. W 2013 roku odprowadzono nią 33 dam³. Z sieci kanalizacyjnej korzysta 1 477 osób, co daje poziom skanalizowania gminy wynoszący 32,5%. W poniższej tabeli przedstawiono charakterystykę sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Bledzew.

Tabela 4. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Bledzew (stan na 11.12.2013 r.)

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość
1.	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	9,3
2.	Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	207
3.	Ścieki odprowadzone	dam ³	33
4.	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	1 477
5.	% ludności korzystający z instalacji	%	32,5

Źródło: GUS

2.5.3. Sieć gazowa

Gmina Bledzew dysponuje siecią rozdzielczą gazu ziemnego o długości 28,354 km z 61 czynnymi przyłączami. Zużycie gazu w 2013 roku wyniosło 56,7 tyś. m³, z czego na ogrzewanie przypadło 1,9 tyś. m³. Na terenie gminy z sieci gazowej korzysta 157 osób, co daje 3,5 % mieszkańców. W poniższej tabeli przedstawiono szczegółową charakterystykę sieci gazowej występującej na terenie gminy Bledzew.

Tabela 5. Charakterystyka sieci gazowej na terenie gminy Bledzew (stan na 31.12.2013 r.)

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość
1.	Długość czynnej sieci ogółem	m	28 354
2.	Długość czynnej sieci rozdzielczej	m	6 452
3.	Czynne przyłącza do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych	szt.	61
4.	Odbiorcy gazu	gosp.dom.	48
5.	Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	gosp.dom.	6
6.	Zużycie gazu	tys.m ³	56,7
7.	Zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań	tys.m ³	1,9
8.	Ludność korzystająca z sieci gazowej	osoba	157
9.	% ludności korzystający z instalacji	%	3,5

Źródło: GUS.

2.5.4. Sieć drogowa

Przez teren gminy Bledzew przebiegają ważne drogi mające znaczenie dla powiązania jej z innymi jednostkami administracyjnymi i gospodarczymi kraju. Układ drogowy tworzą:

- Drogi krajowe:
 - Droga ekspresowa S-3,
 - Droga krajowa nr 24,
 - Drogi wojewódzkie:
 - Droga wojewódzka nr 137,
 - Drogi powiatowe,
 - Drogi gminne,
 - Drogi wewnętrzne.

3. Założenia programu

Program Ochrony Środowiska dla gminy Bledzew na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023 zgodny jest z dokumentami wyższego szczebla, tj. dokumentami krajowymi, wojewódzkimi, powiatowymi.

Uwarunkowania wspólnotowe

Program Ochrony Środowiska powinien być tworzony w oparciu o politykę ochrony środowiska Unii Europejskiej oraz politykę ekologiczną państwa. Najważniejsze przepisy międzynarodowe dotyczące tego zagadnienia zostały już ujęte w polskim prawie, pod postacią ustaw i rozporządzeń, regulujących prawne aspekty ochrony środowiska.

Podstawę Wspólnotowej Polityki Ochrony Środowiska stanowi VII Program Działań na Rzecz Ochrony Środowiska (7th European Action Plan, w skrócie EAP). Wskazuje on na konieczność zastosowania strategicznego podejścia do problemów środowiskowych. Takie podejście powinno wykorzystywać różne środki oraz instrumenty, aby regulować działania podejmowane przez przedsiębiorców, konsumentów, polityków i obywateli.

Plan wyznacza pięć priorytetowych kierunków działań strategicznych:

- poprawę wdrażania istniejącego prawodawstwa,
- uwzględnianie zagadnień dotyczących środowiska w innych politykach,
- współpracę z rynkami,
- angażowanie obywateli i zmienianie ich zachowania,
- uwzględnianie zagadnień dotyczących środowiska w decyzjach w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego.

Zgodność celów, zawartych w VI Europejskim Programie Działań na Rzecz Ochrony Środowiska, została osiągnięta poprzez ich szczegółową analizę oraz dopasowanie do lokalnych potrzeb gminy.

3.1.1. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności

1. Cel 7: „Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska”:

- a) Kierunek interwencji – Modernizacja infrastruktury i bezpieczeństwo energetyczne,
- b) Kierunek interwencji – Modernizacja sieci elektroenergetycznych i ciepłowniczych,
- c) Kierunek interwencji – Realizacja programu inteligentnych sieci w elektroenergetyce,
- d) Kierunek interwencji – Wzmocnienie roli odbiorców finalnych w zarządzaniu zużyciem energii,
- e) Kierunek interwencji – Stworzenie zachęt przyspieszających rozwój zielonej gospodarki,
- f) Kierunek interwencji – Zwiększenie poziomu ochrony środowiska.

2. Cel 8: „Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych”:
 - a) Kierunek interwencji – Rewitalizacja obszarów problemowych w miastach,
 - b) Kierunek interwencji – Stworzenie warunków sprzyjających tworzeniu pozarolniczych miejsc pracy na wsi i zwiększaniu mobilności zawodowej na linii obszary wiejskie – miasta,
 - c) Kierunek interwencji – Zrównoważony wzrost produktywności i konkurencyjności sektora rolno-spożywczego zapewniający bezpieczeństwo żywnościowe oraz stymulujący wzrost pozarolniczego zatrudnienia i przedsiębiorczości na obszarach wiejskich,
 - d) Kierunek interwencji – Wprowadzenie rozwiązań prawno-organizacyjnych stymulujących rozwój miast.

3. Cel 9: „Zwiększenie dostępności terytorialnej Polski”:
 - a) Udrożnienie obszarów miejskich i metropolitarnych poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego.

3.1.2. Strategia Rozwoju Kraju 2020

1. Obszar strategiczny I Sprawne i efektywne państwo:
 - a) Cel I.1. Przejście od administrowania do zarządzania rozwojem:
 - Priorytetowy kierunek interwencji I.1.5 – Zapewnienie ładu przestrzennego,
 - b) Cel I.3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela:
 - Priorytetowy kierunek interwencji I.3.3. – Zwiększenie bezpieczeństwa obywatela,

2. Obszar strategiczny II Konkurencyjna gospodarka
 - a) Cel II.2. Wzrost wydajności gospodarki
 - Priorytetowy kierunek interwencji II.2.3. – Zwiększenie konkurencyjności i modernizacja sektora rolno-spożywczego,
 - b) Cel II.5. Zwiększenie wykorzystania technologii cyfrowych
 - Priorytetowy kierunek interwencji II.5.2. – Upowszechnienie wykorzystania technologii cyfrowych,
 - c) Cel II.6. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko
 - Priorytetowy kierunek interwencji II.6.1. – Racjonalne gospodarowanie zasobami,
 - Priorytetowy kierunek interwencji II.6.2. – Poprawa efektywności energetycznej,
 - Priorytetowy kierunek interwencji II.6.3. – Zwiększenie dywersyfikacji dostaw paliw i energii,
 - Priorytetowy kierunek interwencji II.6.4. – Poprawa stanu środowiska,
 - Priorytetowy kierunek interwencji II.6.5. – Adaptacja do zmian klimatu,

- d) Cel II.7. Zwiększenie efektywności transportu
 - Priorytetowy kierunek interwencji II.7.1. – Zwiększenie efektywności zarządzania w sektorze transportowym,
 - Priorytetowy kierunek interwencji II.7.2. – Modernizacja i rozbudowa połączeń transportowych,
 - Priorytetowy kierunek interwencji II.7.3. – Udrożnienie obszarów miejskich,
3. Obszar strategiczny III Spójność społeczna i terytorialna
- a) Cel III.2. Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych
 - Priorytetowy kierunek interwencji III.2.1. – Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych,
 - b) Cel III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych
 - Priorytetowy kierunek interwencji III.3.1. – Tworzenie warunków instytucjonalnych, prawnych i finansowych dla realizacji działań rozwojowych w regionach,
 - Priorytetowy kierunek interwencji III.3.2. – Wzmacnianie ośrodków wojewódzkich,
 - Priorytetowy kierunek interwencji III.3.3. – Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmocnienia potencjału obszarów wiejskich,
 - Priorytetowy kierunek interwencji III.3.4. – Zwiększenie spójności terytorialnej

3.1.3. Strategia „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko”

- 1. Cel 1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska
 - a) Kierunek interwencji 1.1. – Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin,
 - b) Kierunek interwencji 1.2. – Gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody,
 - c) Kierunek interwencji 1.3. – Zachowanie bogactwa różnorodności biologicznej, w tym wielofunkcyjna gospodarka leśna,
 - d) Kierunek interwencji 1.4. – Uporządkowanie zarządzania przestrzenią,
- 2. Cel 2. Zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię
 - a) Kierunek interwencji 2.1. – Lepsze wykorzystanie krajowych zasobów energii,
 - b) Kierunek interwencji 2.2. – Poprawa efektywności energetycznej,
 - c) Kierunek interwencji 2.6. – Wzrost znaczenia rozproszonych, odnawialnych źródeł energii,
 - d) Kierunek interwencji 2.7. – Rozwój energetyczny obszarów podmiejskich i wiejskich,
 - e) Kierunek interwencji 2.8. – Rozwój systemu zaopatrywania nowej generacji pojazdów wykorzystujących paliwa alternatywne,

3. Cel 3. Poprawa stanu środowiska

- a) Kierunek interwencji 3.1. – Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki,
- b) Kierunek interwencji 3.2. – Racjonalne gospodarowanie odpadami, w tym wykorzystanie ich na cele energetyczne,
- c) Kierunek interwencji 3.3. – Ochrona powietrza, w tym ograniczenie oddziaływania energetyki,
- d) Kierunek interwencji 3.4. – Wspieranie nowych i promocja polskich technologii energetycznych i środowiskowych,
- e) Kierunek interwencji 3.5. – Promowanie zachowań ekologicznych oraz tworzenie warunków do powstawania zielonych miejsc pracy,

3.1.4. Strategia innowacyjności i efektywności gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”

1. Cel 1: Dostosowanie otoczenia regulacyjnego i finansowego do potrzeb innowacyjnej i efektywnej gospodarki

- a) Kierunek działań 1.2. – Koncentracja wydatków publicznych na działaniach prorozwojowych i innowacyjnych
 - Działanie 1.2.3. – Identyfikacja i wspieranie rozwoju obszarów i technologii o największym potencjale wzrostu,
 - Działanie 1.2.4. – Wspieranie różnych form innowacji,
 - Działanie 1.2.5. – Wspieranie transferu wiedzy i wdrażania nowych/nowoczesnych technologii w gospodarce (w tym technologii środowiskowych),
- b) Kierunek działań 1.3. – Uproszczenie, zapewnienie spójności i przejrzystości systemu danin publicznych mające na względzie potrzeby efektywnej i innowacyjnej gospodarki
 - Działanie 1.3.2. – Eliminacja szkodliwych subsydiów i racjonalizacja ulg podatkowych,

2. Cel 3: Wzrost efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i surowców

- a) Kierunek działań 3.1. – Transformacja systemu społeczno-gospodarczego na tzw. „bardziej zieloną ścieżkę”, zwłaszcza ograniczanie energo- i materiałochłonności gospodarki,
 - Działanie 3.1.1. – Tworzenie warunków dla rozwoju zrównoważonej produkcji i konsumpcji oraz zrównoważonej polityki przemysłowej,
 - Działanie 3.1.2. – Podnoszenie społecznej świadomości i poziomu wiedzy na temat wyzwań zrównoważonego rozwoju i zmian klimatu,
 - Działanie 3.1.3. – Wspieranie potencjału badawczego oraz eksportowego w zakresie technologii środowiskowych, ze szczególnym uwzględnieniem niskoemisyjnych technologii węglowych (CTW),
 - Działanie 3.1.4. – Promowanie przedsiębiorczości typu „business & biodiversity”, w szczególności na obszarach zagrożonych peryferyjnością,
- b) Kierunek działań 3.2. – Wspieranie rozwoju zrównoważonego budownictwa na etapie planowania, projektowania, wznoszenia budynków oraz zarządzania nimi przez cały cykl życia

- Działanie 3.2.1. – Poprawa efektywności energetycznej i materiałowej przedsięwzięć architektoniczno-budowlanych oraz istniejących zasobów,
- Działanie 3.2.2. – Stosowanie zasad zrównoważonej architektury

3.1.5. Strategia rozwoju transportu do 2020 roku (z perspektywą do 2030 roku)

1. Cel strategiczny 1. - Stworzenie zintegrowanego systemu transportowego

- a) Cel szczegółowy 1. – Stworzenie nowoczesnej i spójnej sieci infrastruktury transportowej,
- b) Cel szczegółowy 4. – Ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko.

3.1.6. Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012–2020

1. Cel szczegółowy 2: Poprawa warunków życia na obszarach wiejskich oraz poprawa ich dostępności przestrzennej

- a) Priorytet 2.1. – Rozwój infrastruktury gwarantującej bezpieczeństwo energetyczne, sanitarne i wodne na obszarach wiejskich
 - Kierunek interwencji 2.1.1. – Modernizacja sieci przesyłowych i dystrybucyjnych energii elektrycznej,
 - Kierunek interwencji 2.1.2. – Dywersyfikacja źródeł wytwarzania energii elektrycznej,
 - Kierunek interwencji 2.1.3. – Rozbudowa i modernizacja ujęć wody i sieci wodociągowej,
 - Kierunek interwencji 2.1.4. – Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków,
 - Kierunek interwencji 2.1.5. – Rozwój systemów zbiórki, odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
 - Kierunek interwencji 2.1.6. – Rozbudowa sieci przesyłowej i dystrybucyjnej gazu ziemnego,
- b) Priorytet 2.2. – Rozwój infrastruktury transportowej gwarantującej dostępność transportową obszarów wiejskich
 - Kierunek interwencji 2.2.1. – Rozbudowa i modernizacja lokalnej infrastruktury drogowej i kolejowej,
 - Kierunek interwencji 2.2.2. – Tworzenie powiązań lokalnej sieci drogowej z siecią dróg regionalnych, krajowych, ekspresowych i autostrad,
 - Kierunek interwencji 2.2.3. – Tworzenie infrastruktury węzłów przesiadkowych, transportu kołowego i kolejowego,
- b) Priorytet 2.5. Rozwój infrastruktury bezpieczeństwa na obszarach wiejskich
 - Kierunek interwencji 2.5.1. – Rozwój infrastruktury wodno-melioracyjnej i innej łagodzącej zagrożenia naturalne,

2. Cel szczegółowy 3: Bezpieczeństwo żywnościowe

- a) Priorytet 3.2. – Wytwarzanie wysokiej jakości, bezpiecznych dla konsumentów produktów rolno-spożywczych
- Kierunek interwencji 3.2.2. – Wsparcie wytwarzania wysokiej jakości produktów rolno-spożywczych, w tym produktów wytwarzanych metodami integrowanymi, ekologicznymi oraz tradycyjnymi metodami produkcji z lokalnych surowców i zasobów oraz produktów rybnych,
- b) Priorytet 3.4. – Podnoszenie świadomości i wiedzy producentów oraz konsumentów w zakresie produkcji rolno-spożywczej i zasad żywienia
- Kierunek interwencji 3.4.3. – Wsparcie działalności innowacyjnej ukierunkowanej na zmiany wzorców produkcji i konsumpcji,

3. Cel szczegółowy 5: Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich

- a) Priorytet 5.1. – Ochrona środowiska naturalnego w sektorze rolniczym i różnorodności biologicznej na obszarach wiejskich
- Kierunek interwencji 5.1.1. – Ochrona różnorodności biologicznej, w tym unikalnych ekosystemów oraz flory i fauny związanych z gospodarką rolną i rybacką,
 - Kierunek interwencji 5.1.2. – Ochrona jakości wód, w tym racjonalna gospodarka nawozami i środkami ochrony roślin,
 - Kierunek interwencji 5.1.3. – Racjonalne wykorzystanie zasobów wodnych na potrzeby rolnictwa i rybactwa oraz zwiększanie retencji wodnej,
 - Kierunek interwencji 5.1.4. – Ochrona gleb przed erozją, zakwaszeniem, spadkiem zawartości materii organicznej i zanieczyszczeniem metalami ciężkimi,
 - Kierunek interwencji 5.1.5. – Rozwój wiedzy w zakresie ochrony środowiska rolniczego i różnorodności biologicznej na obszarach wiejskich i jej upowszechnianie,
- b) Priorytet 5.2.- Kształtowanie przestrzeni wiejskiej z uwzględnieniem ochrony krajobrazu i ładu przestrzennego
- Kierunek interwencji 5.2.1. – Zachowanie unikalnych form krajobrazu rolniczego,
 - Kierunek interwencji 5.2.2. – Właściwe planowanie przestrzenne,
 - Kierunek interwencji 5.2.3. – Racjonalna gospodarka gruntami,
- c) Priorytet 5.3. – Adaptacja rolnictwa i rybactwa do zmian klimatu oraz ich udział w przeciwdziałaniu tym zmianom (mitygacji)
- Kierunek interwencji 5.3.1. – Adaptacja produkcji rolnej i rybackiej do zmian klimatu,
 - Kierunek interwencji 5.3.2. – Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych w rolnictwie i całym łańcuchu rolno-żywnościowym,
 - Kierunek interwencji 5.3.3. – Zwiększenie sekwestracji węgla w glebie i biomase wytwarzanej w rolnictwie,
 - Kierunek interwencji 5.3.4. – Badania w zakresie wzajemnego oddziaływania rozwoju obszarów wiejskich, rolnictwa i rybactwa na zmiany klimatu,
 - Kierunek interwencji 5.3.5. – Upowszechnianie wiedzy w zakresie praktyk przyjaznych klimatowi wśród konsumentów i producentów rolno-spożywczych,

- d) Priorytet 5.4. Zrównoważona gospodarka leśna i łowiecka na obszarach wiejskich
 - Kierunek interwencji 5.4.1. – Racjonalne zwiększenie zasobów leśnych,
 - Kierunek interwencji 5.4.2. – Odbudowa drzewostanów po zniszczeniach spowodowanych katastrofami naturalnymi,
 - Kierunek interwencji 5.4.3 – Zrównoważona gospodarka łowiecka służąca ochronie środowiska oraz rozwojowi rolnictwa i rybactwa,
 - Kierunek interwencji 5.4.4. – Wzmacnianie publicznych funkcji lasów,
- e) Priorytet 5.5. - Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii na obszarach wiejskich
 - Kierunek interwencji 5.5.1. – Racjonalne wykorzystanie rolniczej i rybackiej przestrzeni produkcyjnej do produkcji energii ze źródeł odnawialnych,
 - Kierunek interwencji 5.5.2. – Zwiększenie dostępności cenowej i upowszechnienie rozwiązań w zakresie odnawialnych źródeł energii wśród mieszkańców obszarów wiejskich

3.1.7. Strategia „Sprawne Państwo 2020”

1. Cel 3: Skuteczne zarządzanie i koordynacja działań rozwojowych

a) Kierunek interwencji 3.2. – Skuteczny system zarządzania rozwojem kraju

- Przedsięwzięcie 3.2.1. – Wprowadzenie mechanizmów zapewniających spójność programowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego,
- Przedsięwzięcie 3.2.2. – Zapewnienie ładu przestrzennego,
- Przedsięwzięcie 3.2.3. – Wspieranie rozwoju wykorzystania informacji przestrzennej z wykorzystaniem technologii cyfrowych,

2. Cel 5: Efektywne świadczenie usług publicznych

a) Kierunek interwencji 5.2. – Ochrona praw i interesów konsumentów

- Przedsięwzięcie 5.2.3. – Wzrost świadomości uczestników obrotu o przysługujących konsumentom prawach oraz stymulacja aktywności konsumenckiej w obszarze ochrony tych praw,

b) Kierunek interwencji 5.5. – Standaryzacja i zarządzanie usługami publicznymi, ze szczególnym uwzględnieniem technologii cyfrowych

- Przedsięwzięcie 5.5.2. – Nowoczesne zarządzanie usługami publicznymi,

3. Cel 7: Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego

a) Kierunek interwencji 7.5. – Doskonalenie systemu zarządzania kryzysowego

- Przedsięwzięcie 7.5.1. – Usprawnienie działania struktur zarządzania kryzysowego.

3.1.8. Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022

1. Cel 3: Rozwój odporności na zagrożenia bezpieczeństwa narodowego

a) Priorytet 3.1. – Zwiększanie odporności infrastruktury krytycznej

- Kierunek interwencji 3.1.3. – Zapewnienie bezpieczeństwa funkcjonowania energetyki jądrowej w Polsce,

2. Cel 4: Zwiększenie integracji polityk publicznych z polityką bezpieczeństwa

a) Priorytet 4.1. – Integracja rozwoju społeczno-gospodarczego i bezpieczeństwa narodowego

- Kierunek interwencji 4.1.1. – Wzmocnienie relacji między rozwojem regionalnym kraju a polityką obroną,
- Kierunek interwencji 4.1.2. – Koordynacja działań i procedur planowania przestrzennego uwzględniających wymagania obronności i bezpieczeństwa państwa,
- Kierunek interwencji 4.1.3. – Wspieranie rozwoju infrastruktury przez sektor bezpieczeństwa,
- Kierunek interwencji 4.1.4. – Wspieranie ochrony środowiska przez sektor bezpieczeństwa.

3.1.9. Krajowa strategia rozwoju regionalnego 2010–2020: regiony, miasta, obszary wiejskie

1. Cel 1: Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów

a) Kierunek działań 1.1. – Wzmacnianie funkcji metropolitalnych ośrodków wojewódzkich i integracja ich obszarów funkcjonalnych

- Działanie 1.1.1. – Warszawa – stolica państwa,
- Działanie 1.1.2. – Pozostałe ośrodki wojewódzkie,

b) Kierunek działań 1.2. – Tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania procesów rozwojowych i zwiększania ich absorpcji na obszary poza ośrodkami wojewódzkimi

- Działanie 1.2.1. – Zwiększanie dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionów,
- Działanie 1.2.2. – Wspieranie rozwoju i znaczenia miast subregionalnych,
- Działanie 1.2.3. – Pełniejsze wykorzystanie potencjału rozwojowego obszarów wiejskich,
- Kierunek działań 1.3. – Budowa podstaw konkurencyjności województw – działania tematyczne
- Działanie 1.3.5. – Dywersyfikacja źródeł i efektywne wykorzystanie energii oraz reagowanie na zagrożenia naturalne,
- Działanie 1.3.6. – Wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego oraz potencjału dziedzictwa kulturowego

2. Cel 2: Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych

- a) Kierunek działań 2.2. – Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe
 - Działanie 2.2.3. – Zwiększanie dostępności i jakości usług komunikacyjnych,
 - Działanie 2.2.4. – Usługi komunalne i związane z ochroną środowiska,
- b) Kierunek działań 2.3. – Restrukturyzacja i rewitalizacja miast i innych obszarów tracących dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze,
- c) Kierunek działań 2.4. – Przewycięzanie niedogodności związanych z położeniem obszarów przygranicznych, szczególnie wzdłuż zewnętrznych granic UE,
- d) Kierunek działań 2.5. – Zwiększanie dostępności transportowej do ośrodków wojewódzkich na obszarach o najniższej dostępności,

3.1.10. Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020

1. Cel szczegółowy 4: Poprawa zdrowia obywateli oraz efektywności systemu opieki zdrowotnej

- a) Kierunek interwencji – kształtowanie zdrowego stylu życia poprzez promocję zdrowia, edukację zdrowotną oraz prośrodowiskową oraz działania wspierające dostęp do zdrowej i bezpiecznej żywności.

3.1.11. Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020

1. Cel szczegółowy 4: Rozwój i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego i kreatywnego

- a) Priorytet Strategii 4.1. – Wzmocnienie roli kultury w budowaniu spójności społecznej
 - Kierunek działań 4.1.2. – Ochrona dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego oraz krajobrazu,

3.1.12. Polityka energetyczna Polski do 2030 roku

1. Kierunek – poprawa efektywności energetycznej

- a) Cel główny – dążenie do utrzymania zeroenergetycznego wzrostu gospodarczego, tj. rozwoju gospodarki następującego bez wzrostu zapotrzebowania na energię pierwotną,
- b) Cel główny – konsekwentne zmniejszanie energochłonności polskiej gospodarki do poziomu UE-15,

2. Kierunek – wzrost bezpieczeństwa dostaw paliw i energii

- a) Cel główny – racjonalne i efektywne gospodarowanie złożami węgla, znajdującymi się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- b) Cel główny – zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju poprzez dywersyfikację źródeł i kierunków dostaw gazu ziemnego,

3. Kierunek – wytwarzanie i przesyłanie energii elektrycznej oraz ciepła
 - a) Cel główny – zapewnienie ciągłego pokrycia zapotrzebowania na energię przy uwzględnieniu maksymalnego możliwego wykorzystania krajowych zasobów oraz przyjaznych środowisku technologii,

4. Kierunek – dywersyfikacja struktury wytwarzania energii elektrycznej poprzez wprowadzenie energetyki jądrowej
 - a) Cel główny – przygotowanie infrastruktury dla energetyki jądrowej i zapewnienie inwestorom warunków do wybudowania i uruchomienia elektrowni jądrowych opartych na bezpiecznych technologiach, z poparciem społecznym i z zapewnieniem wysokiej kultury bezpieczeństwa jądrowego na wszystkich etapach: lokalizacji, projektowania, budowy, uruchomienia, eksploatacji i likwidacji elektrowni jądrowych,

5. Kierunek – rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym biopaliw
 - a) Cel główny – wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii co najmniej do poziomu 15% w 2020 roku oraz dalszy wzrost tego wskaźnika w latach następnych,
 - b) Cel główny – osiągnięcie w 2020 roku 10% udziału biopaliw w rynku paliw transportowych oraz zwiększenie wykorzystania biopaliw II generacji,
 - c) Cel główny – ochrona lasów przed nadmiernym eksploatowaniem, w celu pozyskiwania biomasy oraz zrównoważone wykorzystanie obszarów rolniczych na cele OZE, w tym biopaliw, tak aby nie doprowadzić do konkurencji pomiędzy energetyką odnawialną i rolnictwem oraz zachować różnorodność biologiczną,
 - d) Cel główny – wykorzystanie do produkcji energii elektrycznej istniejących urządzeń piętrzących stanowiących własność Skarbu Państwa,
 - e) Cel główny – zwiększenie stopnia dywersyfikacji źródeł dostaw oraz stworzenie optymalnych warunków do rozwoju energetyki rozproszonej opartej na lokalnie dostępnych surowcach,

6. Kierunek – rozwój konkurencyjnych rynków paliw i energii
 - a) Cel główny – zapewnienie niezakłóconego funkcjonowania rynków paliw i energii, a przez to przeciwdziałanie nadmiernemu wzrostowi cen,

7. Kierunek – ograniczenie oddziaływania energetyki na środowisko
 - a) Cel główny – ograniczenie emisji CO₂ do 2020 roku przy zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego,
 - b) Cel główny – ograniczenie emisji SO₂ i NO_x oraz pyłów (w tym PM₁₀ i PM_{2,5}) do poziomów wynikających z obecnych i projektowanych regulacji unijnych,
 - c) Cel główny – ograniczanie negatywnego oddziaływania energetyki na stan wód powierzchniowych i podziemnych,
 - d) Cel główny – minimalizacja składowania odpadów poprzez jak najszersze wykorzystanie ich w gospodarce,
 - e) Cel główny – zmiana struktury wytwarzania energii w kierunku technologii niskoemisyjnych.

4. Działania systemowe

4.1. Zarządzanie środowiskowe

Obecnie każda nowoczesnie funkcjonująca gmina powinna skutecznie zarządzać środowiskiem, wdrażając kompleksowy system planowania i wykonywania działań zgodnych z zasadą zrównoważonego rozwoju, które skierowane byłyby na racjonalne wykorzystanie zasobów środowiska, ich ochronę oraz odnowienie.

Podstawowym elementem funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem powinien być Program Ochrony Środowiska, który uwzględnia m.in.:

- zasady ochrony środowiska określone przepisami,
- perspektywiczne cele w zakresie ochrony środowiska,
- monitoring osiągniętych efektów.

Skuteczne zarządzanie środowiskowe musi być oparte na właściwym przygotowaniu merytorycznym oraz koordynowaniu działań, które zazwyczaj mają charakter wielokierunkowy. Taki stan rzeczy sprawia, że niezbędny w gminie jest sprawny przepływ informacji, oparty o sporządzane raporty. W tym celu zaleca się wyznaczenie osób, których zadaniem byłoby bieżące monitorowanie Programu oraz okresowe zdawanie przed Radą Gminy sprawozdania z przebiegu jego realizacji.

Zapisy niniejszego Programu Ochrony Środowiska powinny być bazą dla wprowadzania przez gminę Bledzew rzeczywistego, sprawnego systemu zarządzania środowiskiem oraz koordynowania działań.

4.1.1. Cele i strategia działań

Cel średniookresowy do roku 2022:

Opracowanie i wdrożenie kompleksowego systemu zarządzania środowiskowego na terenie Gminy Bledzew

Strategia działań:

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna
1.	Sporządzenie raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska.	gmina Bledzew
2.	Opracowanie aktualizacji Programu Ochrony Środowiska.	gmina Bledzew

4.2. Edukacja ekologiczna

Warunkiem niezbędnym w realizacji celów *Programu Ochrony Środowiska dla gminy Bledzew na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023* jest świadomość ekologiczna mieszkańców. Edukacja ekologiczna na terenie gminy Bledzew powinna być realizowana zgodnie z *Narodowym Programem Edukacji Ekologicznej*.

Narodowy Program Edukacji Ekologicznej

Początki edukacji ekologicznej sięgają 1992 roku, kiedy to miał miejsce Szczyt Ziemi w Rio de Janeiro. Wówczas powstał dokument *Globalny Program Działań*, z którego wynika światowy nakaz powszechnej edukacji ekologicznej.

Stwierdzono w nim, że władze lokalne 179 państw, które podpisały dokument z Rio de Janeiro, *powinny przeprowadzić konsultację ze swoimi obywatelami i sporządzić – lokalną Agendę 21 dla własnych społeczności*.

W skali naszego kraju taki dokument to *Polityka Ekologiczna Państwa* przyjęta przez Sejm w 1992 roku. Natomiast *Polska Strategia Edukacji Ekologicznej* jest rozwinięciem zadań dotyczących edukacji ekologicznej i została opracowana przez samodzielny zespół ds. Edukacji Ekologicznej w Ministerstwie Środowiska.

Zgodnie z zapisami art. 5 Konstytucji RP, uchwalonej w 1997 roku, Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju.

Narodowy Program Edukacji Ekologicznej (NPEE), będący rozwinięciem i konkretyzacją zapisów *Narodowej Strategii Edukacji Ekologicznej* (NSEE), jest pierwszym dokumentem z zakresu tej problematyki, określającym podstawowe zadania edukacyjne, podmioty odpowiedzialne za ich realizację, możliwości i źródła finansowania, a także harmonogram ich wdrażania. Dokument ten, z uwagi na swoje przesłanie, sposób tworzenia i konstrukcję powinien stać się swoistą polską AGENDĄ 21.

Doświadczenia gromadzone zarówno w trakcie prac nad NSEE, jak i w procesie tworzenia tego dokumentu wskazują, że różnorodne przedsięwzięcia określane mianem edukacji ekologicznej, bardzo popularne w wielu kręgach, często nie noszą znamion działań o charakterze systemowym o jasno sformułowanych celach i z poprawnie opisaną procedurą ewaluacyjną.

Ten dokument powinien stać się podstawą tworzenia systemu edukacji ekologicznej (EE) realizującej cele pożądane społecznie. Winien on eliminować działania pozorne i mało efektywne, czerpiąc inspiracje z życia społeczeństwa pragnącego zachować zdrowe środowisko oraz jego walory dla przyszłych pokoleń zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Główne cele *Narodowego Programu Edukacji Ekologicznej* to:

- 1) Wdrożenie zaleceń *Narodowej Strategii Edukacji Ekologicznej* z uwzględnieniem zmian zachodzących w procesie reformowania Państwa oraz integracji z Unią Europejską;
- 2) Stworzenie mechanizmów pozwalających sprostać wyzwaniom związanym z wdrażaniem idei i zasad rozwoju zrównoważonego, pozwalających kształtować świadomość ekologiczną w warunkach demokratyzacji życia społecznego i wzrastającej roli komunikacji społecznej;
- 3) Zwiększenie efektywności edukacji ekologicznej przez promowanie najsukuteczniejszych jej form i najważniejszych treści, wskazanie sposobów optymalnej alokacji środków finansowych, uporządkowanie przepływu informacji i decyzji z wykorzystując najlepsze krajowe i zagraniczne doświadczenia.

Cele operacyjne *Narodowego Programu Edukacji Ekologicznej*:

- 1) Dokonanie kompleksowej, empirycznej diagnozy funkcjonowania edukacji ekologicznej w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem jej źródeł, priorytetów i stosowanych w niej metod i procedur wdrożenia;
- 2) Dostarczenie informacji o optymalnym systemie edukacji ekologicznej w kraju i o warunkach dochodzenia do takiego systemu;
- 3) Wypełnienie zobowiązań wynikających z sygnowanych przez RP porozumień międzynarodowych;
- 4) Inspirowanie potencjalnych podmiotów do tworzenia branżowych, resortowych, regionalnych, lokalnych, instytucjonalnych oraz innych programów edukacji ekologicznej;
- 5) Stworzenie jednolitego dokumentu pozwalającego monitorować rozwój edukacji ekologicznej w Polsce w kontekście oczekiwań społecznych i możliwości realizacyjnych.

Program nauczania

Przedszkola – w programie nauczania przedszkolnego treści ekologiczne zawarte są w części haseł dotyczących środowiska, pór roku i towarzyszących im przemian w przyrodzie. Od świadomości ekologicznej nauczyciela przedszkola zależy jak dalece potrafi program nauczania w przedszkolu nasycić treściami ekologicznymi, co potrafi przekazać uczniom w trakcie zabaw, spacerów, czy zajęć plastycznych.

Szkoła podstawowa i gimnazjum – edukacja ekologiczna w szkołach podstawowych prowadzona jest na przyrodzie lub na innych przedmiotach w postaci ścieżki edukacyjnej.

Ścieżka edukacyjna to zestaw treści i umiejętności o istotnym znaczeniu wychowawczym, których realizacja może odbywać się w ramach nauczania przedmiotów (bloków przedmiotowych) lub w postaci odrębnych zajęć.

Celami ogólnymi edukacji ekologicznej są:

- 1) Uświadamianie zagrożeń środowiska przyrodniczego, występujących w miejscu zamieszkania.
- 2) Budzenie szacunku do przyrody.
- 3) Rozumienie zależności istniejących w środowisku przyrodniczym.

- 4) Zdobywanie umiejętności obserwacji zjawisk przyrodniczych i ich opisu.
- 5) Poznanie współzależności człowieka i środowiska.
- 6) Wyrobienie poczucia odpowiedzialności za środowisko.
- 7) Rozwijanie wrażliwości na problemy środowiska.

Ścieżka edukacyjna:

Program ścieżki edukacyjnej łączy ogólne treści niezbędne w edukacji ekologicznej w gimnazjum. Tymi koniecznymi treściami są:

- 1) Przyczyny i skutki niepożądanych zmian w atmosferze, biosferze, hydrosferze i litosferze.
- 2) Różnorodność biologiczna (gatunkowa, genetyczna, ekosystemów) – znaczenie jej ochrony.
- 3) Żywność – oddziaływanie produkcji żywności na środowisko.
- 4) Zagrożenia dla środowiska wynikające z produkcji i transportu energii; energetyka jądrowa – bezpieczeństwo i składowanie odpadów.

Program ten uszczegóławia powyższe treści, a w kilku miejscach wykracza poza nie. Dotyczy to szczególnie tych treści, które mają nawiązywać do własnego doświadczenia dziecka i jego znajomości najbliższej okolicy oraz regionu. Program koncentruje się wokół:

- 1) Zagadnień zmienności w środowisku: naturalnej, jako tła porównawczego oraz zależnej od działalności człowieka w środowisku.
- 2) Najważniejszych problemów ekologicznych współczesnego świata.
- 3) Sposobów gospodarowania w miejscu swojego zamieszkania.
- 4) Wartości, jaką stanowi różnorodność biologiczna.

W realizacji programu tak w szkole podstawowej jak i w gimnazjum ważne jest:

- 1) Prowadzenie lekcji terenowych: obserwacji i prostych badań w terenie.
- 2) Preferowanie metod aktywizujących uczniów, takich jak: praca z mapą w terenie, zbieranie danych i ich opracowanie, dyskusje, debaty, wywiady, reportaże, ankietowanie, podejmowanie decyzji – metodą drzewa decyzyjnego, tworzenie „banków pomysłów”, metaplanów itp.
- 3) Porównywanie zjawisk, procesów, problemów występujących w najbliższej okolicy z podobnymi i odmiennymi w innych regionach, krajach, kontynentach.
- 4) Stosowanie różnorodnych skal przestrzennych prowadzących do porównywania i odróżniania zjawisk, procesów, przyczyn i skutków.
- 5) Wykorzystywanie na lekcjach danych liczbowych, tabel, map, wykresów, zdjęć, rycin w celu kształcenia umiejętności interpretacji zawartych w nich informacji.
- 6) Organizowanie wspólnych, wcześniej zaprojektowanych przez uczniów działań w najbliższym środowisku, prowadzących do pozytywnych zmian.
- 7) Ukazywanie pozytywnej działalności człowieka w środowisku, jako dróg właściwego i realnego rozwiązywania problemów ekologicznych.
- 8) Głoszenie idei, haseł proekologicznych, które są zgodne z własnymi czynami.
- 9) Integrowanie i korelowanie treści nauczania w obrębie różnych przedmiotów i bloków przedmiotowych.

Hasła te poparte są analizą materiałów źródłowych dotyczących aktualnych problemów ochrony środowiska – parków narodowych, rezerwatów przyrody, roślin i zwierząt chronionych, oraz wpływem zanieczyszczeń środowiska na zdrowie człowieka.

Mieszkańcy gminy Bledzew mogą także brać udział w akcja ekologicznych organizowanych przez jednostki administracyjne oraz szkoły. Można do nich zaliczyć:

- Akcja „Sprzątanie świata”,
- Obchody „Dnia Ziemi”,
- Pikniki ekologiczne.

4.2.1. Cele i strategia działań

Cel średniookresowy do roku 2022:

Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców gminy Bledzew

Strategia działań:

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna
1.	Prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnej w celu podnoszenia świadomości w zakresie szkodliwości spalania odpadów oraz węgla o słabej kaloryczności i wysokiej zawartości siarki w przydomowych kotłowniach.	gmina Bledzew
2.	Prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych.	gmina Bledzew, Placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy zajmujący się zbiórką odpadów komunalnych
3.	Prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnej w zakresie odnawialnych źródeł energii.	gmina Bledzew
4.	Prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnej w zakresie ochrony przyrody.	gmina Bledzew, Placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe, Lasy Państwowe
5.	Prowadzenie szkoleń z zakresu dobrych praktyk rolniczych oraz upraw ekologicznych.	Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
6.	Prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnej w celu podnoszenia świadomości w zakresie racjonalnej gospodarki nawozami.	Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego, Lubuski Oddział Regionalny Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

4.3. Poważne awarie

4.3.1. Stan aktualny

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 z późn. zm.), mówiąc o:

- a) „poważnej awarii – rozumie się przez to zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem”.
- b) „poważnej awarii przemysłowej – rozumie się przez to poważną awarię w zakładzie”.

Obejmują one takie rodzaje zdarzeń jak:

1. Pożary na dużych obszarach, pożary długo trwające, a także pożary towarzyszące awariom z udziałem materiałów niebezpiecznych, które powodują zniszczenie lub zanieczyszczenie środowiska;
2. Awarie i katastrofy w zakładach przemysłowych, transporcie, rozładunku i przeładunku materiałów niebezpiecznych i innych substancji, powodujących zanieczyszczenie środowiska;
3. Awarie budowli hydrotechnicznych, powodująca zanieczyszczenie chemiczne lub biologiczne środowiska;
4. Klęski żywiołowe, powodujące zanieczyszczenie chemiczne lub biologiczne środowiska.

Na terenie gminy Bledzew nie występują zakłady o dużym ani o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnych awarii przemysłowych

Należy zaznaczyć, iż zagrożenie spowodowania poważnej awarii wynikać może także z transportu substancji niebezpiecznych. Przez teren gminy Bledzew przebiega m.in. droga krajowa nr 3. Należy pamiętać także o tym, iż paliwa płynne przewożone są praktycznie po wszystkich drogach gdzie występują stacje paliw płynnych.

4.3.2 Zagrożenia

Na terenie gminy Bledzew nie występują ZZR oraz ZDR, jednakże przez jej obszar lub w pobliżu przebiegają trakty komunikacyjne, po których transportowane są substancje niebezpieczne. Może to generować zagrożenia wystąpienia poważnej awarii.

4.3.3. Cele i strategia działań

Cel średniookresowy do roku 2022:

Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków

Strategia działań:

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna
1.	Prowadzenie rejestru zakładów zwiększonego i dużego ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych (ZDR, ZZR).	Wojewódzka Komenda Państwowej Straży Pożarnej w Zielonej Górze

5. Ochrona zasobów przyrody

5.1. Ochrona przyrody

5.1.1. Stan aktualny

Na terenie gminy Bledzew występują następujące formy ochrony przyrody:

- Obszary Chronionego Krajobrazu,
- Użytki ekologiczne,
- Pomniki przyrody.

Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Obrzy”

Całkowita powierzchnia Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Obrzy” wynosi 10 092 ha. Został on powołany do życia w celu ochrony cennych przyrodniczo obszarów towarzyszących rzece Obrze.

Obszar Chronionego „Krajobrazu Dolina Jeziornej Strugi”

Całkowita powierzchnia ww. powyżej obszaru wynosi 5 708 ha. Został on powołany do życia rozporządzeniem nr 14 Wojewody Lubuskiego z dnia 24 lipca 2003 r. w sprawie określenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa lubuskiego.

Obszar Chronionego „Pojezierze Lubniewicko-Sulecińskie”

Całkowita powierzchnia ww. powyżej obszaru wynosi 14 917 ha. Został on powołany do życia rozporządzeniem nr 24/08 Wojewody Lubuskiego z dnia 09 września 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów chronionego krajobrazu.

Rysunek 3. Gmina Bledzew na tle Obszarów Chronionego Krajobrazu

Źródło: www.geoserwis.gdos.gov.pl

Użytki ekologiczne

Zgodnie z informacjami Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim na terenie gminy Bledzew znajduje się 18 użytków ekologicznych. Zebrano je w tabeli poniżej.

Tabela 6. Użytki ekologiczne na terenie gminy Bledzew

Lp.	Nazwa użytku ekologicznego (jak w akcie prawnym o ustanowieniu)	Data utworzenia	Pow. [ha]	Gmina	Obręb ewid.	Opis lokalizacji	Forma własności, rodzaj gruntów	Sprawujący nadzór nad obszarem	Opis	Ochrona w zakresie prawa międzynarod.
1	JEZIORNA	03.05.2002r.	31,44	Bledzew	Templewo	N-ctwo Sulęcín, L-ctwo Grochw oddz. 449cx,dx,hx; 441i,g,j;451k, 452a,n; 442h.	Skarb Państwa N-ctwo Sulęcín	N-ctwo Sulęcín	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.	Tak
2	NAD OBRAŁ	03.05.2002r	18,89	Bledzew	Stary Dworek	Łąki i pastwiska położone w dolinie rzeki na północ i północny zachód od wsi Stary Dworek	N-ctwo Skwierzyna	N-ctwo Skwierzyna	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.	Tak
3	PRZY OBRZE	03.05.2002 r.	3,33	Bledzew	Bledzew	Obszar położony w dolinie Obry na południe od m. Stary Dworek	Skarb Państwa N-ctwo Skwierzyna	N-ctwo Skwierzyna	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.	Tak
4	NAROŻNIK	03.05.2002 r.	1,77	Bledzew	Bledzew	Obszar położony 3 km na północny zachód od m. Stary Dworek w kompleksie leśnym	Skarb Państwa N-ctwo Skwierzyna	N-ctwo Skwierzyna	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.	Tak
5	TORFOWISKO	03.05.2002 r.	0,49	Bledzew	Bledzew	Obszar położony ok. 300 m od osady Krzywokleszcz	Skarb Państwa N-ctwo Skwierzyna	N-ctwo Skwierzyna	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.	Tak
6	NA LINII	03.05.2002 r.	3,18	Bledzew	Pniewo	Obszar położony ok..500 m na południe od szosy Skwierzyna-Kostrzyn na zachód od Skwierzyny	Skarb Państwa N-ctwo Skwierzyna	N-ctwo Skwierzyna	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.	Tak

Lp.	Nazwa użytku ekologicznego (jak w akcie prawnym o ustanowieniu)	Data utworzenia	Pow. [ha]	Gmina	Obręb ewid.	Opis lokalizacji	Forma własności, rodzaj gruntów	Sprawujący nadzór nad obszarem	Opis	Ochrona w zakresie prawa międzynarod.
7	DŁUGIE TORFOWISKO	03.05.2002 r.	5,23	Bledzew	Pniewo	Obszar położony ok. 1,7 km od szosy Skwierzyna- Kostrzyn na zachód od Skwierzyny	Skarb Państwa N-ctwo Skwierzyna	N-ctwo Skwierzyna	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.	Tak
8	BAGIENKO	03.05.2002 r.	0,28	Bledzew	Goruńsko	Obszar położony na zachód od wsi Gruńsko przylega do rzeczki Jordanka	Skarb Państwa N-ctwo Skwierzyna	N-ctwo Skwierzyna	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.	Tak
9	SUCHE BAGNO	03.05.2002 r.	0,56	Bledzew	Osiecko	Obszar położony ok. 1,5 km od wsi Sokola Dąbrowa i ok.. 2,5 km na wschód od wsi Osiecko	Skarb Państwa N-ctwo Skwierzyna	N-ctwo Skwierzyna	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.	Tak
10	ŁĄKI	03.05.2002 r.	10,04	Bledzew	Bledzew	Obszar położony ok. 5 km na północny zachód od Bledzewa, na przedłużeniu doliny ze stawami rybnymina Tymianach	Skarb Państwa N-ctwo Skwierzyna	N-ctwo Skwierzyna	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.	Tak
11	PRZY ROWIE	03.05.2002 r.	7,33	Bledzew	Stary Dworek Bledzew	Na północ od skrzyżowania dróg ppożarowych nr 10 i 17 w centrum kompleksu leśnego	Skarb Państwa N-ctwo Skwierzyna	N-ctwo Skwierzyna	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.	Tak
12	JELENIEC	03.05.2002 r.	4,91	Bledzew	Pniewo	Na północ od skrzyżowania dróg ppożarowych nr 10 i 17 w centrum kompleksu leśnego	Skarb Państwa N-ctwo Skwierzyna	N-ctwo Skwierzyna	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.	Tak

Lp.	Nazwa użytku ekologicznego (jak w akcie prawnym o ustanowieniu)	Data utworzenia	Pow. [ha]	Gmina	Obręb ewid.	Opis lokalizacji	Forma własności, rodzaj gruntów	Sprawujący nadzór nad obszarem	Opis	Ochrona w zakresie prawa międzynarod.
13	BAGNO I .	03.05.2002 r	2,37	Bledzew	Zemsko	N-ctwo Miedzyrzecz L-ctwo popowo oddz. 87i	Skarb Państwa N-ctwo Miedzyrzecz	N-ctwo Miedzyrzecz	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.	Tak
14	ODNOGA	03.05.2002 r.	4,37	Bledzew	Popowo	N-ctwo Miedzyrzecz L-ctwo Popowo oddz. 82g	Skarb Państwa N-ctwo Miedzyrzecz	N-ctwo Miedzyrzecz	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.	Tak
15	BAGNO II	03.05.2002 r.	2,89	Bledzew	Zemsko	N-ctwo Miedzyrzecz L-ctwo Zemsko oddz. 86c	Skarb Państwa N-ctwo Miedzyrzecz	N-ctwo Miedzyrzecz	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.	Tak
16	PRZY LINI	03.05.2002 r.	1,06	Bledzew	Popowo	N-ctwo Miedzyrzecz L-ctwo Popowo oddz. 90f	Skarb Państwa N-ctwo Miedzyrzecz	N-ctwo Miedzyrzecz	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.	Tak
17	KOŁO MŁYNA	29.01.2004 r.	1,52	Bledzew	Sokola Dąbrowa	Obszar położony ok. 1 km na północ od wsi NowaWieś nad rzeczką Jordanka	Skarb Państwa N-ctwo Skwierzyna	N-ctwo Skwierzyna	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.	Tak
18	Użytek ekologiczny bez nazwy	26.02.2004 r.	0,82	Bledzew	Chycina 2	N-ctwo Miedzyrzecz L-ctwo Chycina oddz. 24t	Skarb Państwa N-ctwo Miedzyrzecz	N-ctwo Miedzyrzecz	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.	Tak

Źródło: RDOŚ w Gorzowie Wielkopolski.

Pomniki przyrody

Zgodnie z informacjami Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim na terenie gminy Bledzew znajduje się 24 pomniki przyrody. Zebrano je w tabeli poniżej.

Tabela 7. Pomniki przyrody znajdujące się na terenie gminy Bledzew

Lp.	Nazwa pomnika przyrody (jak w akcie prawnym o ustanowieniu)	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Opis pomnika przyrody	Obwód na wysokości 1,3 m [cm]	Wys. [m]	Gmina	Miejscowość	Opis lokalizacji	Sprawujący nadzór
1.	Dąb szypułkowy Quercus robur	R.W.L Nr 37 z 19 maja 2006. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 837 z dn. 5.06.2006 r./	Dąb szypułkowy Quercus robur	810	ok. 30	Bledzew	Chycina	N-ctwo Międzyrzecz, obr. leśny Międzyrzecz, L-ctwo Chycina, oddz. 34 c. Rośnie ok. 500 m na płd. – zachód od wsi Chycina, za jeziorem Staw.	N-ctwo Międzyrzecz
2.	Dąb szypułkowy Quercus robur	R.W.L Nr 37 z 19 maja 2006. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 837 z dn. 5.06.2006 r./	Dąb szypułkowy Quercus robur	600	ok. 25	Bledzew	Chycina	N-ctwo Międzyrzecz, obr. leśny Międzyrzecz, L-ctwo Chycina, oddz. 47 f. Rośnie pomiędzy jeziorami Chycina i Długie.	N-ctwo Międzyrzecz
3.	Dąb szypułkowy Quercus robur	R.W.L Nr 37 z 19 maja 2006. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 837 z dn. 5.06.2006 r./	Dąb szypułkowy Quercus robur	630	ok. 23	Bledzew	Chycina	N-ctwo Międzyrzecz, obr. leśny Międzyrzecz, L-ctwo Chycina, oddz. 47 m. Rośnie pomiędzy jeziorami Chycina i Długie.	N-ctwo Międzyrzecz
4.	Dąb szypułkowy Quercus robur	R.W.L Nr 37 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 837 z dn. 5.06.2006 r./	Dąb szypułkowy Quercus robur	312	ok. 25	Bledzew	Chycina	N-ctwo Międzyrzecz, obr. leśny Międzyrzecz, L-ctwo Chycina, oddz. 50 j. Rośnie ok. 200 m na południe od drogi gminnej Chycina – Kleszczewo.	N-ctwo Międzyrzecz
5.	Dąb szypułkowy Quercus robur	Uchwała Nr XLVI/352/06 rady Gminy Bledzew z dnia 28 kwietnia 2006 r. /Dz.u.Woj.Lub. Nr 44 poz. 1009 z 2006 r./	Dąb szypułkowy Quercus robur	520 c	21,5	Bledzew	Sokola Dąbrowa	N-ctwo Skwierzyna L-ctwo Sokola Dąbrowa oddz. 695b	N-ctwo Skwierzyna
6.	Dąb szypułkowy Quercus robur	Uchwała Nr XLVI/352/06 rady Gminy Bledzew z dnia 28 kwietnia 2006 r. /Dz.u.Woj.Lub. Nr 44 poz. 1009 z 2006 r./	Dąb szypułkowy Quercus robur	450	25	Bledzew	Sokola Dąbrowa	N-ctwo Skwierzyna L-ctwo Sokola Dąbrowa	N-ctwo Skwierzyna
7.	Dąb szypułkowy Quercus robur	Uchwała Nr XLVI/352/06 rady Gminy Bledzew z dnia 28 kwietnia 2006 r. /Dz.u.Woj.Lub. Nr 44 poz. 1009 z 2006 r./	Dąb szypułkowy Quercus robur	450	25	Bledzew	Bledzew	N-ctwo Skwierzyna L-ctwo Sokola Dąbrowa oddz. 541a	N-ctwo Skwierzyna

Lp.	Nazwa pomnika przyrody (jak w akcie prawnym o ustanowieniu)	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Opis pomnika przyrody	Obwód na wysokości 1,3 m [cm]	Wys. [m]	Gmina	Miejscowość	Opis lokalizacji	Sprawujący nadzór
8.	Sosna pospolita Pinus sylvestris	Uchwała Nr XLVI/352/06 rady Gminy Bledzew z dnia 28 kwietnia 2006 r. /Dz.u.Woj.Lub. Nr 44 poz. 1009 z 2006 r./	Sosna pospolita Pinus sylvestris	295	22	Bledzew	Dąbrówka	N-ctwo Skwierzyna L-ctwo Sokola Dąbrowa oddz. 473	N-ctwo Skwierzyna
9.	Dąb szypułkowy Quercus robur	Uchwała Nr XLVI/352/06 rady Gminy Bledzew z dnia 28 kwietnia 2006 r. /Dz.u.Woj.Lub. Nr 44 poz. 1009 z 2006 r./	Dąb szypułkowy Quercus robur	480	23	Bledzew	Chycina	N-ctwo Międzyrzecz, L-ctwo Chycina oddz. 34	N-ctwo Międzyrzecz
10.	Dąb szypułkowy Quercus robur	Uchwała Nr XLVI/352/06 rady Gminy Bledzew z dnia 28 kwietnia 2006 r. /Dz.u.Woj.Lub. Nr 44 poz. 1009 z 2006 r./	Dąb szypułkowy Quercus robur	360	22	Bledzew	Chycina	N-ctwo Międzyrzecz, L-ctwo Chycina oddz. 9	N-ctwo Międzyrzecz
11.	Dąb szypułkowy Quercus robur	Uchwała Nr XLVI/352/06 rady Gminy Bledzew z dnia 28 kwietnia 2006 r. /Dz.u.Woj.Lub. Nr 44 poz. 1009 z 2006 r./	Dąb szypułkowy Quercus robur	460	25	Bledzew	Chycina	N-ctwo Międzyrzecz, L-ctwo Chycina oddz. 46	N-ctwo Międzyrzecz
12.	Dąb szypułkowy Quercus robur	Uchwała Nr XLVI/352/06 rady Gminy Bledzew z dnia 28 kwietnia 2006 r. /Dz.u.Woj.Lub. Nr 44 poz. 1009 z 2006 r./	Dąb szypułkowy Quercus robur	485	25	Bledzew	Templewo	Grunty rolne	Urząd Gminy Bledzew
13.	Dąb szypułkowy Quercus robur	Uchwała Nr XLVI/352/06 rady Gminy Bledzew z dnia 28 kwietnia 2006 r. /Dz.u.Woj.Lub. Nr 44 poz. 1009 z 2006 r./	Dąb szypułkowy Quercus robur	370	23	Bledzew	Sokola Dąbrowa	Zabudowa mieszkaniowa	Urząd Gminy Bledzew

Lp.	Nazwa pomnika przyrody (jak w akcie prawnym o ustanowieniu)	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Opis pomnika przyrody	Obwód na wysokości 1,3 m [cm]	Wys. [m]	Gmina	Miejscowość	Opis lokalizacji	Sprawujący nadzór
14.	Wiąz szypułkowy <i>Ulmus laevis</i>	Uchwała Nr IX/53/07 Rady Gminy Bledzew z dn. 14.06.2007 r. (Dz.U.Woj.Lub. Nr 73 poz.1030 z dn.16.07.2007 r.)	Wiąz szypułkowy <i>Ulmus laevis</i>	220	25	Bledzew	Popowo	N-ctwo Międzyrzecz obr. leśny Białe Łaki Leśnictwo Popowo oddz. 207g.	N-ctwo Międzyrzecz
15.	Wiąz szypułkowy <i>Ulmus laevis</i>	Uchwała Nr IX/53/07 Rady Gminy Bledzew z dn. 14.06.2007 r. (Dz. U.Woj.Lub. Nr 73 poz.1030 z dn. 16.07.2007 r.)	Wiąz szypułkowy <i>Ulmus laevis</i>	240	26	Bledzew	Popowo	N-ctwo Międzyrzecz obr. leśny Białe Łaki L-ctwo Popowo oddz. 207g.	N-ctwo Międzyrzecz
16.	Czereśnia ptasia <i>Prunus avium</i>	Uchwała Nr IX/53/07 Rady Gminy Bledzew z dn. 14.06.2007 r. (Dz. U.Woj.Lub. Nr 73 poz.1030 z dn. 16.07.2007 r.)	Czereśnia ptasia <i>Prunus avium</i>	120	23	Bledzew	Popowo	N-ctwo Międzyrzecz obr.leśny Białe Łaki L-ctwo Popowo oddz. 261h	N-ctwo Międzyrzecz
17.	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Uchwała Nr IX/53/07 Rady Gminy Bledzew z dn. 14.06.2007 r. (Dz. U.Woj.Lub. Nr 73 poz.1030 z dn. 16.07.2007 r.)	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	360	28	Bledzew	Chycina	N-ctwo Międzyrzecz obr. leśny Międzyrzecz I-ctwo Chycina oddz. 9j	N-ctwo Międzyrzecz
18.	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Uchwała Nr IX/53/07 Rady Gminy Bledzew z dn. 14.06.2007 r. (Dz. U.Woj.Lub. Nr 73 poz.1030 z dn. 16.07.2007 r.)	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	370	25	Bledzew	Chycina	N-ctwo Międzyrzecz obr. leśny Międzyrzecz L-ctwo Chycina oddz. 21c	N-ctwo Międzyrzecz

Lp.	Nazwa pomnika przyrody (jak w akcie prawnym o ustanowieniu)	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Opis pomnika przyrody	Obwód na wysokości 1,3 m [cm]	Wys. [m]	Gmina	Miejscowość	Opis lokalizacji	Sprawujący nadzór
19.	Dąb szypułkowy Quercus robur	Uchwała Nr IX/53/07 Rady Gminy Bledzew z dn. 14.06.2007 r. (Dz. U.Woj.Lub. Nr 73 poz.1030 z dn. 16.07.2007 r.)	Dąb szypułkowy Quercus robur	750	23	Bledzew	Chycina	N-ctwo Międzyrzecz obr. leśny Międzyrzecz L-ctwo Chycina oddz. 34j	N-ctwo Międzyrzecz
20.	Skupienie drzew: 13 szt dębów szypułkowych Quercus robur	Uchwała Nr IX/53/07 Rady Gminy Bledzew z dn. 14.06.2007 r. (Dz. U.Woj.Lub. Nr 73 poz.1030 z dn. 16.07.2007 r.)	Skupisko drzew: 13 szt dębów szypułkowych Quercus robur	270-510	22-27	Bledzew	Chycina	N-ctwo Międzyrzecz obr. leśny Międzyrzecz L-ctwo Chycina oddz. 241	N-ctwo Międzyrzecz
21.	Powierzchniowy pomnik przyrody "Las nad źródłiskiem" o powierzchni 6,68 ha	Uchwała Nr IX/53/07 Rady Gminy Bledzew z dn. 14.06.2007 r. (Dz. U.Woj.Lub. Nr 73 poz.1030 z dn. 16.07.2007 r.)	Powierzchniowy pomnik przyrody "Las nad źródłiskiem" o powierzchni 6,68 ha	region porośnięty drzewami i krzewami, zasiedlony przez różnorodne gatunki płazów, gadów, ptaków i ssaków	pow. 6,68 ha	Bledzew	Popowo	N-ctwo Międzyrzecz obr. leśny Białe Łaki L-ctwo Popowo oddz. 394a	N-ctwo Międzyrzecz

Lp.	Nazwa pomnika przyrody (jak w akcie prawnym o ustanowieniu)	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Opis pomnika przyrody	Obwód na wysokości 1,3 m [cm]	Wys. [m]	Gmina	Miejscowość	Opis lokalizacji	Sprawujący nadzór
22.	Stanowisko bluszczu pospolitego /Hedera helix/ rosnącego na robinii akacjowej na powierzchni 0,03 ha	Uchwała Nr XXXIX.297/05 Rady Gminy Bledzew z dn. 28.10.2005 r. (Dz.U.Woj.Lub. z 2006 r. Nr 9 poz. 204 z dn. 14.02.2006 r.)	Stanowisko bluszczu pospolitego /Hedera helix/ rosnącego na robinii akacjowej na powierzchni 0,03 ha		pow. 0,03 ha	Bledzew	Pniewo	N-ctwo Skwierzyna L-ctwo Pniewo oddz. 614	N-ctwo Skwierzyna
23.	Sosna czarna Pinus nigra	uchwała Nr XX/119/12 Rady Gminy Bledzew z dnia 27.03.2012 r. (Dz.U.Woj.Lub. z dn. 04.04.2012 r. poz. 838)	Sosna czarna Pinus nigra	225	21	Bledzew	Chycina	N-ctwo Międzyrzecz, L-ctwo Chycina oddz. 34j	N-ctwo Międzyrzecz
24.	Dąb szypułkowy Quercus robur	uchwała Nr XX/119/12 Rady Gminy Bledzew z dnia 27.03.2012 r. (Dz.U.Woj.Lub. z dn. 04.04.2012 r. poz. 838)	Dąb szypułkowy Quercus robur	340	21	Bledzew	Chycina	N-ctwo Międzyrzecz, L-ctwo Chycina oddz. 50k	N-ctwo Międzyrzecz

Źródło: RDOŚ w Gorzowie Wielkopolskim

5.1.2 Zagrożenia

Mając na uwadze, występujące na terenie gminy Bledzew formy ochrony przyrody, podczas planowania działań mających na celu rozwój gminy należy wziąć pod uwagę wymogi ochrony planistycznej, które to będą miały bezpośredni wpływ na kształtowanie się struktury przestrzenno-gospodarczej gminy.

Podejmowane działania muszą być zgodne z obowiązującymi przepisami prawa, dokumentami obejmującymi swoim zakresem obszar gminy Bledzew, w tym: „Strategii Rozwoju Gminy Bledzew”, „Planie Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Bledzew”, „Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego” oraz Planach ochrony obszarów Natura 2000.

Aktualnie stan zasobów przyrodniczych nie budzi zastrzeżeń, jednakże należy pamiętać, iż stan ten z biegiem czasu będzie ulegał przemianom z przyczyn abiotycznych i biotycznych. Skutki ekologiczne i przyrodnicze zarówno procesów naturalnych, jak i antropogenicznych (głównie presja urbanistyczna) na terenach, charakteryzujących się dominującą funkcją ekologiczną, mogą narastać.

5.1.3. Cele i strategia działań

Cel średniookresowy do roku 2022:

Ochrona środowiska przyrodniczego i krajobrazu na terenie gminy Bledzew

Strategia działań:

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna
1.	Utrzymanie i urządzenie terenów zieleni, zadrzewień, zakrzewień oraz parków.	gmina Bledzew
2.	Promocja walorów przyrodniczych gminy.	gmina Bledzew
3.	Uwzględnienie znaczenia ochrony różnorodności biologicznej w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.	gmina Bledzew
4.	Uwzględnianie w Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego form ochrony przyrody oraz obszarów przyrodniczo cennych.	gmina Bledzew
5.	Kontrola przestrzegania przepisów o ochronie przyrody w trakcie gospodarczego wykorzystywania zasobów i składników przyrody.	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Zielonej Górze
6.	Bieżące utrzymanie zieleni przydrożnej – wskazuje się konieczność przemyślanych i zrównoważonych działań w tym zakresie, ukierunkowanych na potrzebę ochrony alei przydrożnych, jeżeli ich stan zdrowotny na to pozwala oraz stosowania tylko niezbędnych i przemyślanych działań pielęgnacyjnych.	Administratorzy dróg

5.2. Lasy

5.2.1. Stan aktualny

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż powierzchnia lasów na terenie gminy Bledzew wynosi 13 684,08ha, co daje lesistość na poziomie 55,3%. Wskaźnik lesistości gminy jest zatem wyższy niż średnia krajowa, która wynosi 29,2%. Strukturę gruntów leśnych na terenie gminy Bledzew przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 8. Struktura lasów Gminy Bledzew w roku 2014

Lasy		
Powierzchnia ogółem	ha	13 684,08
Lesistość	%	55,3
Lasy publiczne ogółem	ha	13 511,08
Lasy publiczne Skarbu Państwa	ha	13 510,28
Lasy publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	13 499,13
Lasy publiczne Skarbu Państwa w zasobie Własności Rolnej SP	ha	11,15
Lasy gminne ogółem	ha	0,80
Lasy prywatne ogółem	ha	173,00

Źródło: GUS

Lasy na terenie gminy Bledzew podlegają trzem Nadleśnictwom: Nadleśnictwu Skwierzyna, Nadleśnictwu Międzyrzecz oraz Nadleśnictwu Sulęcín. Największą część powierzchni gminy Bledzew, obejmuje to pierwsze. Zgodnie z danymi Nadleśnictw na ich terenie występują następujące typy siedliskowe lasu:

- **Bór mieszany wilgotny** – występuje na obszarach będących pod wpływem wód gruntowych, często w pobliżu boru wilgotnego. Tworzy się na glebach bielcowych oglejonych, a także na glebach murszowych oraz torfowych. Główny drzewostan tworzą sosny oraz świerki z domieszkami dębu, topoli, osiki oraz jodły. W podszyciu napotyka się jałowce, jarzęby, leszczyny oraz kruszyny. W skład runa borów mieszanych wilgotnych wchodzi m.in.: borówka, konwalia majowa, konwalijka dwulistna, malina kamionka, orlica pospolita, szczawik zajęczy czy bagno.
- **Bór mieszany świeży** – występuje na dość ubogich glebach bielcowych oraz rdzawych utworzonych na piaskach i żwirach utworzonych w czasie procesów akumulacyjnych. Do gatunków głównych tego siedliska leśnego zalicza się sosny oraz świerki. Domieszkowo mogą także występować: buki, dęby, lipy, brzozy, jodły oraz modrzewie. W podszyciu napotyka się jałowce, jarzęby, leszczyny, kruszyny, trzmieliny oraz wiciokrzew pomorski. W skład runa borów mieszanych świeżych wchodzi: borówka, konwalia majowa, konwalijka dwulistna, malina kamionka, kłosownica leśna czy orlica pospolita.

- **Bór świeży** – powstaje na glebach rdzawych oraz bielcowych. W drzewostanie dominują sosny z domieszkami świerka, brzozy brodawkowej oraz jodły. Podszycie najczęściej tworzą jałowce, dęby bezszypułkowe oraz jarzęby, natomiast runo złożone jest z mchów, borówki czernicy oraz roślin wierzchlinowatych.
- **Bór suchy** – występuje na glebach bielcowych lub bielicach właściwych, które wytworzyły się na piaskach i żwirach z cienką warstwą próchnicy. Można je spotkać w miejscach gdzie wody gruntowe występują na głębokości większej niż 4 m. W drzewostanie dominują sosny z domieszkami brzozy brodawkowej. Podszycie tworzą jałowce, natomiast runo jest dość ubogie.
- **Las mieszany świeży** – występuje na glebach brunatnych oraz płowych, rzadziej na bielicach i glebach rdzawych. Główny drzewostan tworzy sosna, dąb, buk, świerk oraz jodła z domieszkami modrzewia, brzozy, osiki, lipy oraz klonu. W podszyciu napotyka się trzmielin, jarząb, leszczynę, kruszynę, wiciokrzew, głóg oraz dereń. Runo tych siedlisk leśnych jest tworzone przez kombinację roślin charakterystycznych dla lasów mieszanych oraz borów mieszanych.
- **Las mieszany wilgotny** – występuje na średniożyznych i wilgotnych siedliskach, często w obniżeniach terenu, w których zalegać mogą wody gruntowe. Tworzy się na glebach bielcowych oglejonych, brunatnych a także na glebach murszowych oraz zdegradowanych czarnych ziemiach. Główny drzewostan tworzy sosna, dąb szypułkowy, świerk oraz jodła. W podszyciu napotyka się jarząb, leszczynę, kruszynę oraz czeremchę. Runo tych siedlisk leśnych jest tworzone przez rośliny wilgociolubne.
- **Las wilgotny** – zajmuje siedliska żyzne i bardzo żyzne, wilgotne. Tworzy się na glebach brunatnych, murszowo-torfowych, murszowatych, gruntowo-glejowych oraz niektórych czarnych ziemiach. Główny drzewostan tworzy dąb szypułkowy oraz jesion z domieszkami wiązu, klonu, jawora, lipy, osiki oraz grabu. W podszyciu napotyka się kruszynę, leszczynę, czeremchę, jarząb, bez czarny, bez koralowy, porzeczkę czarną, dereń, trzmielinę oraz kalinę koralową. Runo tych siedlisk leśnych jest tworzone przez wysokie byliny, w tym dużą ilość roślin azotolubnych takich, jak pokrzywy.
- **Las świeży** – zajmuje siedliska żyzne oraz bardzo żyzne. Tworzy się na glebach brunatnych oraz płowych. Główny drzewostan tworzy dąb szypułkowy, buk, świerk oraz jodła z domieszkami modrzewia, lipy, klonu, jawora, osiki oraz grabu. W podszyciu napotyka się leszczynę, trzmielinę, kruszynę, jarząb, głóg, dereń, porzeczkę alpejską oraz bez czarny. Runo tych siedlisk leśnych jest tworzone przez rośliny kwitnące wiosną – przed drzewostanem. Jest to spowodowane zwartym drzewostanem i mniejszą ilością słońca przedostającego się do niższych partii lasu.

- **Ols** – zajmuje siedliska bagienne z płytkimi wodami gruntowymi, często występuje w dolinach rzecznych oraz wokół jezior. Tworzy się na torfach niskich. Główny drzewostan tworzy olsza czarna z domieszkami jesionu, brzozy omszonej oraz świerka. W podszyciu napotyka się kruszynę, leszczynę, czeremchę, jarząb, bez czarny oraz czarna porzeczkę. Charakterystyczną cechą runa lasów olsowych jest występowanie roślin typowych dla lasów (mchy, paprocie) oraz roślin szuwarowych.
- **Lasy łąkowe** – związane są z siedliskami wilgotnymi, na których występują okresowe zalewy. Zazwyczaj porastają doliny rzek. Trzon drzewostanu tworzą topole, jesiony, wiązy i dęby.

Na terenie gminy zdecydowanie dominują siedliska borowe – bór świeży oraz bór mieszany świeży stanowi ponad 90% wszystkich lasów gminy. W mniejszym stopniu złożone są one z siedlisk takich, jak las świeży czy las mieszany świeży. Głównym gatunkiem tworzącym lasy na terenie gminy Bledzew jest sosna z domieszkami brzozy, buka, dębu czy świerka. Największy kompleks leśny jest zlokalizowany w północnej części gminy.

5.2.2. Zagrożenia

Siedliska leśne występujące na terenie gminy Bledzew są narażone na szereg zagrożeń dotyczących różnych elementów środowiska. Do najgroźniejszych należą:

- Szkodniki oraz pasożyty – Choroby wywołane przez owady oraz grzyby stanowią duże zagrożenie dla terenów leśnych zwłaszcza, że w dalszym ciągu ich duża część to monokultury, które sprzyjają ich rozprzestrzenianiu. Zapobiega się temu zjawisku poprzez wprowadzania do zalesień domieszek innych gatunków drzew.
- Zanieczyszczenia powietrza pochodzenia przemysłowego oraz komunikacyjnego – Ten rodzaj zanieczyszczeń może niszczyć tkanki roślin lub wpływać na ograniczenie fotosyntezy. W większym stopniu dotyka on drzew iglastych. Jego wpływ jest większy w pobliżu tras komunikacyjnych oraz ośrodków przemysłowych.
- Pożary – Źródłem pożarów lasów z uwagi na rolniczy charakter gminy może być wypalanie traw. Innym zagrożeniem jest niewłaściwa gospodarka leśna czy ruch turystyczny. Aby zmniejszyć prawdopodobieństwo wystąpienia pożaru zaleca się przeprowadzanie akcji mających na celu edukację ludności w zakresie przeciwdziałania pożarom.
- Czynniki atmosferyczne – Czynnikiem atmosferycznym mającym największy wpływ na siedliska leśne może być wiatr, który przy dużym nasileniu może doprowadzić do złamania drzewa lub uszkodzeń systemu korzeniowego.

5.2.3. Cele i strategia działań

Cel średniookresowy do roku 2022:

Ochrona lasów i utrzymanie odpowiedniego poziomu lesistości na terenie gminy Bledzew

Strategia działań:

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna
1.	Uwzględnienie w Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego obszarów przeznaczonych pod zalesianie.	gmina Bledzew
2.	Zalesianie terenów o niskich klasach bonitacyjnych gleb i gruntów porolnych.	Właściciele prywatni
3.	Realizacja zadań wynikających z planów urządzania lasów.	Zarządcy lasów stanowiących własność Skarbu Państwa
4.	Realizacja Krajowego Planu Zwiększenia Lesistości na terenie gminy Bledzew.	Zarządcy lasów, w tym lasów stanowiących własność Skarbu Państwa

5.3. Ochrona powierzchni ziemi

5.3.1. Stan aktualny

Rodzaje gleb

Rodzaje gleb występujące na terenie gminy Bledzew są determinowane przez rodzaj skał na których zostały utworzone, oraz przez warunki glebotwórcze występujące w poszczególnych obszarach gminy. Na terenie gminy Bledzew można wyróżnić następujące rodzaje gleb:

- **Gleby bielcowe** – gleby tworzące się na różnego rodzaju piaskach, dochodzi w nich do procesu wymywania niektórych związków chemicznych tworzących minerały, co nazywane jest bielcowaniem;
- **Gleby brunatne** – powstające na glinach zwałowych oraz piaskach i piaskowcach, można wśród nich wyróżnić:
 - **Brunatno – kwaśne**, tworzące się na podłożach bogatych w związki fosforu, potasu, wapnia i magnezu.
 - **Brunatno – wylugowane**, które cechują się wylugowaniem górnej części profilu z kationów zasadowych oraz brakiem zawartości węglanu wapnia, co ogranicza ich żyzność,
- **Mady** – są to gleby tworzące się w wyniku nagromadzenia się materiałów niesionych przez wody rzeczne;

Klasy bonitacyjne

Na terenie gminy Bledzew dominują gleby V oraz VI klasy bonitacyjnej (stanowią około 40% wszystkich gleb). Prócz nich występują także, w dużej ilości, gleby klasy IV (38,3% wszystkich gruntów) oraz gleby klasy III (21,6%).

Gdzie:

Gleby klasy I – gleby orne najlepsze. Są to gleby położone w dobrych warunkach fizjograficznych, najbardziej zasobne w składniki pokarmowe, posiadają dobrą naturalną strukturę, są łatwe do uprawy (czynne biologicznie, przepuszczalne, przewiewne, ciepłe, wilgotne).

Gleby klasy II – gleby orne bardzo dobre. Mają skład i właściwości podobne (lub nieco gorsze) jak gleby klasy I, jednak położone są w mniej korzystnych warunkach terenowych lub mają gorsze warunki fizyczne, co powoduje, że plony roślin uprawianych na tej klasie gleb, mogą być niższe niż na glebach klasy I.

Gleby klasy III (IIIa i IIIb) – gleby orne średnio dobre. W porównaniu do gleb klas I i II, posiadają gorsze właściwości fizyczne i chemiczne, występują w mniej korzystnych warunkach fizjograficznych. Odznaczają się dużym wahaniami poziomu wody w zależności od opadów atmosferycznych. Na glebach tej klasy można już zaobserwować procesy ich degradacji.

Gleby klasy IV (IVa i IVb) – gleby orne średnie. Plony roślin uprawianych na tych glebach są wyraźnie niższe niż na glebach klas wyższych, nawet gdy utrzymywane są one w dobrej kulturze rolnej. Są mało przewiewne, zimne, mało czynne biologicznie. Gleby te są bardzo podatne na wahania poziomu wód gruntowych (zbyt podmokłe lub przesuszone).

Gleby klasy V - gleby orne słabe. Są ubogie w substancje organiczne, mało żyzne i nieurodzajne. Do tej klasy zaliczmy również gleby położone na terenach nie zmeliorowanych albo takich, które do melioracji się nie nadają.

Gleby klasy VI - gleby orne najslabsze. W praktyce nadają się tylko do zalesienia. Posiadają bardzo niski poziom próchnicy. Próba uprawy roślin na glebach tej klasy niesie ze sobą duże ryzyko uzyskania bardzo niskich plonów.

Użytkowanie powierzchni ziemi na terenie gminy Bledzew

Dane statystyczne na temat struktury użytków rolnych zostały zestawione poniżej.

Tabela 9. Użytkowanie powierzchni ziemi na terenie gminy Bledzew (stan na rok 2014)

Użytki rolne			
Lp.	Nazwa	Jednostka	Wielkość obszaru
1	Grunty orne	ha	7 850,28
2	Sady	ha	4,45
3	Tereny zadrzewione, zakrzewione (łąki, pastwiska)	ha	34,2
4	Użytki zielone	ha	462,57
5	Tereny rolne, użytki ekologiczne	ha	52
6	Tereny pod stawami	ha	87,3
7	Tereny rolne pod zabudową	ha	240,5
8	Rowy, nieużytki inne tereny	ha	9

Źródło: UG w Bledzew.

Odczyn pH

O odczynie pH decyduje poziom stężenia jonów wodorowych w glebie. Do źródeł zakwaszenia gleb zalicza się m.in.:

- procesy geologiczne,
- procesy glebotwórcze,
- wymywanie jonów zasadowych,
- pobieranie wapnia przez rośliny,
- niewłaściwy dobór nawozów,
- kwaśne deszcze.

Na terenie gminy Bledzew dominują gleby o charakterze kwaśnym. Kwaśny odczyn pH wpływa niekorzystnie na pobieranie składników pokarmowych przez rośliny z gleby. W wyniku zakwaszenia gleb, proces pobierania przez rośliny składników pokarmowych, w istotny sposób jest utrudniony. Ponadto, dochodzi wówczas do aktywacji związków toksycznych, czego efektem jest wzrost pobierania metali ciężkich przez rośliny. W efekcie, zjawiska te prowadzą do zmniejszenia ilości plonów i pogorszenia jakości uzyskanych produktów.

Tabela 10. Zmienność odczynu gleby wraz ze zmianą zakresu odczynu pH

Zakres pH	Odczyn gleby
≤ 4,5	bardzo kwaśny
4,6 – 5,5	kwaśny
5,6 – 6,5	lekko kwaśny
6,6 – 7,2	obojętny
> 7,3	zasadowy

Najbliższy punkt objęty badaniami Monitoringu Chemizmu Gleb Ornych Polski prowadzonymi przez IUNG w Puławach przy współpracy Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej znajdował się na terenie miejscowości Wierzbno.

Charakterystyka gleb w punkcie pomiarowym nr 175 – Wierzbno.

Punkt: 175

Miejscowość: Wierzbno

Gmina: Przytoczna

Województwo: lubuskie; Powiat: międzyrzecki

Kompleks: 6 (żytni słaby); Typ: Ar (gleby rdzawe);

Klasa bonitacyjna: V;

Gatunek gleby wg:

BN-78/9180-11: psp (piasek słabo gliniasty pylasty);

PTG 2008: pg (piasek gliniasty);

USDA: LFS (loamy fine sand)

Tabela 11. Uziarnienie gleb

Uziarnienie	Jednostka	Rok			
		1995	2000	2005	2010
1,0-0,1 mm	udział w %	66	68	65	66
0,1-0,02 mm	udział w %	28	26	29	28
< 0.02 mm	udział w %	6	6	6	6
2,0-0,05 mm	udział w %	n.o.	n.o.	n.o.	85
0,05-0,002 mm	udział w %	n.o.	n.o.	n.o.	14
< 0.002 mm	udział w %	1	1	1	3

Źródło: www.gios.gov.pl

Tabela 12. Odczyn gleb

Odczyn i węglany	Jednostka	Rok			
		1995	2000	2005	2010
Odczyn "pH " w zawiesinie H ₂ O	pH	6.5	6.9	6.8	6.8
Odczyn "pH " w zawiesinie KCl	pH	5.5	6.0	5.9	6.1
Węglany (CaCO ₃)	%	n.o.	n.o.	n.o.	n.o.

Źródło: www.gios.gov.pl

Tabela 13. Substancje organiczne w glebach

Substancja organiczna gleby	Jednostka	Rok			
		1995	2000	2005	2010
Próchnica	%	0.93	1.10	0.97	1.24
Węgiel organiczny	%	0.54	0.64	0.56	0.72
Azot ogólny	%	0.043	0.048	0.039	0.066
Stosunek C/N		12.6	13.3	14.4	10.9

Źródło: www.gios.gov.pl

Tabela 14. Właściwości sorpcyjne gleb

Właściwości sorpcyjne gleby	Jednostka	Rok			
		1995	2000	2005	2010
Kwasowość hydrolityczna (Hh)	cmol(+)*kg ⁻¹	3.07	2.24	2.13	1.50
Kwasowość wymienna (Hw)	cmol(+)*kg ⁻¹	n.o.	n.o.	n.o.	n.o.
Glin wymienny "Al"	cmol(+)*kg ⁻¹	n.o.	n.o.	n.o.	n.o.
Wapń wymienny (Ca ²⁺)	cmol(+)*kg ⁻¹	2.14	2.86	3.17	3.03
Magnez wymienny (Mg ²⁺)	cmol(+)*kg ⁻¹	0.11	0.13	0.16	0.14
Sód wymienny (Na ⁺)	cmol(+)*kg ⁻¹	0.03	0.06	0.02	0.03
Potas wymienny (K ⁺)	cmol(+)*kg ⁻¹	0.15	0.20	0.26	0.27
Suma kationów wymiennych (S)	cmol(+)*kg ⁻¹	2.43	3.25	3.61	3.47
Pojemność sorpcyjna gleby (T)	cmol(+)*kg ⁻¹	5.50	5.49	5.74	4.97
Wysycenie kompleksu sorpcyjnego kationami zasadowymi (V)	%	44.18	59.20	62.89	69.84

Źródło: www.gios.gov.pl

Tabela 15. Pozostałe właściwości gleb

Pozostałe właściwości	Jednostka	Rok			
		1995	2000	2005	2010
Wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne suma 13 WWA	µg*kg ⁻¹	494	493	233	624
Radioaktywność	Bq*kg ⁻¹	283	349	336	472
Przewodnictwo elektryczne właściwe	mS*m ⁻¹	5.42	7.10	8.60	5.74
Zasolenie	mg KCl*100g ⁻¹	15.60	18.70	22.60	15.16

Źródło: www.gios.gov.pl

Tabela 16. Całkowita zawartość pierwiastków śladowych

Właściwości sorpcyjne gleby	Jednostka	Rok			
		1995	2000	2005	2010
Mangan	mg*kg ⁻¹	252	303	292	316
Kadm	mg*kg ⁻¹	0.15	0.15	0.11	0.13
Miedź	mg*kg ⁻¹	3.3	3.2	3.3	4.2
Chrom	mg*kg ⁻¹	7.8	6.5	6.7	6.0
Nikiel	mg*kg ⁻¹	2.7	2.3	3.3	2.8
Ołów	mg*kg ⁻¹	8.9	8.7	9.0	10.0
Cynk	mg*kg ⁻¹	19.8	17.5	22.8	22.5
Kobalt	mg*kg ⁻¹	0.81	1.02	1.00	1.37
Wanad	mg*kg ⁻¹	10.0	8.7	12.2	9.2
Lit	mg*kg ⁻¹	2.3	2.4	3.2	1.7
Beryl	mg*kg ⁻¹	0.13	0.13	0.17	0.15
Bar	mg*kg ⁻¹	26.9	25.3	27.1	26.1
Stront	mg*kg ⁻¹	7.3	6.7	7.3	6.3
Lantan	mg*kg ⁻¹	8.6	6.3	9.5	8.2

Źródło: www.gios.gov.pl

Powyższe tabele opisują stan chemizmu gleb rolnych. Właściwości sorpcyjne gleb, ich odczyn czy zawartość próchnicy definiuje ich przydatność po kątem zagospodarowania rolniczego. Sorpcja gleb mówi o tym ile poszczególnych składników mineralnych może zostać przyjętych, co ma wpływ na odczyn oraz zatrzymanie składników odżywczych, a to z kolei wpływa na ilość plonów oraz konieczność przeprowadzania zabiegów pielęgnacyjnych. Wpływ odczynu na gleby rolne został opisany pod tabelą nr 6.

Zawartość WWA oraz pierwiastków śladowych opisuje ile miligramów danego pierwiastka czy związku chemicznego znajduje się w kilogramie gleby. Jak można wywnioskować z odpowiedniej tabeli zawartość poszczególnych wahają się. Część utrzymuje się na stałym poziomie, maleje lub wzrasta. Szczególnie negatywny jest wzrost zawartości wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych.

5.3.2. Zagrożenia

Z uwagi na fakt, iż duża część gminy Bledzew to tereny uprawne, wpływ na powierzchnię terenu oraz środowisko glebowe ma rolnictwo. Wynika to z faktu, iż obejmuje ono swoim oddziaływaniem duży obszar i powoduje zasadnicze zmiany w środowisku naturalnym. Najbardziej istotne zagrożenia związane z rolniczym użytkowaniem gruntów to:

- niszczenie mechaniczne roślinności oczek i mokradeł śródpolnych, zwłaszcza pozbawionych zarośli i zadrzewień przywodnych podczas prac polowych, niszczenie chemiczne poprzez stosowanie środków ochrony roślin i nadmierny spływ biogenów z pól,
- stosowanie na całej powierzchni upraw polowych środków ochrony roślin, powodujące ubożenie i zanikanie roślinności segetalnej,
- intensywne zagospodarowanie użytków zielonych z oraniem, „meliorowaniem”, nawożeniem, obsiewem szlachetnymi gatunkami traw, stosowaniem środków ochrony roślin powodujące drastyczne ubożenie bogactwa florystycznego łąk.

Kolejnym zagrożeniem jest fizyczna degradacja gleb, poprzez erozję wodną i eoliczną. Nasilenie naturalnych procesów erozyjnych spowodowane jest zmianą stosunków wodnych, mechanizacją rolnictwa, niewłaściwym wypasem bydła oraz likwidacją murków, miedz i zadrzewień śródpolnych.

5.3.3. Surowce naturalne oraz ich eksploatacja.

Wykaz złóż surowców zlokalizowanych na terenie gminy Bledzew zestawiono w poniższej tabeli opracowanej na podstawie danych Państwowego Instytutu Geologicznego.

Tabela 17. Surowce naturalne występujące na terenie gminy Bledzew

Nazwa złoża	Gminy	Kopalina główna	Powierzchnia złoża [ha]
Popowo	Bledzew	Kruszywa naturalne	5,83
Popowo I	Bledzew	Kruszywa naturalne	7,22
Templewo	Bledzew	Kruszywa naturalne	4,75
Templewo I	Bledzew	Kruszywa naturalne	21,61
Zemsko	Bledzew	Kruszywa naturalne	10,50

Źródło: PIG

Eksploatacja złoża Zemsko, Popowo I i Templewo została zakończona. W przypadku ww. złóż przeprowadzono rekultywację.

5.3.4. Zagrożenia

Na terenie gminy Bledzew występują złoża surowców mineralnych, pod postacią kruszyw naturalnych. Posiadanie złóż surowców naturalnych jest czynnikiem pozytywnym, jednak nakłada on na gminę szereg obowiązków. Prace wydobywcze powodują zmiany w naturalnym krajobrazie, środowisku glebowym oraz stosunkach wodnych. Gmina zobowiązana jest do kontrolowania podmiotów działających na jej terenie oraz dokładania starań, aby wydobywanie prowadzone było zgodnie z obowiązującymi przepisami. Podmioty posiadające koncesję na eksploatację złoża kopaliny są zobowiązane do ochrony złoża, wód powierzchniowych oraz podziemnych, a także powierzchni ziemi. Po zakończonej eksploatacji zobowiązane są także do przeprowadzenia prac rekultywacyjnych w celu przywrócenia do właściwego stanu elementów przyrodniczych.

5.3.5. Cele i strategia działań

Cel średniookresowy do roku 2022:

Ochrona gleb przed degradacją oraz rekultywacja terenów zdegradowanych i zdewastowanych na terenie gminy Bledzew

Strategia działań:

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna
1.	Rekultywacja gleb zdegradowanych.	właściciele gruntów, przedsiębiorcy
2.	Prowadzenie monitoringu jakości gleb.	Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

6. Poprawa jakości środowiska

6.1. Wody

Gmina Bledzew podlega RZGW w Poznaniu. Jest ona zlokalizowana na obszarze:

- Jednolitych Części Wód Powierzchniowych Rzecznych:
 - PLRW 60000187899 – Obra od wpływu do zb. Bledzew do ujścia,
 - PLRW 6000171878989 – Jordanka,
 - PLRW 600017189619 – Kanał Postomski od Lubniewki,
 - PLRW 60002118779 – Warta od Kamionki do Obry,
 - PLGW 6000218799 – Warta od Obry do Noteci,
 - PLRW 6000241878939 – Obra od Paklicy do wpływu do Zb. Bledzew,
 - PLRW 60002518789529 – Jeziorna,
 - PLRW 600025189629 – Lubniewka.
- Jednolitych Części Wód Powierzchniowych Jeziornych:
 - PLLW 10383,
 - PLLW 10382.

- Jednolitych Części Wód Podziemnych:
 - PLGW 650041,
 - PLGW 650042,
 - PLGW 650061.

6.1.1. Stan wyjściowy – wody powierzchniowe

Wody płynące

Głównym ciekim wodnym gminy Bledzew jest rzeka Obra, będąca lewym dopływem Warty. Przepływa ona przez Bledzew oraz Stary Dworek. Obra jest rzeką nizinną o śnieżno-deszczowym zasilaniu, której geneza sięga jeszcze przed okres zlodowacenia. Drugim większym ciekim przepływającym przez gminę jest Jordanka, będąca lewobrzeżnym dopływem Obry.

Wody stojące

Na terenie gminy Bledzew leży tzw. obrzański kompleks jezior. Jest to zespół jezior związanych z rzeką Obrą. Do najważniejszych można zaliczyć:

- Jezioro Chycińskie,
- Jezioro Długie,
- Jezioro Kurskie,
- Zalew Bledzewski,
- Jezioro Lipawki,
- Jezioro Cisie,

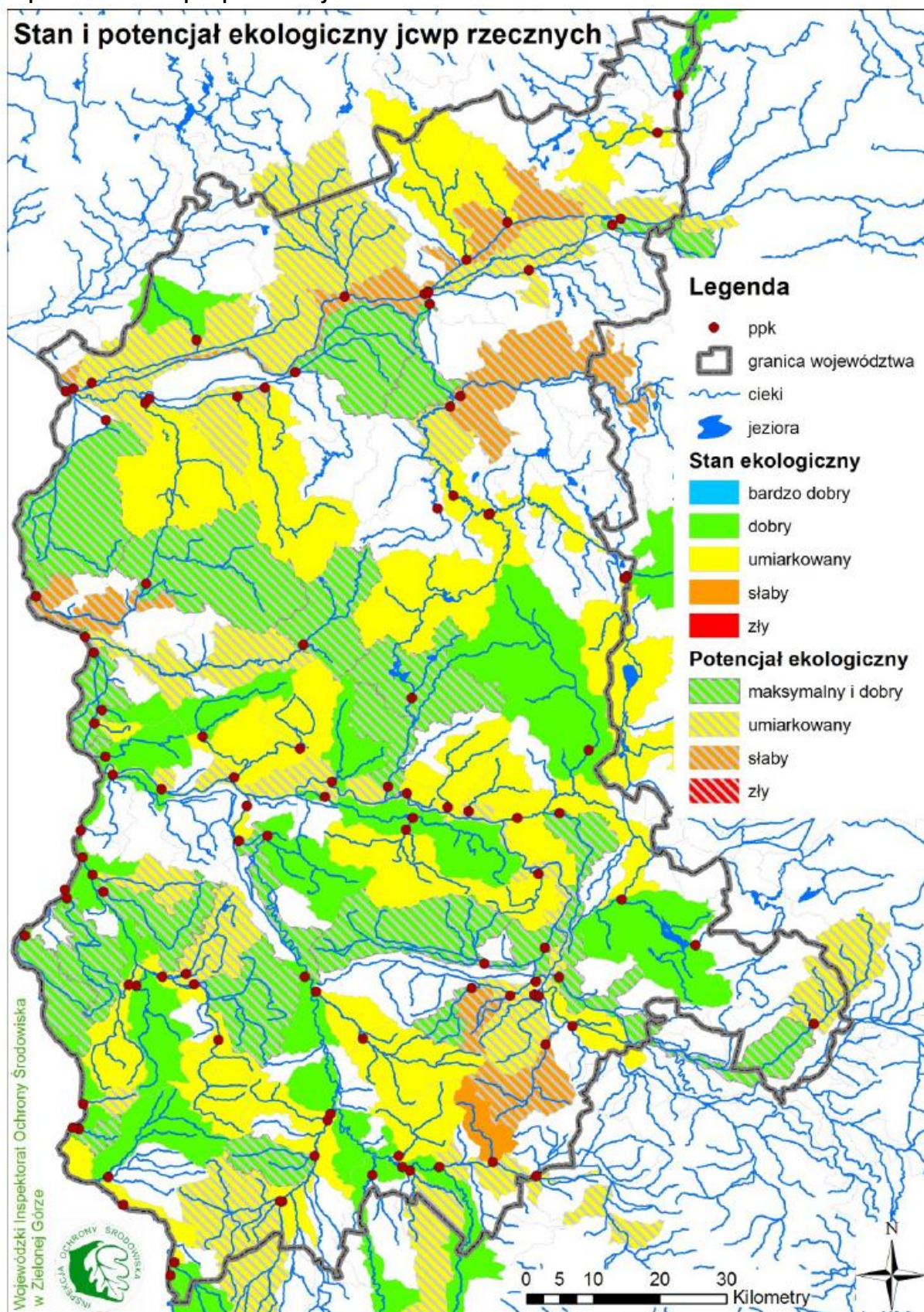
6.1.2. Jakość wód – wody powierzchniowe²

Stan rzek *Stan/potencjał ekologiczny*

W województwie wydzielono 205 jednolitych części wód rzecznych. W latach 2010-2013 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze przeprowadził ocenę jakości wód rzecznych pod kątem stanu i potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego. W analizowanym okresie sprawozdawczym przebadano 106 jednolitych części wód rzecznych.

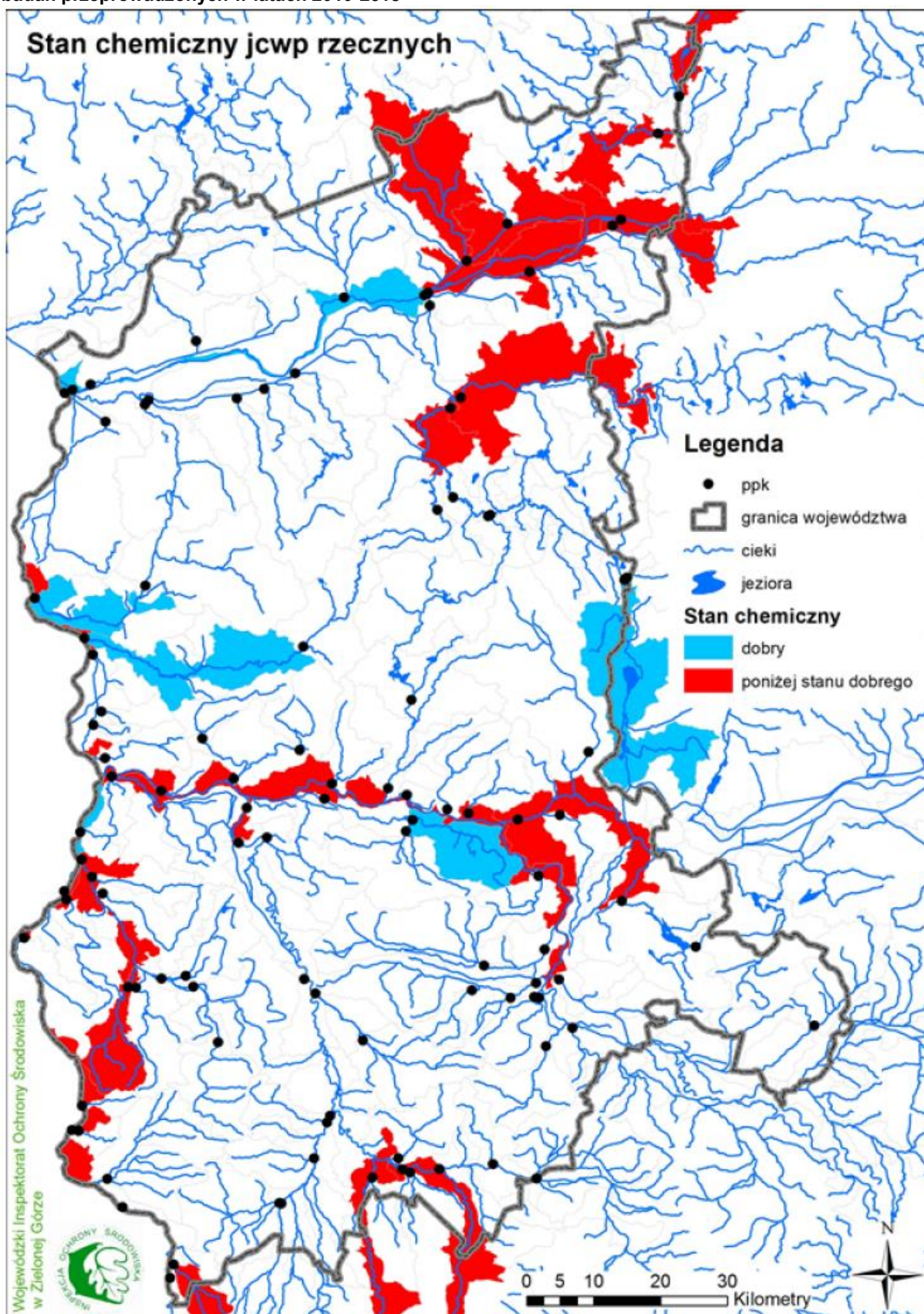
²Na podstawie danych i publikacji WIOŚ w Zielonej Górze

Rysunek 4. Ocena potencjału/stanu ekologicznego JCWP rzecznych na terenie województwa lubuskiego na podstawie badań przeprowadzonych w latach 2010-2013

Źródło: WIOŚ Zielona Góra

Rysunek 5. Ocena stanu chemicznego JCWP rzecznych na terenie województwa lubuskiego na podstawie badań przeprowadzonych w latach 2010-2013

Źródło: WIOŚ Zielona Góra

Tabela 18. Schemat oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych

Stan wód		Stan chemiczny	
		Dobry stan chemiczny	Stan chemiczny poniżej dobrego
Stan ekologiczny / potencjał ekologiczny	Bardzo dobry stan ekologiczny / potencjał ekologiczny dobry lub powyżej dobrego	Dobry stan wód	Zły stan wód
	Dobry stan ekologiczny / potencjał ekologiczny dobry lub powyżej dobrego	Dobry stan wód	Zły stan wód
	Umiarkowany stan ekologiczny / umiarkowany potencjał ekologiczny	Zły stan wód	Zły stan wód
	Słaby stan ekologiczny / słaby potencjał ekologiczny	Zły stan wód	Zły stan wód
	Zły stan ekologiczny / zły potencjał ekologiczny	Zły stan wód	Zły stan wód

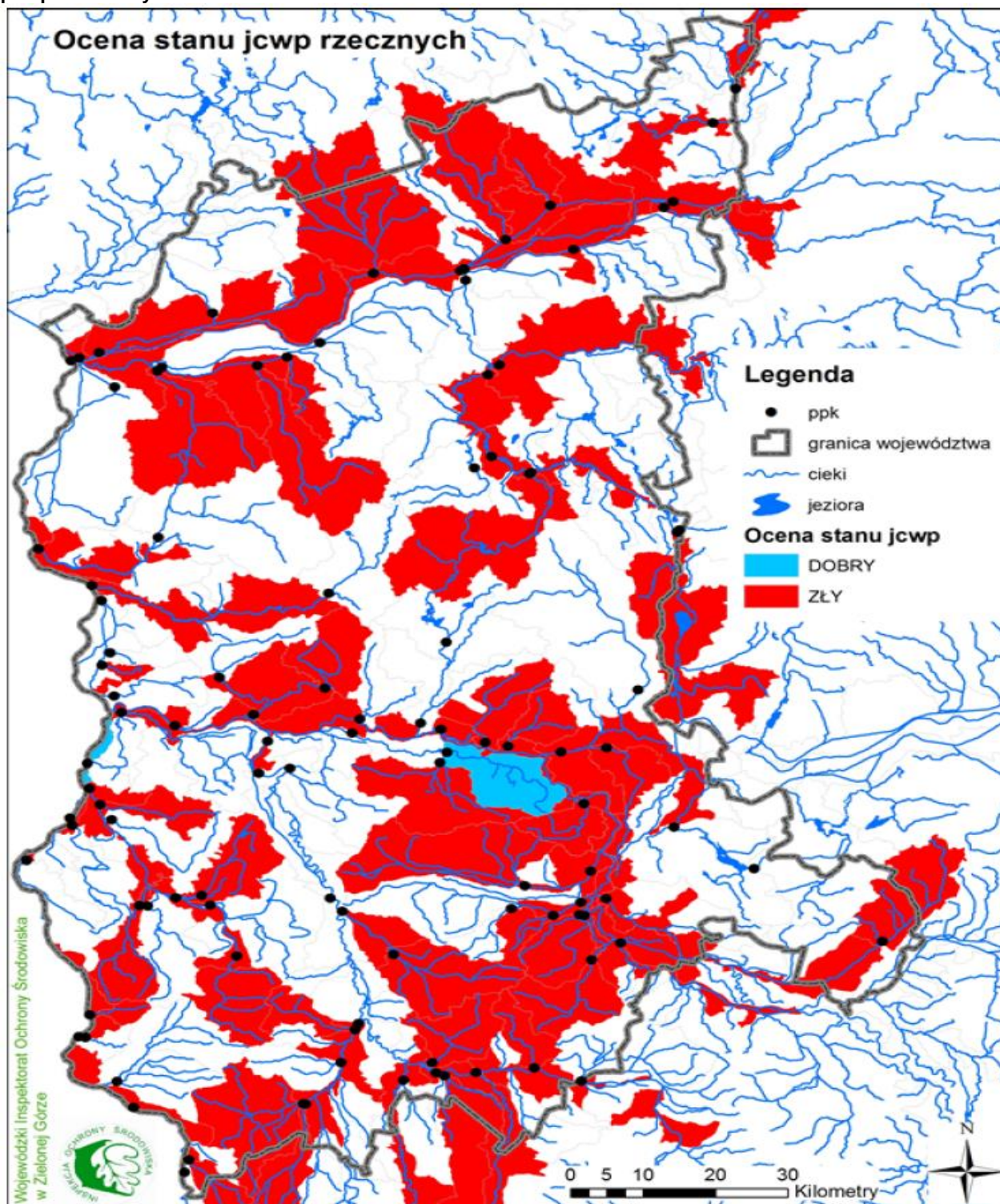
źródło: WIOŚ.

Jak wynika z powyższej tabeli, na ogólny stan wód wpływa stan/potencjał ekologiczny oraz stan chemiczny. W celu osiągnięcia ogólnej dobrej oceny jakości stanu wód, JCWP musi posiadać bardzo dobry lub dobry stan/potencjał ekologiczny oraz dobry stan chemiczny. W pozostałych przypadkach, ogólny stan wód określa się jako zły.

Ogólny stan wód

Na podstawie oceny stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz oceny wymagań dotyczących obszarów chronionych, w latach 2010-2013, możliwe było określenie stanu 74 JCWP, wśród których 72 jednolitych części wód rzecznych nie spełnia wymogów określonych dla wód dobrej jakości, a ich stan oceniono jako zły. Ponadto dla 32 JCWP nie było możliwe określenie stanu, co najczęściej spowodowane było brakiem oceny stanu chemicznego, przy równoczesnym dobrym stanie/potencjale ekologicznym i spełnionych wymaganiach dla obszaru chronionego.

Rysunek 6. Ocena stanu ogólnego JCWP rzecznych na terenie lubuskiego na podstawie badań przeprowadzonych w latach 2010-2013

Źródło: WIOŚ Zielona Góra

Jak wynika z danych udostępnionych przez WIOŚ w Zielonej Górze, w latach 2010-2013 przeprowadzono badania w punktach pomiarowo-kontrolnych zlokalizowanych w przekrojach ujściowych Warty, Obry i Kanału Postomskiego. Informacje na temat wyników prowadzonych badań zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 19. Wyniki badań jakości wód powierzchniowych występujących na terenie gminy Bledzew (lata 2010-2013)

Skrócona nazwa rzeki	Kod ocenianej jcwp	Kod reprezentatywnego punktu pomiarowo-kontrolnego	Nazwa reprezentatywnego punktu pomiarowo-kontrolnego	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydromorfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Ogólny stan JCWP
Kanał Postomski do Lubniewki	PLRW600017189619	PL02S0401_0687	Kanał Postomski - m. Kołczyn	I	I	II	DOBRY	-	-
Obra od wpływu do Zb. Bledzew do ujścia	PLRW60000187899	PL02S0401_0671	Obra - m. Skwierzyna	III	I	PPD	UMIARKOWANY	PSD_sr	ZŁY
Obra od Paklicy do wpływu do Zb. Bledzew	PLRW6000241878939	PL02S0401_3209	Obra - m. Gorzyca	II	I	PSD	UMIARKOWANY	-	ZŁY
Warta od Kamionki do Obry	PLRW60002118779	PL02S0401_0669	Warta - m. Skwierzyna	IV	I	PPD	SŁABY	PSD_sr	ZŁY
Warta od Obry do Noteci	PLRW60002118799	PL02S0401_0693	Warta - m. Stare Polichno	II	I	II	DOBRY	-	-

źródło: WIOŚ Zielona Góra.

Jak wynika z powyższej tabeli, wody trzech z sześciu badanych JCWP charakteryzuje się złym ogólnym stanem. Wynika to z umiarkowanego lub słabego stanu potencjału ekologicznego oraz klasy elementów biologicznych. W przypadku JCWP „Kanał Postomski do Lubniewki”, „Warta od Obry do Noteci” oraz „Lubniewka” nie określono ogólnego stanu JCWP.

Stan jezior

Na terenie gminy Bledzew występują dwie Jednolite Części Wód Powierzchniowych jeziornych – PLLW 10382 (Długie k. Chyciny) oraz PLLW 383 (Chycina). Wyniki badań na nich przeprowadzonych zestawiono w tabeli.

Tabela 20. Wyniki badań jakości jezior występujących na terenie gminy Bledzew (lata 2010-2013)

Jeziro	Kod ocenianej jcw	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Ogólny stan JCWP
Długie k. Chyciny	PLLW 10382	DOBRY	Nie badano	-
Chycina	PLLW 10383	DOBRY	Nie badano	-

źródło: WIOŚ Zielona Góra.

W obu przypadkach nie określono stanu ogólnego jezior z powodu braku badań stanu chemicznego.

6.1.3. Stan wyjściowy – wody podziemne

Gmina Bledzew występuje w obrębie Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 41, 42 oraz 61. Informacje na ich temat znajdują się w poniższej tabeli.

Tabela 21. Charakterystyka JCWPd nr 41

Powierzchnia	2107,1 km ²
Region	Warty
Województwo	Lubuskie, wielkopolskie
Powiaty	czarnkowsko-trzcianecki, chodzieski, gorzowski, międzychodzki, międzyrzecki, nowotomyski, obornicki, szamotulski
Głębokość występowania wód słodkich	ok. 170 m

źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna.

Tabela 22. Charakterystyka JCWPd nr 42

Powierzchnia	4710 km ²
Region	Warty
Województwo	Kujawsko-pomorskie, lubuskie, wielkopolskie
Powiaty	drawski, choszczeński, walecki, strzelecko - drezdeński, czarnkowsko - trzcianecki
Głębokość występowania wód słodkich	ok. 170 m

źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna.

Tabela 23. Charakterystyka JCWPd nr 61

Powierzchnia	2173 km ²
Region	Warty
Województwo	lubuskie, wielkopolskie
Powiaty	grodziski, międzychodzki, międzyrzecki, nowotomyski, sulęciński, świebodziński, szamotulski, wolsztyński
Głębokość występowania wód słodkich	ok. 200 m

źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna.

Rysunek 7. Lokalizacja gminy Bledzew względem JCWPd nr 41, 42 i 61

źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna.

6.1.3. Jakość wód – wody podziemne

Jak wynika z danych WIOŚ w Zielonej Górze, ostatnie badania dotyczące wód podziemnych w obrębie JCWPd nr 41, JCWPd nr 42 i JCWPd nr 61 prowadzone były w 2012 roku, w pięciu punktach pomiarowych. Informacje na temat stanu jakości wód podziemnych przedstawiono także w poniższej tabeli.

Tabela 24. Wyniki oceny stanu JCWPd nr 41, JCWPd nr 42 oraz JCWPd nr 61 (stan za rok 2012)

Numer punktu PIG-PIB	JCWPd	Nazwa punktu, miejscowość, nazwa gminy	Klasa jakości wody	Wskaźniki determinujące jakość wód w 2012 r. w klasie III	Wskaźniki determinujące jakość wód w 2012 r. w klasie IV
490	41	Rudnica	III	O ₂ , F, Fe	-
491	41	Rudnica	III	O ₂	-
542	42	Murzynowo	III	NH ₄ , Mn, Fe	-
1266	61	Szumiąca	III	O ₂	-
1830	41	Chartów	III	O ₂ , Mn, Ca, HCO ₃	Fe

Źródło: WIOŚ Zielona Góra.

6.1.4. Gospodarka wodociągowa

Gmina Bledzew posiada wodociągową sieć rozdzielczą o długości 43,6 km z 761 podłączeniami do budynków mieszkalnych oraz zbiorowego mieszkania. W 2013 roku dostarczono nią 113,2 dam³ wody. Z sieci wodociągowej gminy Bledzew korzysta 4 215 osób, co daje 92,8 % ludności. W poniższej tabeli przedstawiono charakterystykę sieci wodociągowej na terenie gminy Bledzew.

Tabela 25. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie gminy Bledzew (stan na 11.12.2013 r.)

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość
1.	Długość czynnej sieci rozdzielczej	km	43,6
2.	Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	761
3.	Woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	113,2
4.	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	4 215
5.	% ludności korzystający z instalacji	%	92,8
6.	Zużycie wody na jednego mieszkańca	m ³	24,9
7.	Zużycie wody na jednego korzystającego	m ³	26,9

Źródło: GUS

6.1.5. Sieć kanalizacyjna

Gmina Bledzew posiada sieć kanalizacyjną o długości 9,3 km z 207 podłączeniami do budynków mieszkalnych oraz mieszkania zbiorowego. W 2013 roku odprowadzono nią 33 dam³. Z sieci kanalizacyjnej korzysta 1 477 osób co daje poziom skanalizowania gminy wynoszący 32,5%. W poniższej tabeli przedstawiono charakterystykę sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Bledzew.

Tabela 26. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Bledzew (stan na 11.12.2013 r.)

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość
1.	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	9,3
2.	Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	207
3.	Ścieki odprowadzone	dam ³	33
4.	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	1 477
5.	% ludności korzystający z instalacji	%	32,5

Źródło: GUS

6.1.6. Oczyszczalnia ścieków

Na terenie gminy Bledzew funkcjonują trzy biologiczne oczyszczalnie ścieków. Ich charakterystyka została przedstawiona poniżej.

Oczyszczalnia ścieków administrowana przez Zakład Gospodarki Komunalnej w Bledzewie.

Tabela 27. Charakterystyka oczyszczalni ścieków odprowadzających ścieki z terenu gminy Bledzew (stan na rok 2013)

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość
1.	Przepustowość oczyszczalni biologicznych	m ³ /dobę	305
2.	Równoważna liczba mieszkańców	osoba	1988
3.	Ścieki odprowadzane ogółem w ciągu roku	dam ³ /rok	33
4.	Ścieki oczyszczone biologicznie z podwyższonym usuwaniem biogenów w % ścieków ogółem	%	100

Źródło: GUS.

Dane na temat redukcji zanieczyszczeń w wyniku oczyszczania ścieków w 2013 roku przedstawione zostały w poniższej tabeli.

Tabela 28. Ładunki zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu (stan na rok 2013)

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Stopień redukcji
1.	BzT ₅	kg/rok	679
2.	ChzT	kg/rok	5356
3.	Zawiesina	kg/rok	857

Źródło: GUS.

Oczyszczalnie ścieków administrowane przez SM Jowita w Bledzewie.

Przepustowość oczyszczalni ścieków administrowanych przez SM Jowita w Bledzewie wynoszą około 100 m²/dobę.

6.1.7 Zagrożenia

Obszary problemowe wynikające z aktualnego stanu środowiska na terenie gminy Bledzew to:

- niezadawalający stan wód powierzchniowych,
- skanalizowanie gminy na poziomie 32,5%.

Wymienione powyżej obszary problemowe mogą przyczynić się do pogarszania aktualnego stanu jakości wód powierzchniowych i podziemnych na terenie gminy Bledzew.

6.1.8. Cele i strategia działań

Cel średniookresowy do roku 2022:

: Dążenie do osiągnięcia właściwych standardów wód powierzchniowych i podziemnych pod względem jakości poprzez ich ochronę

Strategia działań:

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna
1.	Budowa i modernizacja sieci wodociągowej	gmina Bledzew
2.	Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej sanitarnej	gmina Bledzew
3.	Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej deszczowej	gmina Bledzew
4.	Prowadzenie ewidencji przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych.	gmina Bledzew
5.	Budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków (głównie na terenach zabudowy rozproszonej i obszarach trudnych do skanalizowania, gdzie jest to prawnie dozwolone).	gmina Bledzew, Przedsiębiorcy, Właściciele prywatni
6.	Bieżąca konserwacja i utrzymanie cieków wodnych.	LZMiUW w Zielonej Górze
7.	Monitorowanie cieków wodnych.	LZMiUW w Zielonej Górze
8.	Konserwacja rowów melioracyjnych.	właściciele gruntów, gmina Bledzew, LZMiUW w Zielonej Górze

6.2. Ochrona powietrza

6.2.1. Źródła zanieczyszczenia powietrza

Emisja z gospodarstw domowych

Głównymi źródłami tego rodzaju zanieczyszczeń powietrza jest:

- spalanie paliwa stałego (węgiel, miał koksowy, koks),
- spalanie odpadów w piecach indywidualnych gospodarstw domowych.

Niska emisja

W okresie zimowym wzrasta emisja pyłów i zanieczyszczeń spowodowanych spalaniem paliw stałych w kotłowniach indywidualnych i indywidualnych piecach centralnego ogrzewania.

Negatywny wpływ na jakość powietrza atmosferycznego mają lokalne kotłownie pracujące na potrzeby centralnego ogrzewania, a także małe przedsiębiorstwa, podmioty gospodarcze spalające węgiel w celach grzewczych lub technologicznych. Brak urządzeń oczyszczania bądź odpylania gazów spalinowych powoduje, iż całość wytwarzanych zanieczyszczeń trafia do powietrza atmosferycznego. Niska sprawność i efektywność technologii spalania są poważnym źródłem emisji zanieczyszczeń. Co więcej, głównym paliwem w sektorze gospodarki komunalnej jest węgiel, często zawierający znaczne ilości siarki. Rodzaje oraz źródła zanieczyszczeń powietrza zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 29. Rodzaje oraz źródła zanieczyszczeń powietrza

Zanieczyszczenia	Źródło emisji
Pył ogółem	spalanie paliw, unoszenie pyłu w powietrzu;
SO ₂ (dwutlenek siarki)	spalanie paliw zawierających siarkę;
NO (tlenek azotu)	spalanie paliw;
NO ₂ (dwutlenek azotu)	spalanie paliw, procesy technologiczne;
NO _x (suma tlenków azotu)	sumaryczna emisja tlenków azotu;
CO (tlenek węgla)	produkt niepełnego spalania;
O ₃ (ozon)	powstaje naturalnie oraz z innych zanieczyszczeń będących utleniaczami;

Źródło: opracowanie własne

Emisja komunikacyjna

Negatywne oddziaływanie na środowisko niesie ze sobą emisja komunikacyjna, która najbardziej odczuwalna jest w pobliżu dróg charakteryzujących się dużym natężeniem ruchu kołowego. W przypadku gminy Bledzew są to:

- Drogi krajowe:
 - Droga ekspresowa S-3,
 - Droga krajowa nr 24,
- Drogi wojewódzkie:
 - Droga wojewódzka nr 137,
- Drogi powiatowe,
- Drogi gminne,
- Drogi wewnętrzne.

Głównymi zanieczyszczeniami emitowanymi w związku z ruchem samochodowym należą:

- tlenek i dwutlenek węgla,
- węglowodory,
- tlenki azotu,
- pyły zawierające metale ciężkie,
- pyły ze ścierania się nawierzchni dróg i opon samochodowych.

Dla stanu powietrza atmosferycznego istotne znaczenie ma emisja NO_x oraz metali ciężkich. Duże znaczenie ma również tzw. emisja wtórna z powierzchni dróg, która zależy w dużej mierze od warunków meteorologicznych. Komunikacja jest również źródłem emisji benzenu, benzo(a)piranu, toluenu i ksylenu. Na wielkość tych zanieczyszczeń wpływa stan techniczny samochodów, stopień zużycia substancji katalitycznych oraz jakość stosowanych paliw. Gwałtowny rozwój transportu, przejawiający się wzrostem ilości samochodów na

drogach oraz aktualny stan i infrastruktury dróg spowodował, iż transport może być uciążliwy dla środowiska naturalnego.

W przypadku substancji toksycznych emitowanych przez silniki pojazdów do atmosfery, źródła te trudno zinventaryzować pod kątem emisji zanieczyszczeń, gdyż zwykle nie ma dla nich materiałów sprawozdawczych. Na podstawie znanych wartości średniego składu paliwa, szacowany przeciętny skład spalin silnikowych jest następujący:

Tabela 30. Przeciętny skład spalin silnikowych (w % objętościowo)³

Składnik	Silniki benzynowe	Silniki wysokoprężne	Uwagi
Azot	24 - 77	76 - 78	nietoksyczny
Tlen	0,3 - 8	2 - 18	nietoksyczny
Para wodna	3,0 - 5,5	0,5 - 4	nietoksyczny
Dwutlenek węgla	5,0 - 12	1 - 10	nietoksyczny
Tlenek węgla	0,5 - 10	0,01 - 0,5	toksyczny
Tlenki azotu	0,0 - 0,8	0,0002 - 0,5	toksyczny
Węglowodory	0,2 - 3	0,009 - 0,5	toksyczny
Sadza	0,0 - 0,04	0,01 - 1,1	toksyczny
Aldehydy	0,0 - 0,2	0,001 - 0,009	toksyczny

Źródło: J. Jakubowski „Motoryzacja a środowisko”.

Na skutek powszechnej elektryfikacji, emisje do powietrza związane z ruchem kolejowym mają znaczenie marginalne. Należą do nich jedynie emisje zanieczyszczeń pyłowych związanych z ruchem pociągów, oraz niewielkie emisje z lokomotyw spalinowych używanych głównie na bocznicach kolejowych.

Emisja przemysłowa

Źródłem emisji przemysłowej mogą być zakłady produkcyjne i usługowe zlokalizowane na terenie gminy Bledzew. Z uwagi na brak dużych zakładów przemysłowych, zakłada się, iż emisja przemysłowa nie wpływa w sposób znaczący na stan jakości powietrza na terenie gminy.

Emisja niezorganizowana

Do tej kategorii zaliczane są inne nie wymienione źródła emisji. Znaczenie w tej kategorii ma emisja pochodząca z zlokalizowanych na terenie gminy oczyszczalni ścieków. Do pozostałych źródeł emisji można zaliczyć np. wypalanie traw, emisję lotnych związków organicznych związanych z lakierowaniem.

³ Wg J. Jakubowski - „Motoryzacja a środowisko”.

6.2.2. Jakość powietrza⁴

Zgodnie z art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 z późn. zm.), Państwowy Monitoring Środowiska stanowi systemem pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania informacji o środowisku. Podstawowym celem monitoringu jakości powietrza jest uzyskanie informacji o poziomach stężeń substancji w otaczającym powietrzu oraz wyników ocen jakości powietrza. W celu oceny jakości powietrza na terenie Województwa Lubuskiego, wyznaczono 3 strefy:

- Miasto Gorzów Wielkopolski (kod strefy: PL0801);
- Miasto Zielona Góra (kod strefy: PL0802);
- Strefa lubuska (kod strefy: PL0803).

Gmina Bledzew zlokalizowana jest w obrębie strefy lubuskiej.

Ocenę jakości powietrza prowadzono w oparciu o wyniki stałych stacji pomiarowych, ich wykaz został przedstawiony w poniższej tabeli.

Tabela 31. Wykaz stałych stacji pomiarowych, stanowiących źródło wyników do oceny jakości powietrza.

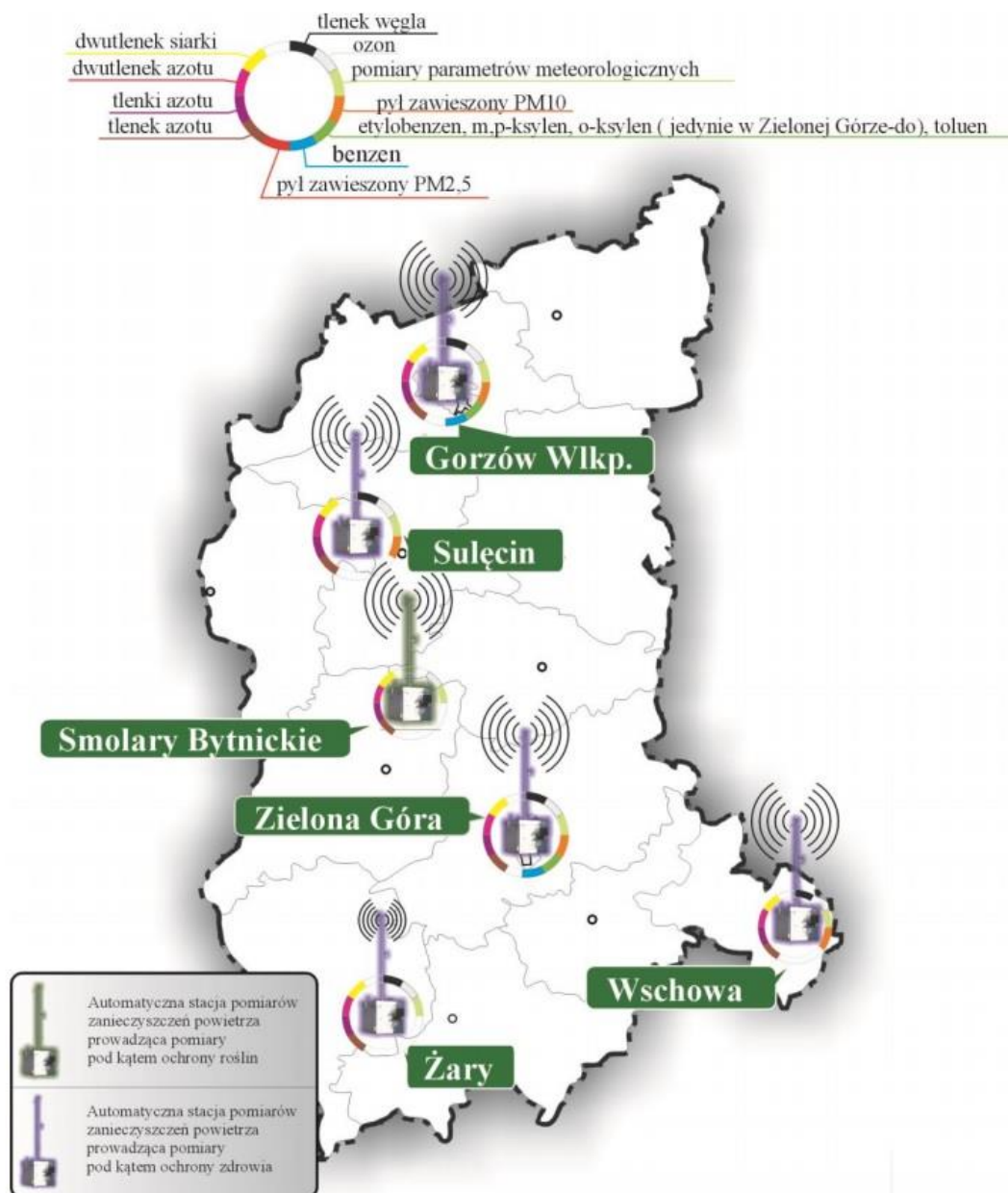
Stacja		Strefa
Miejscowość	Kod krajowy stacji	Nazwa strefy
Sulęcín ul. Dudka 17	LuSulecWIOS_MOB	Strefa lubuska
Smolary Bytnickie	LuSmobytWIOS_AUT	
Wschowa ul. Kazimierza Wielkiego	LuWschowWIOS_AUT	
Żary ul. Szymanowskiego 8	LuZaryWIOS_AUT	

źródło: WIOŚ Zielona Góra

⁴ Na podstawie: „Roczna ocena jakości powietrza w Województwie Lubuskim w 2013 roku”, WIOŚ Zielona Góra 2014 r.

Lokalizację wypisanych powyżej punktów pomiarowych przedstawia poniższy rysunek.

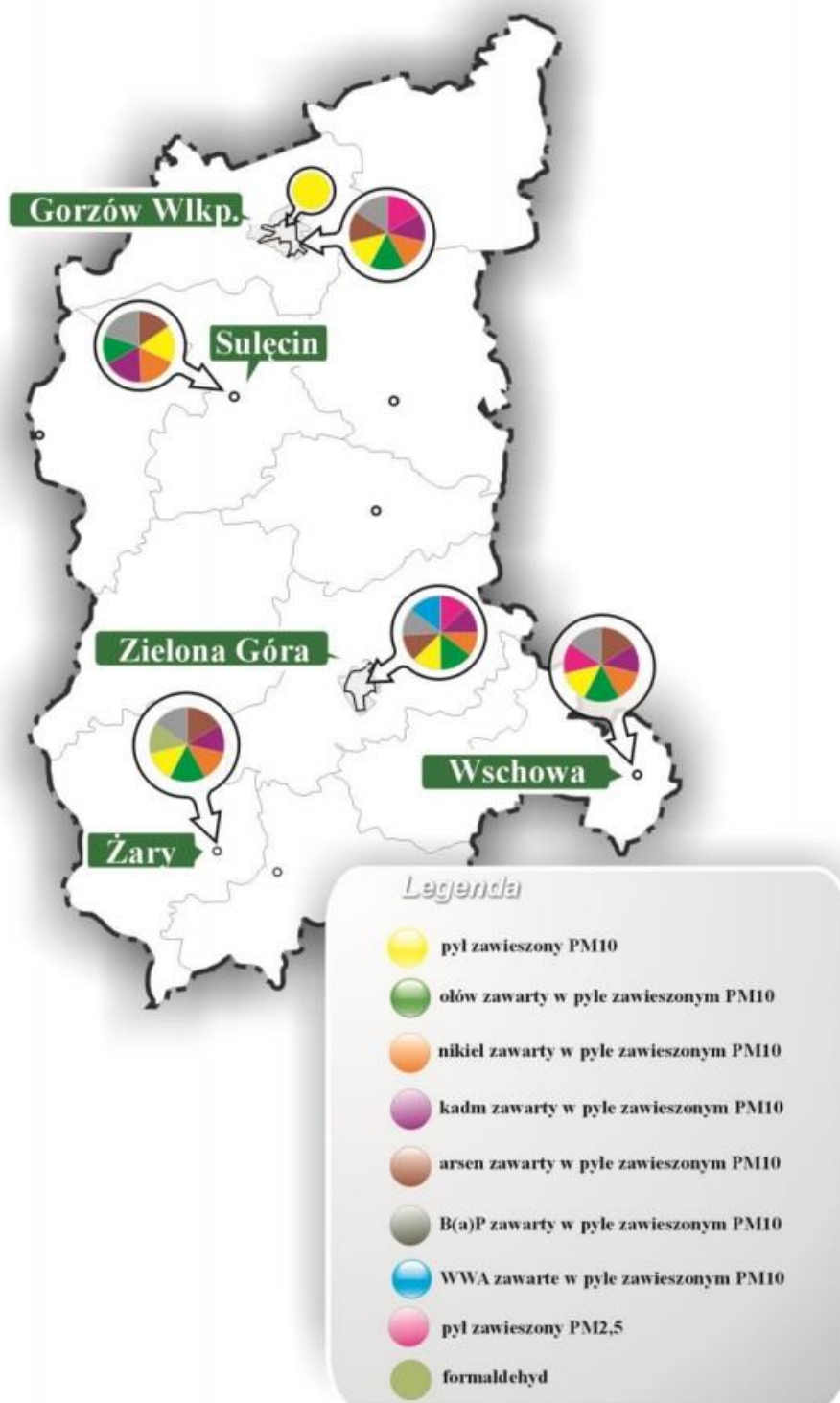
Rysunek 8. Lokalizacja stacji pomiarów automatycznych jakości powietrza i ich zakres pomiarowy

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w Województwie Lubuskim, WIOŚ Zielona Góra

W przypadku braku pomiarów poszczególnych zanieczyszczeń powietrza w wymienionych powyżej stałych punktach monitoringu, do oceny jakości powietrza wykorzystywano stacje badań manualnych. Ich lokalizacje przedstawia poniższy rysunek.

Rysunek 9. Lokalizacja stacji pomiarów automatycznych jakości powietrza i ich zakres pomiarowy

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w Województwie Lubuskim, WIOŚ Zielona Góra

Wyniki klasyfikacji stref jakości powietrza wynikające z Rocznej oceny jakości powietrza w Województwie Lubuskim za rok 2014 z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzkiego oraz ochrony roślin, przedstawiono w poniższych tabelach. Wyniki odnoszą się do roku 2014 i są to najbardziej aktualne dane dostępne w chwili opracowania niniejszego dokumentu.

Zestawienie wszystkich wynikowych klas strefy lubuskiej z uwzględnieniem kryterium ochrony zdrowia, zostało przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 32. Wynikowe klasy strefy lubuskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2014 r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej											
	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	O ₃	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5
strefa lubuska	A	A	A	A	A	C	A	A	A	A	C	A

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w Województwie Lubuskim, WIOŚ Zielona Góra

Wynik oceny strefy lubuskiej za rok 2014, w której położona jest gmina Bledzew, wskazuje, że dotrzymane są poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe substancji w powietrzu (klasa A) ustanowione ze względu na ochronę zdrowia dla następujących zanieczyszczeń:

- dwutlenku siarki,
- dwutlenku azotu,
- benzenu,
- ozonu,
- tlenku węgla,
- ołowiu, arsenu, kadmu, niklu, benzenu w pyłe zawieszonym PM10.

Przekroczone natomiast zostały dopuszczalne poziomy dla:

- pyłu PM10,
- Benzo(a)pirenu.

Stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy lubuskiej, ze względu na ochronę roślin, nie zostały przekroczone. Zestawienie wszystkich wynikowych klas strefy lubuskiej z uwzględnieniem kryterium ochrony roślin, zostało przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 33. Wynikowe klasy strefy lubuskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2014 r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej		
	SO ₂	NO ₂	O ₃
strefa lubuska	A	A	A

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w Województwie Lubuskim, WIOŚ Zielona Góra

Jak wynika z *Rocznej oceny jakości powietrza w Województwie Lubuskim*, w 2014 roku na terenie strefy lubuskiej, stwierdzono występowanie w ciągu roku ponadnormatywnej ilości przekroczeń dopuszczalnego średniodobowego stężenia pyłu zawieszonego PM10, a także przekroczenie wartości docelowej stężenia średniorocznego benzo(a)pirenu.

Program ochrony powietrza dla strefy lubuskiej

Sejmik Województwa Lubuskiego przyjął Uchwałę Nr XLVI/552/14 z dnia 24 marca 2014 r. „Program Ochrony Powietrza dla strefy lubuskiej”. Zgodnie z zapisami ww. programu Wójt Gminy Bledzew zobowiązany jest do podejmowania takich działań jak:

1. Koordynacja realizacji działań naprawczych określonych w POP wykonywanych przez poszczególne jednostki;
2. Likwidacja ogrzewania węglowego w budynkach użyteczności publicznej należących do gminy;
3. Stworzenie bazy służącej do zarządzania źródłami niskiej emisji na terenie gminy;
4. Rozwój sieci gazowych na obszarach wiejskich;
5. Utrzymanie dróg w sposób ograniczający wtórną emisję zanieczyszczeń poprzez sprzątanie wyznaczonych odcinków dróg z zanieczyszczeń, remonty i poprawę stanu nawierzchni drogi;
6. Czyszczenie po sezonie zimowym wyznaczonych miejsc na nawierzchni dróg. (Ponieważ zalegający po zimie materiał jest wilgotny, nie ma potrzeby nawilżania go);
7. Współpraca z organizacjami ekologicznymi w zakresie opracowania i prowadzenia akcji promocyjno-edukacyjnych w zakresie ochrony powietrza (jedna kampania rocznie, przed sezonem grzewczym uświadamiające wpływ zanieczyszczeń powietrza na zdrowie oraz szkodliwość spalania odpadów w piecach domowych; ulotki, imprezy, akcje szkolne, audycje);
8. Uwzględnianie w planach zagospodarowania przestrzennego wymogów dotyczących zaopatrywania mieszkań w ciepło z nośników niepowodujących nadmiernej emisji zanieczyszczeń z indywidualnych systemów grzewczych oraz projektowanie linii zabudowy uwzględniając zapewnienie „przewietrzania” miasta ze szczególnym uwzględnieniem terenów o gęstej zabudowie oraz zwiększenie powierzchni terenów zielonych (nasadzanie drzew i krzewów).

Działania fakultatywne to:

1. Udział w spotkaniach koordynatorów Programu;
2. Utrzymanie systemu organizacyjnego dla realizacji działań naprawczych, (np. poprzez powołanie osoby odpowiedzialnej) za koordynację realizacji działań ujętych w Programie na terenie gminy;
3. Działania prewencyjne na poziomie wydawania decyzji środowiskowych. Uwzględnianie konieczności ograniczania emisji zanieczyszczeń do powietrza (szczególnie pyłu zawieszonego, benzo(a)pirenu oraz arsenu)na etapie wydawania decyzji środowiskowych);
4. Spójna polityka na szczeblu lokalnym uwzględniająca priorytety poprawy jakości powietrza;
5. Uwzględnianie w zamówieniach publicznych problemów ochrony powietrza, poprzez: odpowiednie przygotowywanie specyfikacji zamówień publicznych, które uwzględniać będą potrzeby ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem (np. preferowania w nowobudowanych budynkach ogrzewania z sieci ciepłej lub niskoemisyjnych źródeł ciepła, zakup środków transportu spełniających odpowiednie normy emisji spalin).
6. Kompleksowe uwzględnianie w strategicznych dokumentach gmin zagadnień ochrony powietrza, w tym w zakresie benzo(a)pirenu, pyłu zawieszonego PM10 oraz arsenu.

6.2.3. Zagrożenia

Obszary problemowe związane z ochroną powietrza wynikają m.in. z:

- emisji komunikacyjnej;
- nieprawidłowych praktyk związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi (spalanie śmieci w piecach centralnego ogrzewania);
- spalania niskokalorycznych i zawierających dużą zawartość siarki paliw stałych.

Na terenie gminy Bledzew odnotowano przekroczenia dopuszczalnych stężeń substancji w powietrzu:

- pył PM10;
- benzo(a)piren w pyłe zawieszonym PM10.

6.2.4 Cele i strategia działań

Cel średniookresowy do roku 2022:

Spełnienie norm jakości powietrza atmosferycznego poprzez sukcesywną redukcję emisji zanieczyszczeń do powietrza na terenie gminy Bledzew

Strategia działań:

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna
1.	Termomodernizacja budynków komunalnych.	gmina Bledzew
2.	Budowa i modernizacja dróg gminnych.	gmina Bledzew
3.	Opracowanie i wdrożenie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej	gmina Bledzew
4.	Opracowanie założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, paliwa gazowe i energię elektryczną oraz w razie konieczności opracowanie planu.	gmina Bledzew
5.	Wyeliminowanie spalania pozostałości roślinnych na powierzchni ziemi poprzez kontrole gospodarstw domowych przez upoważnionych pracowników Urzędu Gminy oraz funkcjonariuszy Policji.	gmina Bledzew, Policja
6.	Stwarzanie warunków dla rozwoju ruchu rowerowego - Rozbudowa ścieżek rowerowych.	gmina Bledzew
7.	Kontrole przestrzegania zakazu spalania odpadów w urządzeniach grzewczych i na otwartych przestrzeniach.	gmina Bledzew, Policja
8.	Modernizacja dróg krajowych i wojewódzkich na terenie Gminy Bledzew ⁵ .	GDDKiA, Zarząd Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze
9.	Modernizacja dróg powiatowych na terenie Gminy Bledzew ⁶ .	Zarząd Dróg Powiatowych w Międzyzrzeczu
10.	Realizacja zapisów Programu ochrony powietrza dla strefy lubuskiej na terenie gminy Bledzew	gmina Bledzew oraz inne jednostki realizujące, wyznaczone w POP

^{5,4}Zadanie dotyczy także działu „hałas”.

6.3. Hałas

6.3.1. Stan wyjściowy

Hałas definiuje się jako wszystkie niepożądane, nieprzyjemne, dokuczliwe lub szkodliwe drgania mechaniczne ośrodka sprężystego oddziałujące na organizm ludzki. Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 z późn. zm.), podstawowe pojęcia z zakresu ochrony przed hałasem są następujące:

- emisja – wprowadzane bezpośrednio lub pośrednio energie do powietrza, wody lub ziemi, związane z działalnością człowieka (takie jak hałas czy wibracje),
- hałas – dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16.000 Hz,
- poziom hałasu – równoważny poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB).

Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, zgodnie z art. 117 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 z późn. zm.). W rozumieniu ustawy ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności na utrzymaniu poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie, oraz zmniejszeniu poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

W związku ze stwierdzoną uciążliwością akustyczną hałasów komunikacyjnych Państwowy Zakład Higieny opracował skalę subiektywnej uciążliwości zewnętrznych tego rodzaju hałasów. Zgodnie z dokonaną klasyfikacją uciążliwość hałasów komunikacyjnych zależy od wartości poziomu równoważnego LA_{eq} i wynosi odpowiednio:

- mała uciążliwość $LA_{eq} < 52$ dB
- średnia uciążliwość 52 dB $< LA_{eq} < 62$ dB
- duża uciążliwość 63 dB $< LA_{eq} < 70$ dB
- bardzo duża uciążliwość $LA_{eq} > 70$ dB

Źródła hałasu możemy podzielić w następujący sposób:

- komunikacyjne,
- przemysłowe i rolnicze,
- pozostałe.

6.3.2. Źródła hałasu

Hałas drogowy

Kryteria dopuszczalności hałasu drogowego określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2014 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014, poz. 112). Dla rodzajów terenu, wyróżnionych ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje (tj. tereny zabudowy mieszkaniowej, tereny szpitali, szkoły, tereny rekreacyjno – wypoczynkowe i uzdrowiska), ustalono dopuszczalny równoważny poziom hałasu $LA_{eq,D}$ w porze dziennej i $LA_{eq,N}$ w porze nocnej. Podstawą określenia dopuszczalnej wartości poziomu równoważnego hałasu dla danego terenu jest zaklasyfikowanie go do określonej kategorii, o wyborze której decyduje sposób jego zagospodarowania.

Dla hałasu drogowego, dopuszczalne wartości poziomów hałasu wynoszą w porze dziennej – w zależności od funkcji terenu – od 50 do 65 dB, w porze nocnej 45–56 dB. Dopuszczalne poziomy hałasu, w zależności od przeznaczenia terenu, zestawiono w tabeli poniżej.

Tabela 34. Dopuszczalne poziomy hałasu w zależności od przeznaczenia terenu

Przeznaczenie terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w dB			
	Drogi lub linie kolejowe*		Pozostałe objekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	LAeq D przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	LAeq N przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	LAeq D przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	LAeq N przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
a) Obszary A ochrony uzdrowiskowej b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży** c) Tereny domów opieki d) Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami rzemieślniczymi c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe poza miastem d) Tereny zabudowy zagrodowej	65	56	55	45

Przeznaczenie terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w dB			
	Drogi lub linie kolejowe*		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	LAeq D przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	LAeq N przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	LAeq D przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	LAeq N przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ***	68	60	55	45

* Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

** W przypadku niewykorzystywania tych terenów, zgodnie z ich funkcją, w porze nocy, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy.

*** Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys., można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych

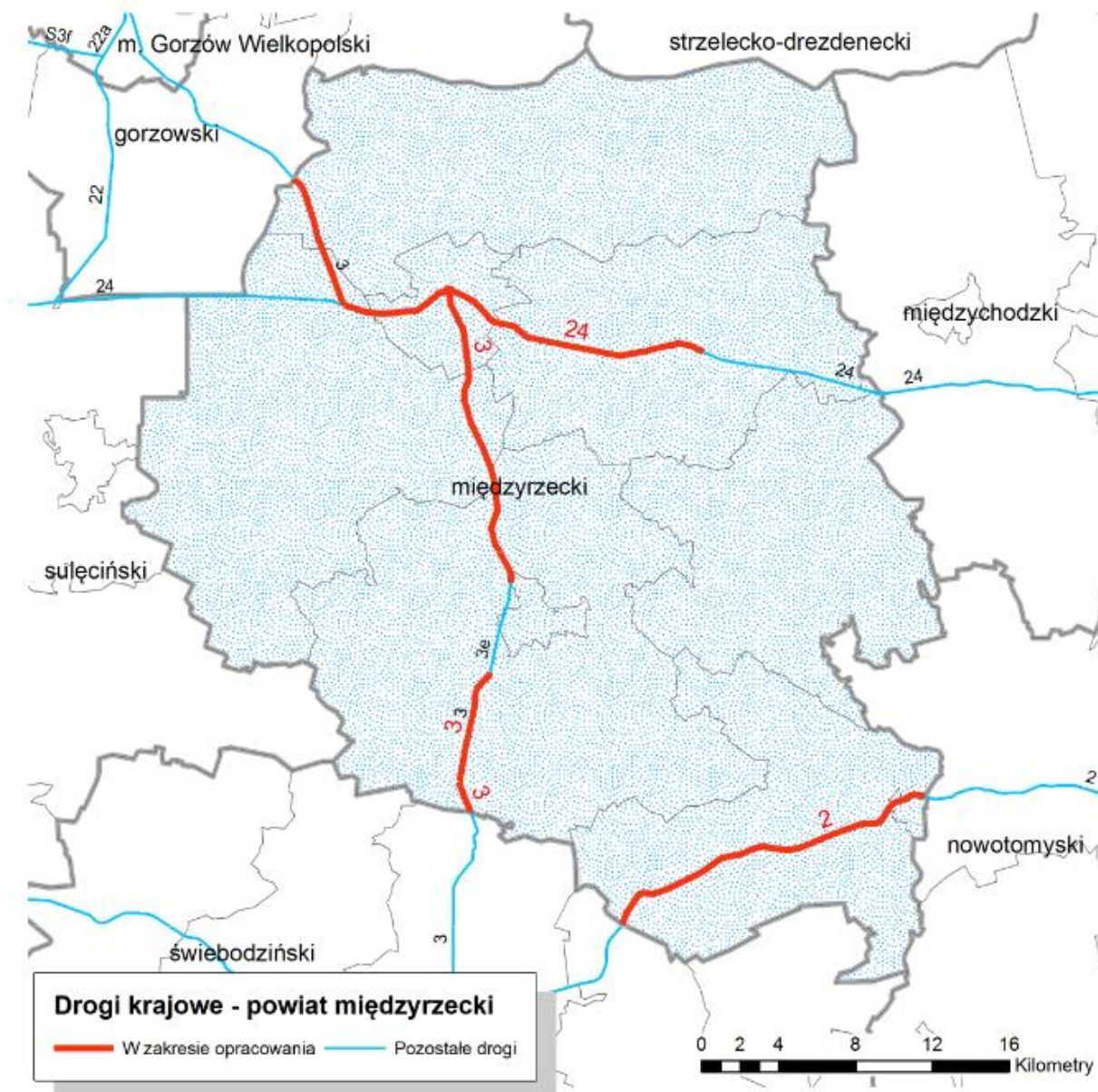
Na terenie gminy Bledzew głównym źródłem hałasu drogowego są:

- Droga ekspresowa S-3,
- Droga krajowa nr 24,
- Droga wojewódzka nr 137,
- Drogi powiatowe,
- Drogi gminne,
- Drogi wewnętrzne.

W ostatnich latach Wojewódzki Inspektorat Środowiska w Zielonej Górze nie prowadził badań poziomów hałasu na obszarze gminy Bledzew.

W 2012 roku Główna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad przeprowadziła badania hałasu drogowego na terenie powiatu międzyrzeckiego. Badano stan warunków akustycznych wokół wybranych dróg (w tym wypadku drogi krajowej nr 3).

Rysunek 10. Drogi krajowe dla których w 2012 roku wykonano mapy akustyczne

Źródło: GDDKiA

Wyniki badań zawierały zestawienie wielkości obszaru oraz ilości budynków narażonych na przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu. Zebrano je w dwóch tabelach opisujących wskaźnik L_D (długookresowy średni poziom dźwięku, wyznaczony w ciągu wszystkich pór dnia w roku rozumianych jako przedział czasu od godz. 6⁰⁰ do godz. 18⁰⁰) oraz wskaźnik L_{DWN} (długookresowy średni poziom dźwięku, wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (od godz. 6⁰⁰ do godz. 18⁰⁰), pory wieczoru (od godz. 18⁰⁰ do godz. 22⁰⁰) oraz pory nocy (od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰). Dane zostały zestawione w tabelach.

Tabela 35. Poziomy dźwięku w powietrzu na obszarze powiatu międzyrzeckiego. Wskaźnik L_N

Wskaźnik L _N Poziomu dźwięku w powietrzu	Droga krajowa nr 44				
	50-55dB	55-60dB	60-65dB	65-70dB	pow. 70dB
Powierzchnia obszarów eksponowanych w danym zakresie [km ²]	19,208	10,103	4,902	2,620	1,796
Liczba lokali mieszkalnych w danym zakresie [tys.]	1,143	0,529	0,385	0,241	0,114
Liczba eksponowanych mieszkańców w danym zakresie [tys.]	3,429	1,592	1,157	0,728	0,343

Źródło: GDDKiA

Tabela 36. Poziomy dźwięku w powietrzu na terenie powiatu międzyrzeckiego. Wskaźnik L_{DWN}

Wskaźnik L _{DWN} Poziomu dźwięku w powietrzu	Droga krajowa nr 44				
	55-60dB	60-65dB	65-70dB	70-75dB	pow. 75dB
Powierzchnia obszarów eksponowanych w danym zakresie [km ²]	22,703	12,656	6,122	3,228	2,651
Liczba lokali mieszkalnych w danym zakresie [tys.]	1,390	0,655	0,392	0,276	0,205
Liczba eksponowanych mieszkańców w danym zakresie [tys.]	4,170	1,974	1,177	0,833	0,618

Źródło: GDDKiA

Wyniki badań zleconych przez Główną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad wskazują, na pogorszony stan środowiska akustyczne wzdłuż drogi krajowej nr 3. Mieszkańcy obszarów do niej przylegających lub pracujący w jej pobliżu mogą być narażeni na przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu co negatywnie wpływa na stan warunków akustycznych środowiska.

Hałas kolejowy

Przez gminę Bledzew przebiegają linie kolejowe nr 364 oraz nr 367. W związku z ich istnieniem, na obszarach przez które przebiegają torowiska, może wystąpić potencjalne zagrożenie nadmiernym hałasem, którego źródłem jest kolej.

Hałas przemysłowy

Hałas przemysłowy powodowany jest eksploatacją instalacji lub urządzeń związanych z prowadzoną działalnością przemysłową. Emisja zanieczyszczenia środowiska hałasem regulowana jest w posiadanych przez podmioty gospodarcze zezwoleniach, dopuszczających określone poziomy hałasu odrębnie dla pory dziennej i nocnej. Uciążliwość hałasu emitowanego z obiektów przemysłowych zależy między innymi od ich ilości, czasu pracy czy odległości od terenów podlegających ochronie akustycznej.

6.3.3. Zagrożenia

Jak wynika z przedstawionych powyżej danych, na terenie gminy mogą występować problemy związane z nadmierną emisją hałasu komunikacyjnego. Dotyczy to zarówno pór nocnych i dziennych. Sytuacja ta wynika z obecności na terenie gminy dróg krajowych, wojewódzkich oraz powiatowych. Zaleca się monitoring terenów znajdujących się w pobliżu tych dróg oraz realizację działań mających na celu ochronę przed nadmierną emisją hałasu w przyszłości.

6.3.4. Cele i strategia działań

Cel średniookresowy do roku 2022:

Ograniczenie uciążliwości akustycznej dla mieszkańców

Strategia działań:

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna
1.	Wprowadzanie standardów akustycznych w Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego.	gmina Bledzew
2.	Ochrona obszarów o korzystnym klimacie akustycznym poprzez uwzględnianie ich w Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego.	gmina Bledzew
3.	Preferowanie niekonfliktowych lokalizacji obiektów przemysłowych.	gmina Bledzew
4.	Kontrola emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej.	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna
5.	Budowa ekranów i instalacja urządzeń ograniczających hałas wzdłuż uciążliwych szlaków komunikacyjnych.	GDDKiA, Zarząd Dróg Wojewódzkich, Zarząd Dróg Powiatowych w Międzyrzeczu, gmina Bledzew
6.	Kontrolowanie oraz eliminowanie technologii i urządzeń przekraczających wartości normatywne w transporcie i przemyśle.	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze
7.	Stosowanie rozwiązań technicznych i organizacyjnych zapobiegających emisji hałasu do środowiska.	GDDKiA, Zarząd Dróg Wojewódzkich, Zarząd Dróg Powiatowych w Międzyrzeczu, gmina Bledzew

6.4. Promieniowanie elektromagnetyczne

6.4.1. Stan wyjściowy

Zagadnienia dotyczące ochrony ludzi i środowiska przed niekorzystnym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych regulowane są przepisami dotyczącymi:

- ochrony środowiska,
- bezpieczeństwa i higieny pracy,
- prawa budowlanego,
- zagospodarowania przestrzennego,
- przepisami sanitarnymi.

Jako promieniowanie niejonizujące określa się promieniowanie, którego energia oddziałująca na każde ciało materialne nie wywołuje w nim procesu jonizacji. Promieniowanie to związane jest ze zmianami pola elektromagnetycznego. Poniżej zestawiono potencjalne źródła omawianego promieniowania:

- urządzenia wytwarzające stałe pole elektryczne i magnetyczne,
- urządzenia wytwarzające pole elektryczne i magnetyczne o częstotliwości 50 Hz, (stacje i linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia),
- urządzenia wytwarzające pole elektromagnetyczne o częstotliwości od 1 kHz do 300 GHz, (urządzenia radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne),
- inne źródła promieniowania z zakresu częstotliwości: 0 - 0,5 Hz, 0,5 - 50 Hz oraz 50-1000 Hz.

Zagadnienia dotyczące promieniowania niejonizującego są określone przez Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. 2003r., Nr 192, poz. 1883).

Dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, rozporządzenie ustala odrębną wartość składowej elektrycznej pola w wysokości 7 V/m.

Dla pozostałych terenów, na których przebywanie ludzi jest dozwolone bez ograniczeń, rozporządzenie ustala wysokość składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego o częstotliwości 50 Hz w wysokości 10 kV/m, natomiast składowej magnetycznej w wysokości 60 A/m. ponadto rozporządzenie określa:

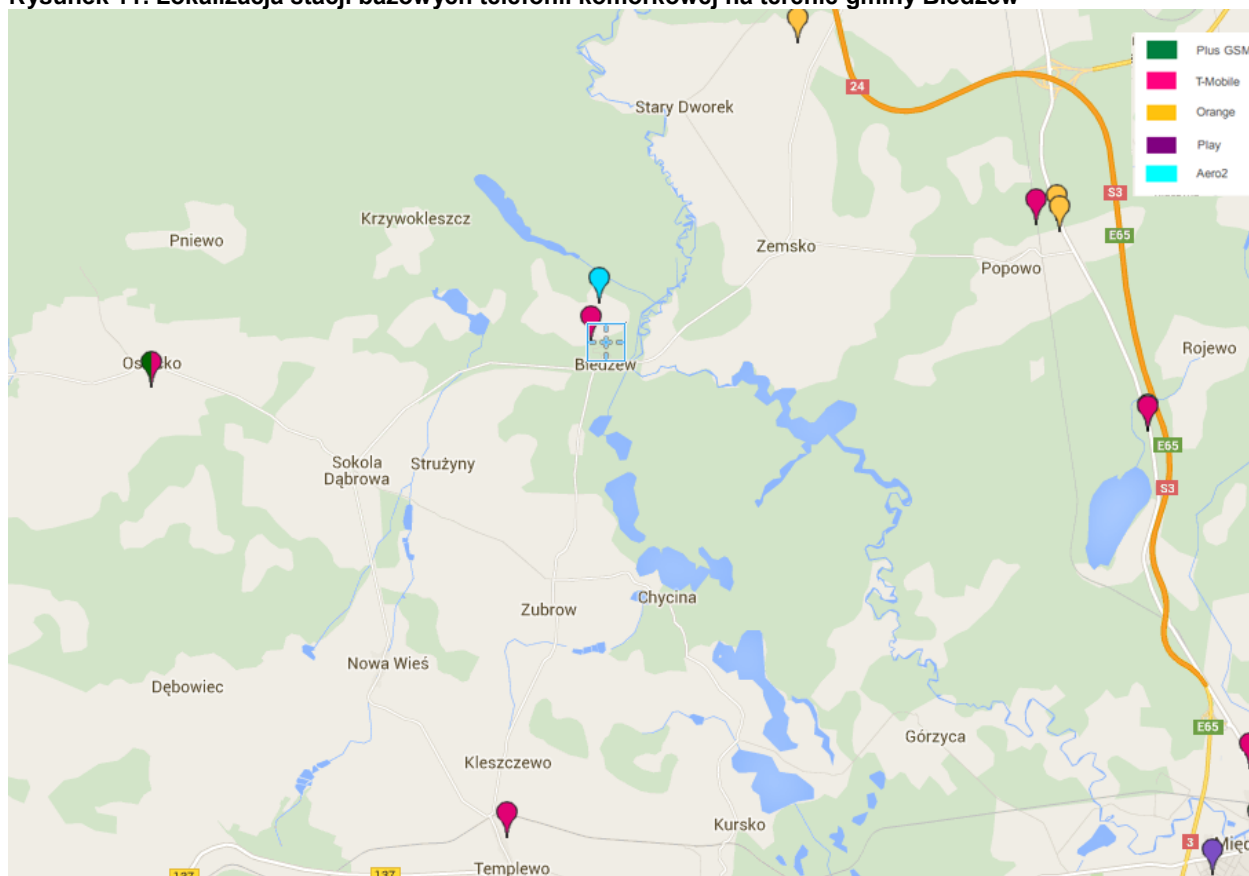
- dopuszczalne poziomy elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego,
- metody kontroli dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych,
- metody wyznaczania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych, jeżeli w środowisku występują pola elektromagnetyczne z różnych zakresów częstotliwości.

Źródła promieniowania

Na terenie gminy Bledzew źródła promieniowania niejonizującego stanowią:

- linie i stacje elektroenergetyczne wysokich napięć,
- urządzenia radiokomunikacyjne,
- radionawigacyjne i radiolokacyjne,

Rysunek 11. Lokalizacja stacji bazowych telefonii komórkowej na terenie gminy Bledzew

Źródło: www.btsearch.pl

Na terenie gminy Bledzew znajdują się trzy stacje bazowe telefonii komórkowej, w Bledzewie, Popowie, Osiecku i Templewie.

Ostatnie badania, na terenie gminy Bledzew, w ramach monitoringu poziomów pól elektromagnetycznych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze, przeprowadzone zostały w 2011 roku. Wyniki przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 37. Wyniki pomiarów poziomu pól elektromagnetycznych na terenie województwa lubuskiego w roku 2011

Lp.	Lokalizacja	Gmina	Powiat	Wynik składowej elektrycznej [V/m]
1	Bledzew	Bledzew	międzyrzecki	<0,29

Źródło: WIOŚ Zielona Góra

Dopuszczalna wartość poziomu pól elektromagnetycznych w powietrzu wynosi 7 V/m. Jak wynika z powyższej tabeli, w otoczeniu badanych źródeł pól elektromagnetycznych będących przedmiotem pomiarów nie stwierdzono miejsc występowania poziomów pól elektromagnetycznych o wartościach wyższych od dopuszczalnych. Analizując powyższe wyniki oraz wieloletnie badania pól elektromagnetycznych prowadzone przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, pozwala założyć, że również na terenie gminy Bledzew brak jest realnego zagrożenia nadmiernym poziomem pól elektromagnetycznych.

6.4.2. Cele i strategia działań

Cel średniookresowy do roku 2022:

Kontrola i ograniczenie emisji niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego do środowiska na terenie gminy Bledzew
--

Strategia działań:

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna
1.	Ograniczanie powstawania źródeł pól elektromagnetycznych na terenach gęstej zabudowy mieszkaniowej na etapie planowania przestrzennego oraz wprowadzenie zagadnienia pól elektromagnetycznych do Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego.	gmina Bledzew
2.	Kontrola obecnych i potencjalnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego.	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze
3.	Utrzymanie poziomów elektromagnetycznego promieniowania poniżej dopuszczalnego lub co najwyżej na poziomie dopuszczalnym.	Przedsiębiorcy
4.	Prowadzenie ewidencji źródeł promieniowania elektromagnetycznego.	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze, Urząd Komunikacji Elektronicznej

6.5. Gospodarka odpadami

6.5.1. Stan wyjściowy

Odpady komunalne na terenie gminy Bledzew powstają głównie w gospodarstwach domowych, przedsiębiorstwach handlowych, obiektach użyteczności publicznej (szkoły, przedszkola).

W poniższej tabeli przedstawiono wykaz przedsiębiorstw, które prowadzą działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości znajdujących się na terenie gminy Bledzew.

Tabela 38. Wykaz przedsiębiorstw, prowadzące działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie gminy Bledzew

Lp.	Przedsiębiorstwo	Adres
1.	Celowy Związek Gmin CZG-12	Długoszyn 90, 69-200 Sulęcín
2.	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe "LS-Plus" Sp. z o.o.	62-064 Plewiska
3.	Leszek Zarabski	ul. Tkacka 7, 66-400 Gorzów Wlkp.
4.	PPHU „Niewiadomski”	ul. Pamiętkowa 32, 66- 300 Międzyrzecz
5.	Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. zo.o.	ul. Chrobrego 5; 66-440 Skwierzyna
6.	Tonsmeier Zachód Sp. z o.o.	ul. Szosa Bytomska 1, 67-100 Kielcz
7.	Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. Sulęcín	ul. Chrobrego 3 69-200 Sulęcín
8.	Eneris Surowce S.A.	ul. Podmiejska 19 66-400 Gorzów Wielkopolski

źródło: UG Bledzew.

Masa zebranych odpadów

Masa zebranych odpadów w postaci zmieszanych odpadów komunalnych (kod odpadu: 20 03 01) z obszaru gminy Bledzew wyniosła 755,3 Mg. Całą ilość poddano innym niż składowanie procesom przetwarzania.

Łączna masa selektywnie odebranych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wyniosła 49,7 Mg. Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania wyniósł 92,1 %.

Masa odpadów odebranych w sposób selektywny w postaci:

- papieru i tektury (kod odpadu: 15 01 01) wyniosła 38,0 Mg,
- tworzyw sztucznych (kod odpadu 15 01 02) wyniosła 22,4 Mg,
- szkła (kod odpadu 15 01 07) wyniosła 30,1 Mg.

Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia powyższych frakcji odpadów wyniósł 22 %.

Masa zebranych odpadów w postaci odpadów betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów (kod odpadu: 17 01 01) wyniósł 0,6 Mg. Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia powyższych frakcji odpadów wyniósł 100,00 %.

Ilość odebranych z obszaru gminy nieczystości ciekłych wyniosła 43,6 m³

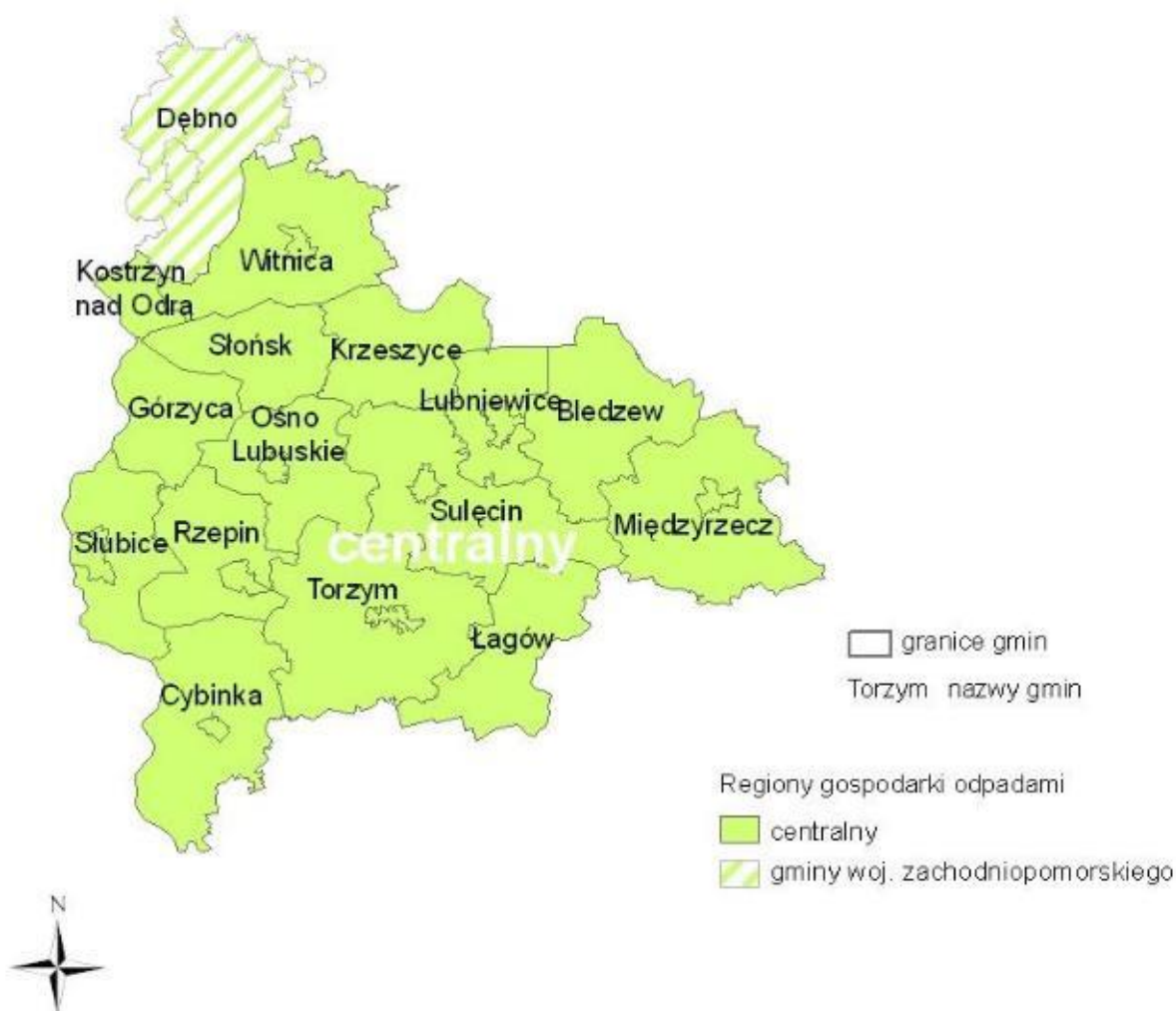
Regiony Gospodarki Odpadami⁷

Gospodarka odpadami w województwie lubuskim opiera się na wskazanych w *Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubuskiego na lata 2012-2017 z perspektywą do 2020 roku* regionach gospodarki odpadami komunalnymi (RGOK). W województwie lubuskim wydziela się cztery regiony gospodarki odpadami komunalnymi:

- Region centralny,
- Region północny,
- Region wschodni,
- Region zachodni.

Gmina Bledzew znajduje się w Regionie centralnym. Poniżej przedstawiono w formie graficznej kształt Regionu centralnego.

Rysunek 12. Podział administracyjny regionu centralnego

źródło: „Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubuskiego na lata 2012-2017 z perspektywą do 2020 roku”.

⁷Źródło: „Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubuskiego na lata 2012-2017 z perspektywą do 2020 roku”

Region centralny obejmuje 16 gmin, w tym 1 z województwa zachodniopomorskiego. Gminy wchodzące w skład regionu to: Bledzew, Cybinka, Górzycza, Kostrzyn nad Odrą, Krzeszyce, Lubniewice, Łagów, Międzyrzecz, Ośno Lubuskie, Rzepin Słońsk, Słubice, Sulęcín, Torzym, Witnica. Region obejmuje 167 804 mieszkańców⁸. Na terenie regionu centralnego istnieje związek międzygminny: Celowy Związek Gmin CZG 12 z siedzibą w Długoszynie obejmujący gminy: Bledzew, Cybinka, Dębno, Górzycza, Kostrzyn nad Odrą, Krzeszyce, Lubniewice, Łagów, Międzyrzecz, Ośno Lubuskie, Rzepin, Słońsk, Słubice, Sulęcín, Torzym i Witnica. Wszystkie gminy należące do związku zadeklarowały przekazywanie wytworzonych odpadów komunalnych, w celu ich zagospodarowania, do instalacji w Długoszynie.

Zbiórka odpadów na terenie gminy Bledzew⁹

Właściciele nieruchomości zobowiązani są do prowadzenia selektywnego zbierania odpadów na niej powstających, a odbierający odpady, do odbierania następujących rodzajów odpadów:

- zmieszane odpady komunalne,
- papier i tektura,
- szkło,
- tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe ,
- odpady ulegające biodegradacji w tym odpady zielone.

Papier i tekturę, tekstylia, tworzywa sztuczne i wielomateriałowe, szkło opakowaniowe bezbarwne i kolorowe należy umieszczać w pojemnikach lub workach przeznaczonych do selektywnej zbiórki odpadów. Do selektywnego gromadzenia odpadów należy używać worków o następujących ujednoliconych kolorach:

- niebieski – makulatura, papier,
- żółty – tworzywa sztuczne,
- zielony – szkło i opakowania szklane,
- brązowy – odpady ulegające biodegradacji.

Odpady opakowaniowe (jeżeli rodzaj materiału na to pozwala) przed wrzuceniem do pojemnika lub worka należy zgnieść tak by, zachowały zmniejszoną objętość. Odpady te będą odbierane bezpośrednio z terenu nieruchomości mieszkańców w każdej ilości.

Odpady problemowe takie jak przeterminowane leki, chemikalia, zużyte baterie, zużyte akumulatory odbierane będą w gminnym punkcie selektywnego zbierania odpadów komunalnych, który jest zlokalizowany przy ul. Kościuszki 35, 66-350 Bledzew.

Przeterminowane leki należy wydzielić ze strumienia odpadów komunalnych i przekazać je do specjalistycznych pojemników znajdujących się w aptekach gminy Bledzew lub gminnym punkcie zbiórki odpadów problemowych. Zużyte baterie i akumulatory należy wydzielić ze strumienia odpadów komunalnych i przekazać je do specjalistycznych pojemników znajdujących się w gminnym punkcie zbiórki odpadów problemowych, w szkołach, świetlicach i sklepach. Odpady budowlane przyjmowane są punkcie zbiórki

⁸ Stan na rok 2010.

⁹ Źródło: Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Bledzew.

odpadów lub należy je gromadzić w specjalistycznych pojemnikach lub kontenerach, uniemożliwiających pylenie.

Gmina przejmuje obowiązek wyposażenia nieruchomości w worki przeznaczone do zbiórki odpadów komunalnych segregowanych, a ich koszt finansowany jest z pobranych opłat od właścicieli nieruchomości za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Miejsce składowania odpadów

Miejscem składowania odpadów komunalnych zebranych na terenie gminy Bledzew jest wybudowany w Długoszynie (gm. Sulęcín) Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych (ZUOK), który obecnie obsługuje ponad 150 000 mieszkańców z terenu 16 gmin CZG-12 Odpady wytworzone na terenie gminy trafiają także do ZUO International Sp. z o.o. na składowisko odpadów komunalnychw Kunowicach.

Punkty selektywnej zbiórki odpadów komunalnych

Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych dla gminy Bledzew jest zlokalizowany przy ul. Kościuszki 35 w Bledzewie. Jest on czynny w każdą ostatnią sobotę miesiąca od godz. 8.00 do 15.00. Mieszkańcy gminy Bledzew mogą oddawać do PSZOK zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady metalowe i chemikalia, stare meble, odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, baterie i akumulatory, gruz budowlany, odpady zielone itp.

Nieczynne składowiska odpadów¹⁰

Na terenie omawianej gminy występuje nieczynne składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Bledzewie. Składowisko funkcjonowało od 1997 roku do 2010 roku i było ostatnim planowanym do rekultywacji przez Celowy Związek Gmin CZG-12. Na składowisku w sposób ciągły prowadzony był monitoring. Spełniało ono wymogi ochrony środowiska. Kwatera posiadała uszczelnienie, drenaż do odcieków, zbiornik odcieków, studzienki odgazowujące, piezometry oraz brodzik dezynfekujący dla pojazdów wyjeżdżających ze składowiska. Nadrzędnym celem prowadzonych prac rekultywacyjnych była minimalizacja negatywnego oddziaływania na środowisko i odzyskanie równowagi w krajobrazie. W procesie rekultywacji zabezpieczono składowisko przed szkodliwym oddziaływaniem na wody powierzchniowe i podziemne oraz powietrze. Końcowym efektem przeprowadzonych prac terenowych jest osiągnięcie spójności obiektu z otoczeniem.

6.5.2. Zagrożenia

Obszary problemowe dotyczące gospodarki odpadami związane są z:

- nieprawidłowymi praktykami dotyczącymi gospodarowania odpadami przez mieszkańców (np. spalanie odpadów komunalnych, pozbywanie się odpadów w sposób niezgodny z przepisami prawa),
- niewystarczającym poziomem selektywnej zbiórki odpadów oraz mały poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania,
- występowaniem wyrobów zawierających azbest.

¹⁰<http://www.zgora.pios.gov.pl/>

6.5.3. Cele i strategia działań

Cel średniookresowy do roku 2021:

Racjonalna gospodarka odpadami na terenie gminy Bledzew

Strategia działań:

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna
1.	Identyfikacja i likwidacja dzikich wysypisk śmieci.	gmina Bledzew
2.	Egzekwowanie zapisów wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie i regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminie.	gmina Bledzew
3.	Składanie rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi do Marszałka Województwa Lubuskiego (rokrocznie).	gmina Bledzew
4.	Przeprowadzenie analizy stanu gospodarki odpadami, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi (rokrocznie).	gmina Bledzew
5.	Realizacja „Kompleksowego Regionalnego Programu Gospodarki Odpadami”.	gmina Bledzew
6.	Prowadzenie monitoringu nieczynnego składowiska odpadów w miejscowości Bledzew.	gmina Bledzew
7.	Gospodarowanie odpadami w postaci wyrobów zawierających azbest.	gmina Bledzew, właściciele prywatni, zarządcy nieruchomości

6.6 Odnawialne źródła energii

6.6.1 Stan aktualny

Wraz z wciąż rosnącym zapotrzebowaniem na energię a przy jednoczesnym wyczerpywaniu się zasobów konwencjonalnych wzrasta zainteresowanie alternatywnymi sposobami pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych. Energia odnawialna jest to energia pochodząca z naturalnych, powtarzających się procesów przyrodniczych, uzyskiwana z odnawialnych niekopalnych źródeł energii (energia: wody, wiatru, promieniowania słonecznego, geotermalna, fal, prądów i pływówmorskich, oraz energia wytwarzana z biomasy stałej, biogazu i biopaliw ciekłych).

Odnawialne źródło energii to natomiast źródło wykorzystujące w procesie przetwarzania energię wiatru, promieniowania słonecznego, aerotermalną, geotermalną, hydrotermalną, fal, prądów i pływów morskich, spadku rzek oraz energię pozyskiwaną z biomasy, biogazu pochodzącego ze składowisk odpadów, a także biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu składowanych szczątków roślinnych i zwierzęcych.

W roku 2012 produkcja energii pierwotnej ze źródeł odnawialnych stanowiła 10,6% produkcji ogółem (GUS). Zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł

odnawialnych zmieniającej i w następstwie uchylającej dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE, udział odnawialnych źródeł energii w całkowitym zużyciu energii brutto powinien wynieść 15% do roku 2020. Do źródeł o największym technicznym potencjale należą kolejno: biomasa, energia wiatru, energia słoneczna, zasoby geotermalne oraz energia wody.

6.6.2 Biomasa i biogaz

Biomasa

Biomasę stanowią organiczne, niekopalne substancje o pochodzeniu biologicznym, które mogą być wykorzystywane w charakterze paliwa do produkcji ciepła lub wytwarzania energii elektrycznej.

Do najważniejszych rodzajów tego typu paliw należą:

- drewno,
- słoma i odpady pochodzące z produkcji rolniczej,
- odpady organiczne,
- oleje roślinne,
- tłuszcze zwierzęce,
- osady ściekowe,
- rośliny szybko rosnące, takie jak:
 - wierzba wiciowa,
 - miskant olbrzymi (trawa słoniowa),
 - słonecznik bulwiasty,
 - ślaziovec pensylwański,
 - rdest sachaliński.

Biomasa jest obecnie źródłem energii o największym potencjale. Udział paliw takich jak słoma, drewno czy wierzba energetyczna w bilansie energetycznym kraju systematycznie wzrasta. Z uwagi na rolniczy charakter gminy Bledzew, na jej terenie występują znaczne zasoby biomasy.

Biogaz

Biogaz to paliwo gazowe otrzymywane w procesie fermentacji metanowej surowców rolniczych, produktów ubocznych rolnictwa, płynnych lub stałych odchodów zwierzęcych, produktów ubocznych lub pozostałości z przetwórstwa produktów pochodzenia rolniczego lub biomasy leśnej, z wyłączeniem gazu pozyskanego z surowców pochodzących z oczyszczalni ścieków oraz składowisk odpadów.

6.6.3 Energia wiatru

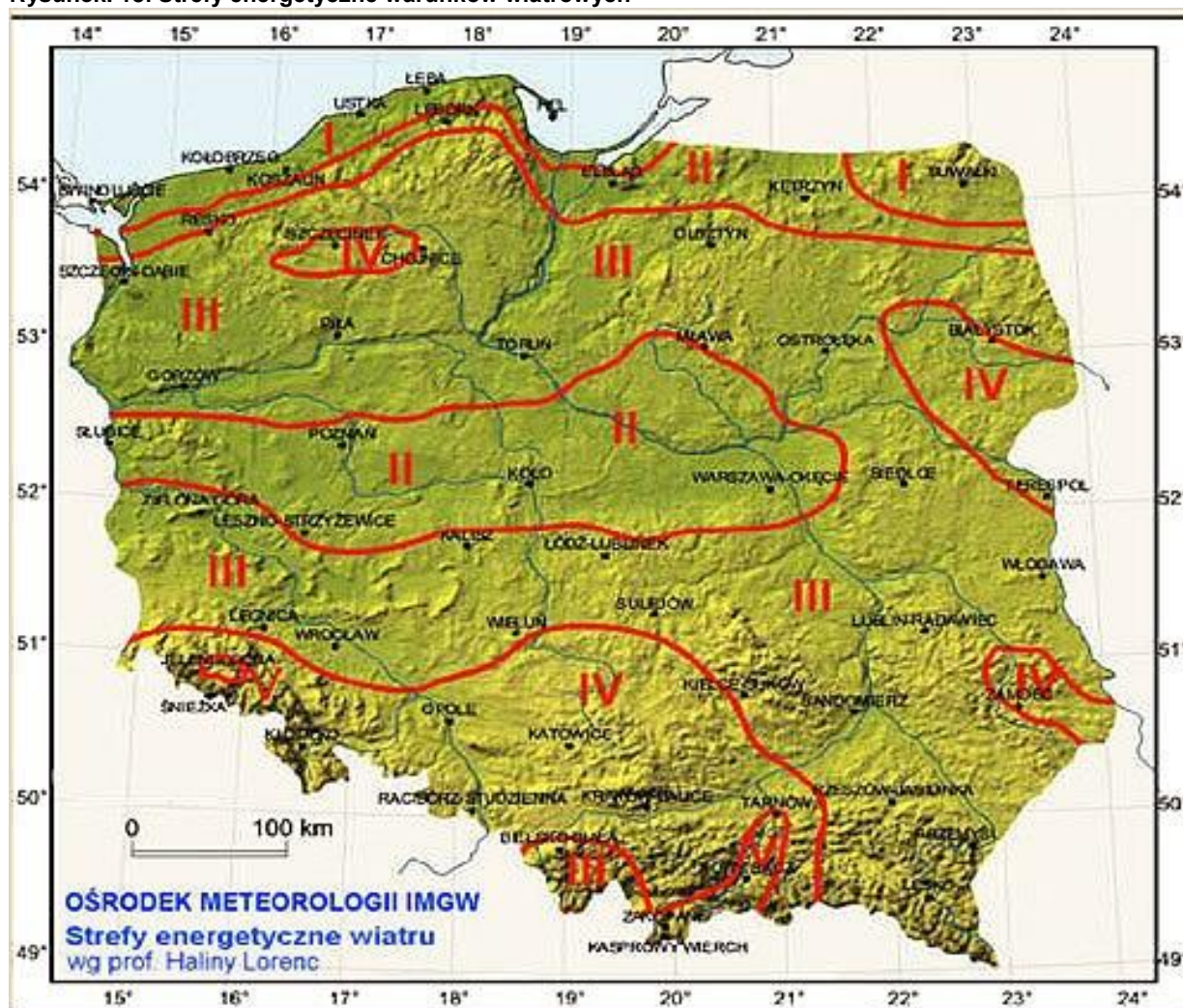
Energię wiatru stanowi energia kinetyczna wiatru wykorzystywana do produkcji energii elektrycznej w turbinach wiatrowych. Potencjał elektrowni wiatrowych jest określany przez możliwości generowania przez nie energii elektrycznej. Tereny o korzystnym potencjale wyznacza się na podstawie badań kierunku, siły oraz częstotliwości występowania wiatrów. Na tej podstawie sporządzono strefy energetyczne wiatru oraz podzielono powierzchnię kraju zgodnie z potencjałem energetycznym.

Według IMGW obszar Polski można podzielić na 5 stref energetycznych warunków wiatrowych:

- Strefa I – wybitnie korzystna
- Strefa II – bardzo korzystna
- Strefa III - korzystna
- Strefa IV - mało korzystna
- Strefa V - niekorzystna

Zgodnie z podziałem wprowadzonym przez Ośrodek Meteorologii IMGW, gmina Bledzew leży w strefie III – korzystnej. Poniższy rysunek przedstawia podział terytorium Polski na strefy energetyczne wiatru.

Rysunek. 13. Strefy energetyczne warunków wiatrowych

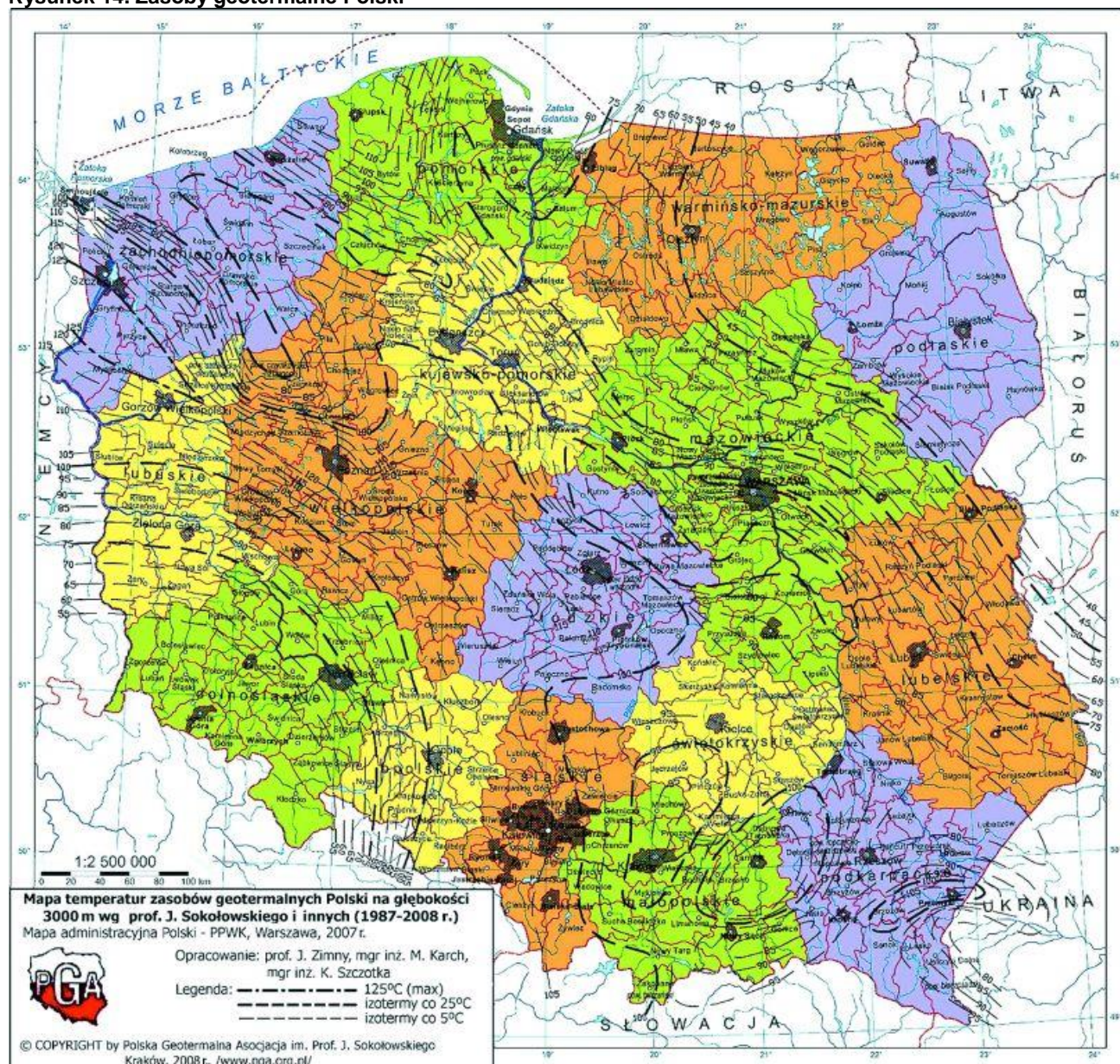
źródło: imgw.pl

Należy pamiętać, aby planując inwestycje mającą na celu wykorzystanie energii odnawialnej należy wziąć pod uwagę uwarunkowania przyrodnicze, techniczne, środowiskowe (przede wszystkim formy ochrony przyrody oraz obszary cenne przyrodniczo), prawne, ekonomiczne oraz społeczne.

6.6.4 Energia geotermalna

Energia geotermalna jest to energia cieplna pozyskiwana z głębi ziemi i stosowana głównie w celach grzewczych. Z racji na szerokie rozpowszechnienie o pełną odnawialność energia tego typu stanowi olbrzymi potencjał. Ciepłe wody o wyższej temperaturze zdadne są do produkcji energii elektrycznej, pozostałe z powodzeniem stosowane się w ciepłownictwie, rolnictwie czy do celów rekreacyjnych. Oszacowanie potencjału energii geotermalnej wiąże się z koniecznością kosztownych odwiertów próbnych. Aktualnie brak danych na temat możliwości wykorzystania zasobów geotermalnych na terenie gminy Bledzew.

Rysunek 14. Zasoby geotermalne Polski

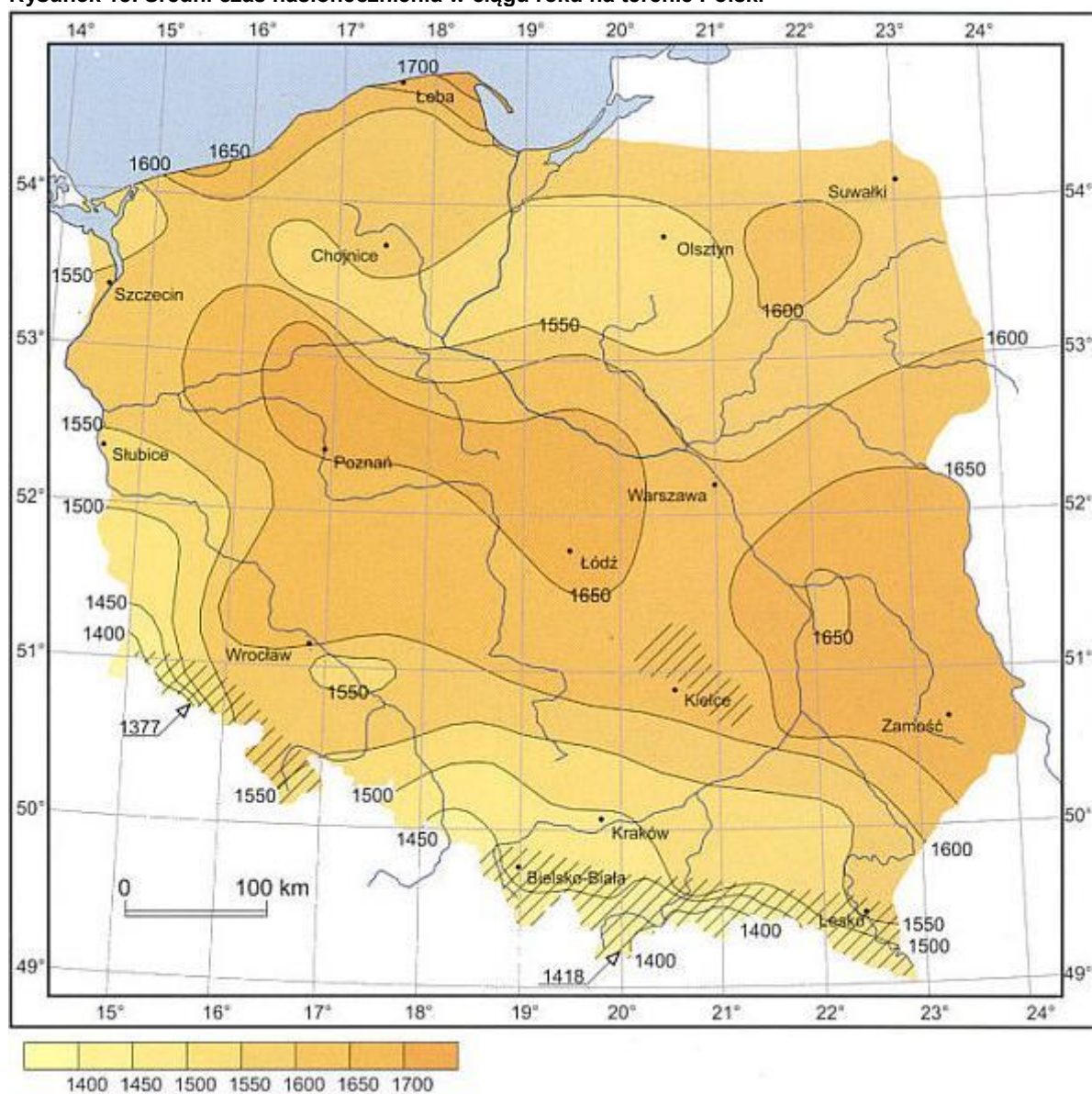

źródło: pga.org.pl

6.6.5 Energia słońca

Energia promieniowania słonecznego wykorzystywana jest w dwojaki sposób: do produkcji energii elektrycznej bądź ciepła. Ciepło może być pozyskiwane w sposób bierny poprzez nagrzewanie pomieszczeń bezpośrednim promieniowaniem bądź poprzez systemy cieczowych lub powietrznych kolektorów słonecznych służących ogrzewaniu mieszkań, podgrzewaniu wody użytkowej itp. Konwersja promieniowania na prąd elektryczny odbywa się natomiast poprzez zastosowanie ogniw fotowoltaicznych bądź elektrowni termicznych. Zastosowanie kolektorów słonecznych może okazać się zasadne już nawet w przypadku użytkowania przez pojedyncze gospodarstwa domowe, w zależności od stopnia zapotrzebowania na ciepłą wodę. Poniższe rysunki przedstawiają dwa najważniejsze czynniki wpływające na opłacalność inwestycji związanych z wykorzystaniem energii słonecznej.

Rysunek 15. Średni czas nasłonecznienia w ciągu roku na terenie Polski

źródło: imgw.pl

(pozwolenie wodnoprawne zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego), ekonomiczne oraz społeczne (np. turystyka).

6.6.7 Ograniczenia rozwoju energii odnawialnej

W przypadku realizacji przedsięwzięć związanych z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii, należy pamiętać, że możliwości rozwoju hydroenergetyki, wykorzystania energii wiatru, energii z wód geotermalnych czy biomasy uwarunkowane są nie tylko zasobami energetycznymi, ale także regulacjami prawnymi w zakresie ochrony przyrody i ustaleniami Samorządu Województwa Lubuskiego, które zawarte są w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa i dotyczą gospodarowania przestrzenią. Ograniczenia prawne dotyczą przede wszystkim wykluczenia inwestycji z terenów chronionych lub przynajmniej dostosowania ich skali do uwarunkowań terenowych i środowiskowych.

6.6.8 Zagrożenia

Zagrożenia wynikające z rozwoju wykorzystania alternatywnych źródeł energii mogą być związane z negatywnym wpływem nowopowstałych instalacji służących do wykorzystania odnawialnych źródeł energii na środowisko. Przed przystąpieniem do realizacji tego typu inwestycji zaleca się dobrze dobrać lokalizację inwestycji z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju. W celu doboru lokalizacji należy odnieść się do zapisów niniejszego Programu, innych dokumentów lokalnych, a także dokumentów wyższego szczebla, determinujących politykę przestrzenną gminy.

7. Plan operacyjny

7.1. Wprowadzenie

Podstawą dla planu operacyjnego na lata 2016-2023, tj. konkretnych przedsięwzięć mających priorytet w skali gminy, są cele średniookresowe wskazane w poprzednich rozdziałach dotyczących poszczególnych komponentów środowiska oraz polityka finansowa gminy, gdyż to ona w głównej mierze decyduje o zasadności oraz sposobie realizacji danego zadania.

Podczas wyznaczania zadań inwestycyjnych kierowano się potrzebami wynikającymi z konieczności poprawy jakości środowiska na omawianym obszarze, informacjami otrzymanymi w drodze ankietyzacji, a także zamierzeniami strategicznymi gminy Bledzew.

7.2. Lista przedsięwzięć

Lista przedsięwzięć przeznaczonych do realizacji w latach 2016–2023 została przedstawiona w poniższych tabelach. Ważnym jest, aby podkreślić, iż zaproponowana lista przedsięwzięć nie blokuje możliwości realizacji innych, charakteryzujących się mniejszym jednostkowym efektem. Oznacza to możliwość realizacji przedsięwzięć nie wskazanych w poniższej tabeli, ale mieszczących się w ramach wyznaczonych celów średniookresowych.

Tabela 39. Lista zadań własnych i koordynowanych przeznaczonych do realizacji w ramach planu operacyjnego na lata 2016-2023.

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Prognozowane nakłady finansowe [tys. zł]*	Źródło finansowania ¹¹
Cel średniokresowy: Opracowanie i wdrożenie kompleksowego systemu zarządzania środowiskowego na terenie gminy Bledzew					
1.1.	Sporządzenie raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska.	2018; 2020	gmina Bledzew	3	środki własne
1.2	Opracowanie aktualizacji Programu Ochrony Środowiska.	2020	gmina Bledzew	7	środki własne
Cel średniokresowy: Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców gminy Bledzew					
2.1	Prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnej w celu podnoszenia świadomości w zakresie szkodliwości spalania odpadów oraz węgla o słabej kaloryczności i wysokiej zawartości siarki w przydomowych kotłowniach.	2016 – 2023	gmina Bledzew	21	środki własne, środki zewnętrzne
2.2	Prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych.	2016	gmina Bledzew, Placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy zajmujący się zbiórką odpadów komunalnych	5	środki własne, środki zewnętrzne
2.3	Prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnej w zakresie odnawialnych źródeł energii.	2016 – 2023	gmina Bledzew	21	środki własne, środki zewnętrzne
2.4	Prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnej w zakresie ochrony przyrody.	2016 – 2023	gmina Bledzew, Placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe, Lasy Państwowe	14	środki własne, środki zewnętrzne
Cel średniokresowy: Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców gminy Bledzew – zadania koordynowane					
2.5	Prowadzenie szkoleń z zakresu dobrych praktyk rolniczych oraz upraw ekologicznych.	2016 – 2023	Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	koszt zależny od ilości przeprowadzonych szkoleń	środki własne, środki zewnętrzne

¹¹Przez „środki własne” należy rozumieć środki własne jednostki odpowiedzialnej za realizację zadania.

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Prognozowane nakłady finansowe [tys. zł]*	Źródło finansowania ¹¹
2.6	Prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnej w celu podnoszenia świadomości w zakresie racjonalnej gospodarki nawozami.	2016 - 2023	Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego, Lubuski Oddział Regionalny Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	35	środki własne, środki zewnętrzne
Cel średniookresowy: Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków					
Cel średniookresowy: Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków – zadania koordynowane					
3.1	Prowadzenie rejestru zakładów zwiększonego i dużego ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych (ZDR, ZZR).	2016 - 2023	Wojewódzka Komenda Państwowej Straży Pożarnej w Zielonej Górze	w ramach działań statutowych	środki własne
Cel średniookresowy: Ochrona środowiska przyrodniczego i krajobrazu na terenie gminy Bledzew					
4.1.	Utrzymanie i urządzenie terenów zieleni, zadrzewień, zakrzewień oraz parków.	2016 - 2023	gmina Bledzew	zależne od potrzeb	środki własne
4.2.	Promocja walorów przyrodniczych gminy.	2016 - 2023	gmina Bledzew	42	środki własne
4.3.	Uwzględnienie znaczenia ochrony różnorodności biologicznej w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.	2016 - 2023	gmina Bledzew	zależne od potrzeb	środki własne
4.4.	Uwzględnianie w Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego form ochrony przyrody oraz obszarów przyrodniczo cennych.	2016 - 2023	gmina Bledzew	zależne od potrzeb	środki własne
Cel średniookresowy: Ochrona środowiska przyrodniczego i krajobrazu na terenie gminy Bledzew – zadania koordynowane					
4.5.	Kontrola przestrzegania przepisów o ochronie przyrody w trakcie gospodarczego wykorzystywania zasobów i składników przyrody.	2016 - 2023	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim	w ramach działań statutowych	środki własne
4.6.	Bieżące utrzymanie zieleni przydrożnej – wskazuje się konieczność przemyślanych i zrównoważonych działań w tym zakresie, ukierunkowanych na potrzebę ochrony alei przydrożnych, jeżeli ich stan zdrowotny na to pozwala oraz stosowania tylko niezbędnych i	2016 - 2023	Administratorzy dróg	zależne od potrzeb	środki własne

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Prognozowane nakłady finansowe [tys. zł]*	Źródło finansowania ¹¹
	przemysłanych działań pielęgnacyjnych.				
Cel średniookresowy: Ochrona lasów i utrzymanie odpowiedniego poziomu lesistości na terenie gminy Bledzew					
5.1	Uwzględnienie w Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego obszarów przeznaczonych pod zalesianie.	2016 - 2023	gmina Bledzew	zależne od potrzeb	środki własne
Cel średniookresowy: Ochrona lasów i utrzymanie odpowiedniego poziomu lesistości na terenie gminy Bledzew – zadania koordynowane					
5.2.	Zalesianie terenów o niskich klasach bonitacyjnych gleb i gruntów porolnych.	2016 - 2023	Właściciele prywatni	brak danych	właściciele gruntów
5.3	Realizacja zadań wynikających z planów urządzania lasów.	2016 - 2023	Zarządcy lasów stanowiących własność Skarbu Państwa	zależne od potrzeb	środki własne
5.4	Realizacja Krajowego Planu Zwiększenia Lesistości na terenie Gminy Bledzew.	2016 – 2020	Zarządcy lasów, w tym lasów stanowiących własność Skarbu Państwa	koszt realizacji zadania zależny od zakresu realizowanych zalesień	środki własne
Cel średniookresowy: Minimalizacja ilości powstających odpadów, wzrost wtórnego wykorzystania i ograniczenie składowania pozostałych odpadów					
6.1.	Identyfikacja i likwidacja dzikich wysypisk śmieci.	2016 - 2023	gmina Bledzew	zależne od potrzeb	środki własne
6.2.	Egzekwowanie zapisów wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie i regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminie.	2016 - 2023	gmina Bledzew	zależne od potrzeb	środki własne
6.3.	Składanie rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi do Marszałka Województwa Lubuskiego (rokrocznie).	2016 - 2023	gmina Bledzew	w ramach działań statutowych	środki własne
6.4.	Przeprowadzenie analizy stanu gospodarki odpadami, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi (rokrocznie).	2016 - 2023	gmina Bledzew	3	środki własne
6.5.	Realizacja „Kompleksowego Regionalnego Programu Gospodarki Odpadami”.	2016 - 2018	gmina Bledzew	zależne od potrzeb	środki własne

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Prognozowane nakłady finansowe [tys. zł]*	Źródło finansowania ¹¹
6.6	Prowadzenie monitoringu nieczynnego składowiska odpadów w miejscowości Bledzew.	2016 - 2023	gmina Bledzew	zależne od potrzeb	środki własne
Cel średniookresowy: Minimalizacja ilości powstających odpadów, wzrost wtórnego wykorzystania i ograniczenie składowania pozostałych odpadów – zadania koordynowane					
6.7.	Gospodarowanie odpadami w postaci wyrobów zawierających azbest.	2016 – 2032	gmina Bledzew, właściciele prywatni, zarządcy nieruchomości	zależne od liczby wniosków	środki własne, środki zewnętrzne
Cel średniookresowy: Dążenie do osiągnięcia właściwych standardów wód powierzchniowych i podziemnych pod względem jakości poprzez ich ochronę					
7.1.	Budowa i modernizacja sieci wodociągowej	2016 - 2023	gmina Bledzew	zależne od potrzeb	środki własne, środki zewnętrzne
7.2.	Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej sanitarnej	2016 - 2023	gmina Bledzew	zależne od potrzeb	środki własne, środki zewnętrzne
7.3.	Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej deszczowej	2016 - 2023	gmina Bledzew	zależne od potrzeb	środki własne, środki zewnętrzne
7.4.	Prowadzenie ewidencji przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych.	2016 - 2023	gmina Bledzew	w ramach działań statutowych	środki własne
7.5.	Budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków (głównie na terenach zabudowy rozproszonej i obszarach trudnych do skanalizowania, gdzie jest to prawnie dozwolone).	2016 - 2023	gmina Bledzew, Przedsiębiorcy, Właściciele prywatni	zależne od potrzeb	środki własne, środki zewnętrzne
Cel średniookresowy: Dążenie do osiągnięcia właściwych standardów wód powierzchniowych i podziemnych pod względem jakości poprzez ich ochronę – zadania koordynowane					
7.6.	Bieżąca konserwacja i utrzymanie cieków wodnych.	2016 - 2023	LZMiUW w Zielonej Górze	w ramach działań statutowych	środki własne
7.7.	Monitorowanie cieków wodnych.	2016 - 2023	LZMiUW w Zielonej Górze	w ramach działań statutowych	środki własne

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Prognozowane nakłady finansowe [tys. zł]*	Źródło finansowania ¹¹
7.8.	Konserwacja rowów melioracyjnych.	2016 - 2023	właściciele gruntów, gmina Bledzew, LZMiUW w Zielonej Górze	zależne od potrzeb	środki własne
Cel średniookresowy: Spełnienie norm jakości powietrza atmosferycznego poprzez sukcesywną redukcję emisji zanieczyszczeń do powietrza na terenie Gminy Bledzew					
8.1.	Termomodernizacja budynków komunalnych.	2016 - 2020	gmina Bledzew	zależne od potrzeb	środki własne, środki zewnętrzne
8.2.	Budowa i modernizacja dróg gminnych.	2016 - 2023	gmina Bledzew	zależne od potrzeb	środki własne, środki zewnętrzne
8.3.	Opracowanie i wdrożenie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej	2016 - 2019	gmina Bledzew	30	środki własne, środki zewnętrzne
8.4.	Opracowanie założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, paliwa gazowe i energię elektryczną oraz w razie konieczności opracowanie planu.	2016	gmina Bledzew	15	środki własne
8.5.	Wyeliminowanie spalania pozostałości roślinnych na powierzchni ziemi poprzez kontrole gospodarstw domowych przez upoważnionych pracowników Urzędu Gminy oraz funkcjonariuszy Policji.	2016 - 2023	gmina Bledzew, Policja	w ramach działań statutowych	środki własne
8.6.	Stwarzanie warunków dla rozwoju ruchu rowerowego - Rozbudowa ścieżek rowerowych.	2016 - 2023	gmina Bledzew	zależne od potrzeb	środki własne, środki zewnętrzne
8.7.	Kontrole przestrzegania zakazu spalania odpadów w urządzeniach grzewczych i na otwartych przestrzeniach.	2016 - 2023	gmina Bledzew, Policja	w ramach działań statutowych	środki własne

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Prognozowane nakłady finansowe [tys. zł]*	Źródło finansowania ¹¹
Cel średniookresowy: Spełnienie norm jakości powietrza atmosferycznego poprzez sukcesywną redukcję emisji zanieczyszczeń do powietrza na terenie gminy Bledzew – zadania koordynowane					
8.8.	Modernizacja dróg krajowych i wojewódzkich na terenie Gminy Bledzew ¹² .	2016 - 2023	GDDKiA, Zarząd Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze	zależne od potrzeb	środki własne
8.9.	Modernizacja dróg powiatowych na terenie Gminy Bledzew ¹³ .	2016 - 2023	Zarząd Dróg Powiatowych w Międzyrzeczu	zależne od potrzeb	środki własne
8.10	Realizacja zapisów Programu ochrony powietrza dla strefy lubuskiej na terenie gminy Bledzew	2016 - 2023	gmina Bledzew oraz inne jednostki realizujące, wyznaczone w POP	zależne od potrzeb	środki własne, środki zewnętrzne
Cel średniookresowy: Poprawa klimatu akustycznego na terenie gminy Bledzew					
9.1.	Wprowadzanie standardów akustycznych w Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego.	2016 - 2023	gmina Bledzew	koszt w ramach opracowania MPZP	środki własne
9.2.	Ochrona obszarów o korzystnym klimacie akustycznym poprzez uwzględnianie ich w Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego.	2016 - 2023	gmina Bledzew	koszt w ramach opracowania MPZP	środki własne
9.3.	Preferowanie niekonfliktowych lokalizacji obiektów przemysłowych.	2016 - 2023	gmina Bledzew	zależne od potrzeb	środki własne
Cel średniookresowy: Poprawa klimatu akustycznego na terenie gminy Bledzew – zadania koordynowane					
9.4.	Kontrola emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej.	2016 - 2023	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze	w ramach działań statutowych	środki własne
9.5.	Budowa ekranów i instalacja urządzeń ograniczających hałas wzdłuż uciążliwych szlaków komunikacyjnych.	2016 - 2023	GDDKiA, Zarząd Dróg Wojewódzkich, Zarząd Dróg Powiatowych w Międzyrzeczu, gmina Bledzew	koszt realizacji zadania zależny od wielkości inwestycji	środki własne środki zewnętrzne

^{12,4}Zadanie dotyczy także działu „hałas”.

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Prognozowane nakłady finansowe [tys. zł]*	Źródło finansowania ¹¹
9.6.	Kontrolowanie oraz eliminowanie technologii i urządzeń przekraczających wartości normatywne w transporcie i przemyśle.	2016 - 2023	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze	w ramach działań statutowych	środki własne
9.7.	Stosowanie rozwiązań technicznych i organizacyjnych zapobiegających emisji hałasu do środowiska.	2016 - 2023	GDDKiA, Zarząd Dróg Wojewódzkich, Zarząd Dróg Powiatowych w Międzyrzeczu, gmina Bledzew	koszt realizacji zadania zależny od rodzaju i wielkości inwestycji	środki własne
Cel średniookresowy: Kontrola i ograniczenie emisji niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego do środowiska na terenie gminy Bledzew					
10.1	Ograniczanie powstawania źródeł pól elektromagnetycznych na terenach gęstej zabudowy mieszkaniowej na etapie planowania przestrzennego oraz wprowadzenie zagadnienia pól elektromagnetycznych do Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego.	2016 - 2023	gmina Bledzew	koszt w ramach opracowania MPZP	środki własne
Cel średniookresowy: Kontrola i ograniczenie emisji niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego do środowiska na terenie Gminy Bledzew – zadania koordynowane					
10.2	Kontrola obecnych i potencjalnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego.	2016 - 2023	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze	w ramach działań statutowych	środki własne
10.3	Utrzymanie poziomów elektromagnetycznego promieniowania poniżej dopuszczalnego lub co najwyżej na poziomie dopuszczalnym.	2016 - 2023	Przedsiębiorcy	zależne od potrzeb	środki własne
10.4	Prowadzenie ewidencji źródeł promieniowania elektromagnetycznego.	2016 - 2023	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze, Urząd Komunikacji Elektronicznej	w ramach działań statutowych	środki własne

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Prognozowane nakłady finansowe [tys. zł]*	Źródło finansowania ¹¹
Cel średniookresowy: Ochrona gleb przed degradacją oraz rekultywacja terenów zdegradowanych i zdewastowanych na terenie gminy Bledzew					
Cel średniookresowy: Ochrona gleb przed degradacją oraz rekultywacja terenów zdegradowanych i zdewastowanych na terenie gminy Bledzew – zadania koordynowane					
11.1	Rekultywacja gleb zdegradowanych.	2016 - 2023	właściciele gruntów, przedsiębiorcy	koszt zależny od powierzchni rekultywowanego terenu oraz zakresu prac	środki własne
11.2	Prowadzenie monitoringu jakości gleb.	2016 - 2023	Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska	koszt realizacji zadań w ramach działań statutowych	środki własne

* prognozowane nakłady finansowe na realizację zadań są wartością szacunkową i mogą ulec zmianie w trakcie ich realizacji.

8. Uwarunkowania finansowe

8.1. Potencjalne źródła finansowania przedsięwzięć inwestycyjnych

Realizacja zadań inwestycyjnych w zakresie ochrony środowiska wymaga nakładów finansowych znacznie przewyższających możliwości budżetowe jednostek samorządu terytorialnego. Istnieje zatem potrzeba pozyskania zewnętrznych źródeł finansowego wsparcia przedsięwzięć inwestycyjnych.

Dla jednostek samorządowych dostępnymi sposobami finansowania inwestycji są:

- środki własne,
- kredyty i pożyczki udzielane w bankach komercyjnych,
- kredyty i pożyczki preferencyjne udzielane przez instytucje wspierające rozwój gmin,
- dotacje państwowe z funduszy krajowych i zagranicznych,
- emisja obligacji.

8.1.1. Fundusze krajowe

Wszelkie działania związane z ochroną środowiska i ekologią są wspierane finansowo poprzez różne krajowe i zagraniczne fundusze ekologiczne oraz programy a także środki własne inwestorów.

Do publicznych funduszy ochrony środowiska w Polsce zalicza się:

- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW),
- Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW).

Budżety dwóch pierwszych funduszy są tworzone głównie z:

- Opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska – wszelkie firmy, które korzystają z zasobów naturalnych środowiska poprzez m.in. zużywanie wody, zanieczyszczając powietrze atmosferyczne czy wytwarzając odpady płacą za to zgodnie ze stawkami wyznaczanymi przez Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa (Ministra OŚZNiL). Każda firma otrzymuje pozwolenie na korzystanie z określonej ilości tych zasobów.
- Kar za przekroczenie dopuszczalnych norm - płacą je firmy, które korzystają z większych ilości zasobów środowiska niż im na to zezwolono oraz wszystkie inne instytucje nie przestrzegające wymogów ochrony środowiska.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej jest największą instytucją realizującą Politykę Ekologiczną Państwa poprzez finansowanie inwestycji w ochronie środowiska i gospodarce wodnej, w obszarach ważnych z punktu widzenia procesu dostosowawczego do standardów i norm Unii Europejskiej. Narodowy Fundusz działa od 1 lipca 1989 roku, a powstał na podstawie ustawy z dnia 31 stycznia 1980 roku o ochronie i kształtowaniu środowiska. Celem działalności Narodowego Funduszu jest finansowe wspieranie inwestycji ekologicznych o znaczeniu i zasięgu ogólnopolskim i ponadregionalnym oraz zadań lokalnych, istotnych z punktu widzenia potrzeb środowiska.

Dystrybucja środków finansowych z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej odbywa się w ramach następujących dziedzin:

- Ochrona powietrza;
- Ochrona wód i gospodarka wodna ;

- Ochrona powierzchni ziemi;
- Ochrona przyrody i krajobrazu oraz leśnictwo;
- Geologia i górnictwo;
- Edukacja ekologiczna;
- Państwowy Monitoring Środowiska;
- Programy międzydziedzinowe;
- Nadzwyczajne zagrożenia środowiska;
- Ekspertyzy i prace badawcze.

W Narodowym Funduszu stosowane są trzy formy dofinansowywania:

- Finansowanie pożyczkowe (pożyczki udzielane przez NF, kredyty udzielane przez banki ze środków NF, konsorcja czyli wspólne finansowanie NF z bankami, linie kredytowe ze środków NF obsługiwane przez banki).
- Finansowanie dotacyjne (dotacje inwestycyjne, dotacje nieinwestycyjne, dopłaty do kredytów bankowych, umorzenia).
- Finansowanie kapitałowe (obejmowanie akcji i udziałów w zakładanych bądź już istniejących spółkach w celu osiągnięcia efektu ekologicznego).

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska ma bardzo istotne znaczenie dla ochrony środowiska i gospodarki kraju:

- finansuje ochronę środowiska,
- uruchamia środki innych inwestorów,
- stymuluje nowe inwestycje,
- wspomaga tworzenie nowych miejsc pracy,
- ważny dla zrównoważonego rozwoju.

Szczegółowy zakres działalności NFOŚiGW, lista programów i przedsięwzięć priorytetowych, kryteria i zasady udzielania wsparcia finansowego, a także wzory wniosków i procedury ich rozpatrywania dostępne są w oficjalnym serwisie internetowym: www.nfosigw.gov.pl oraz w siedzibie Funduszu w Warszawie przy ul. Konstruktorskiej 3a.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze¹⁴

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze to samodzielna instytucja finansowa, powołana do wspierania przedsięwzięć w dziedzinie ekologii.

Przedmiotem działania WFOŚiGW jest wspieranie oraz dofinansowywanie działalności służącej ochronie środowiska i gospodarki wodnej, które odbywa się zgodnie z kierunkami strategii na szczeblu krajowym oraz celami środowiskowymi wynikającymi ze strategii zrównoważonego rozwoju województwa lubuskiego.

Ze względu na wieloletnie doświadczenie w finansowaniu ochrony środowiska Funduszowi zostały przydzielone zadania związane z obsługą na terenie województwa lubuskiego środków unijnych przeznaczonych na ten obszar.

¹⁴ źródło: <http://www.wfosigw.zgora.pl>

Realizacja zadań statutowych WFOŚiGW odbywa się zgodnie z corocznie uchwalanym planem pracy. Wsparcie finansowe realizowane jest poprzez udzielanie pożyczek i dotacji na zadania realizowane w następujących komponentach środowiska:

- ochrona wód,
- ochrona atmosfery,
- gospodarka wodna,
- ochrona powierzchni ziemi,
- ochrona przyrody,
- monitoring środowiska,
- nadzwyczajne zagrożenia środowiska,
- edukacja ekologiczna.

Szczegółowe informacje na temat działalności WFOŚiGW w Zielonej Górze można znaleźć na stronie internetowej funduszu: <http://www.wfosigw.zgora.pl/> lub pod numerem telefonu: 68 419 69 00.

8.1.2. Fundusze Unii Europejskiej Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (POIiŚ)¹⁵

Projekt Umowy Partnerstwa, który wyznacza główne kierunki wsparcia z Funduszy Europejskich w perspektywie finansowej 2014-2020, zakłada realizację krajowego programu operacyjnego dotyczącego m.in. gospodarki niskoemisyjnej, przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu, ochrony środowiska, transportu i bezpieczeństwa energetycznego. Środki unijne z programu przeznaczone będą w ograniczonym stopniu na inwestycje w obszary ochrony zdrowia czy dziedzictwa kulturowego. Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, podobnie jak jego poprzednik na lata 2007-2013, będzie wspierać głównie rozwój infrastruktury technicznej kraju, co w efekcie przyczyni się do zrównoważonego rozwoju gospodarki oraz zwiększenia jej konkurencyjności.

Główny cel Programu

Celem nadrzędnym omawianego Programu będzie wsparcie gospodarki efektywnie korzystającej z zasobów, przyjaznej środowisku, a także sprzyjającej spójności terytorialnej i społecznej. Wyznaczony cel główny wynika z jednego z priorytetów strategii Europa 2020, którym jest zrównoważony rozwój. Oznacza on budowanie silnej, stabilnej i konkurencyjnej gospodarki, która sprawnie i efektywnie korzysta z dostępnych zasobów. Nacisk na wsparcie gospodarki skutecznie korzystającej z dostępnych zasobów, sprzyjającej środowisku i jednocześnie bardziej konkurencyjnej ekonomicznie, prowadzi do zachowania spójności i równowagi pomiędzy działaniami inwestycyjnymi w infrastrukturę oraz wsparciu skierowanemu do wybranych obszarów gospodarki. Opisany program będzie skutecznie realizował założenia unijnej strategii.

Beneficjenci

Najważniejszymi beneficjentami POIiŚ 2014-2020 będą podmioty publiczne (w tym jednostki samorządu terytorialnego).

¹⁵źródło i na podstawie: www.pois.gov.pl

Źródła finansowania

W przypadku POIiŚ 2014-2020 wyróżniamy dwa źródła finansowania: Fundusz Spójności (FS), którego głównym celem jest wspieranie rozwoju europejskich sieci transportowych oraz ochrony środowiska w krajach UE oraz Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR).

Priorytety POIiŚ

PRIORYTET I (FS) – 1263 mld euro

Promocja odnawialnych źródeł energii i efektywności energetycznej:

- produkcja, dystrybucja oraz wykorzystanie odnawialnych źródeł energii (OZE), np. budowa, rozbudowa farm wiatrowych, instalacji na biomasę bądź biogaz,
- poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym i mieszkaniowym,
- rozwój i wdrażanie inteligentnych systemów dystrybucji, np. budowa sieci dystrybucyjnych średniego i niskiego napięcia.

Institucja pośrednicząca – MINISTERSTWO GOSPODARKI.

PRIORYTET II (FS) – 3458 mln euro

Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu:

- rozwój infrastruktury środowiskowej (np. oczyszczalnie ścieków, sieć kanalizacyjna oraz wodociągowa, instalacje do zagospodarowania odpadów komunalnych, w tym do ich termicznego przetwarzania),
- ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, poprawa jakości środowiska wiejskiego (np. redukcja zanieczyszczenia powietrza i rekultywacja terenów zdegradowanych),
- dostosowanie do zmian klimatu, np. zabezpieczenie obszarów miejskich przed niekorzystnymi zjawiskami pogodowymi, zarządzanie wodami opadowymi, projekty z zakresu małej retencji oraz systemy zarządzania klęskami żywiołowymi.

Institucja pośrednicząca – MINISTERSTWO ŚRODOWISKA.

PRIORYTET III (FS) – 14 688 mln euro

Rozwój infrastruktury transportowej przyjaznej dla środowiska i ważnej w skali europejskiej:

- rozwój drogowej i kolejowej infrastruktury w sieci TEN-T, połączeń kolejowych poza tą siecią oraz w aglomeracjach,
- niskoemisyjny transport miejski, transport śródlądowy, morski i intermodalny,
- poprawa bezpieczeństwa w ruchu lotniczym.

Institucja pośrednicząca – MINISTERSTWO INFRASTRUKTURY I ROZWOJU.

PRIORYTET IV (EFRR) – 2905 mln euro

Zwiększenie dostępności do transportowej sieci europejskiej:

- poprawa przepustowości infrastruktury drogowej (w tym obwodnice, trasy wylotowe).

Institucja pośrednicząca – MINISTERSTWO INFRASTRUKTURY I ROZWOJU.

PRIORYTET V (EFRR) – 642 mln euro

Rozwój infrastruktury bezpieczeństwa energetycznego:

- rozwój inteligentnych systemów dystrybucji, magazynowania i przesyłu gazu ziemnego i energii elektrycznej, np. budowa sieci przesyłowych i dystrybucyjnych gazu ziemnego lub energii elektrycznej.

Instytucja pośrednicząca – MINISTERSTWO GOSPODARKI.

PRIORYTET VI (EFRR) – 400 mln euro

Ochrona i rozwój dziedzictwa kulturowego:

- inwestycje w ochronę i rozwój dziedzictwa kulturowego oraz zasobów kultury, np. instytucji kultury, czy też szkół artystycznych.

Instytucja pośrednicząca – MINISTERSTWO KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO.

PRIORYTET VII (EFRR) – 500 mln euro

Wzmocnienie strategicznej infrastruktury ochrony zdrowia:

- wsparcie infrastruktury szpitali ponadregionalnych i współpracujących z nimi jednostek diagnostycznych w zakresie chorób „aktywności zawodowej” i opieki nad matką i dzieckiem,
- wsparcie infrastruktury systemu państwowego ratownictwa medycznego, np. wsparcie szpitalnych oddziałów ratunkowych, lotnisk, lądowisk i baz lotniczego pogotowia ratunkowego.

PRIORYTET VIII (FS)- 300 mln euro

Pomoc techniczna:

- pomoc techniczna dla instytucji realizujących program oraz największych beneficjentów.

Regionalny Program Operacyjny¹⁶

Celem nadrzędnym RPO dla województwa lubuskiego będzie długofalowy, inteligentny i zrównoważony rozwój oraz wzrost jakości życia mieszkańców województwa lubuskiego poprzez wykorzystanie i wzmocnienie potencjałów regionu, a także skoncentrowane niwelowanie barier rozwojowych. Program realizować będzie głównie cele, które określone zostały w zaktualizowanej w 2012 roku Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego 2020.

Alokacja środków w ramach RPO Lubuskie 2020

Podział alokacji w Programie wynika z przeprowadzonej analizy potrzeb i potencjałów regionu oraz uwzględnia cele określone w dokumentach strategicznych i programowych. RPO podzielony został na osie priorytetowe, które umożliwiły rozdysponowanie środków unijnych.

Oś priorytetowa 1 – Gospodarka i innowacje

Alokacja: 28,5%, 186,2 mln euro (EFRR)

Cel główny: podniesienie poziomu innowacyjności i konkurencyjności regionu poprzez wsparcie działalności B+R oraz sektora MŚP.

¹⁶ <http://lrpo.lubuskie.pl>

Działania skierowane są m.in. do przedsiębiorców, instytucji otoczenia biznesu, klastrów, jednostek badawczo-rozwojowych i uczelni wyższych. Ich cel to wzmocnienie gospodarki regionalnej w oparciu o nowoczesne technologie i innowacyjne rozwiązania.

Oś priorytetowa 2 – Rozwój Cyfrowy

Alokacja: 4,5%, 29,4 mln euro (EFRR)

Cel główny: rozwój technologii informacyjno-komunikacyjnych i wzrost ich wykorzystania przez mieszkańców regionu.

Beneficjenci to m.in. JST, przedsiębiorcy (wyłącznie w formule partnerstwa publiczno-prywatnego), jednostki samorządu terytorialnego, spółki prawa handlowego będące własnością, kościoły i związki wyznaniowe, uczelnie wyższe, jednostki naukowe itd. Działania realizowane w ramach osi drugiej zmierzają do rozwoju społeczeństwa informacyjnego.

Oś priorytetowa 3 – Gospodarka niskoemisyjna

Alokacja: 15%, 98 mln euro (EFRR)

Cel główny: przejście na gospodarkę niskoemisyjną poprzez wykorzystanie odnawialnych źródeł energii i wzrost efektywności energetycznej.

Celem działań osi trzeciej jest wykorzystanie lokalnych zasobów poprzez zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz umożliwienie ich przyłączenia do sieci energetycznych, co pozwoli na dywersyfikację źródeł oraz kierunków dostaw energii, zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych do atmosfery a także dalszy rozwój energetyki w kierunku zrównoważonym, zwiększającym bezpieczeństwo energetyczne regionu.

Oś priorytetowa 4 – Środowisko i kultura

Alokacja: 15%, 98 mln euro (EFRR)

Cel główny: poprawa stanu środowiska przyrodniczego oraz przeciwdziałanie zagrożeniom wynikającym ze zmian klimatu i ochrona dziedzictwa kulturowego.

Celem działań wyznaczonych w ramach czwartej osi priorytetowej jest ochrona środowiska poprzez zapewnienie funkcjonowania podstawowej infrastruktury wodnokanalizacyjnej. Działania w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom (w tym wynikającym ze zmian klimatu), mają wpływ nie tylko na bezpieczeństwo regionu, ale również na stan środowiska.

Oś priorytetowa 5. – Transport

Alokacja: 24%, 156,8 mln euro (EFRR)

Cel główny: wzrost atrakcyjności inwestycyjnej województwa lubuskiego poprzez poprawę przepustowości i sprawności infrastruktury transportowej w regionie.

Zadania związane z infrastrukturą transportową przyczyniają się do podniesienia atrakcyjności gospodarczej i turystycznej regionu, głównie przez włączenie do sieci transportowej TEN-T, zapewniają międzyregionalną dostępność transportową oraz spójność wewnętrzną regionu. Rozwój połączeń zarówno drogowych, jak i kolejowych w województwie lubuskim przyczyni się głównie do jego rozwoju gospodarczego, co pozytywnie wpływać

będzie na powstawanie nowych miejsc pracy i polepszanie się warunków życia mieszkańców.

Oś Priorytetowa 6. - Regionalny rynek pracy.

Alokacja: 38%, 96 mln euro (EFS)

Cel główny: podniesienie poziomu aktywności zawodowej mieszkańców regionu oraz adaptacyjności przedsiębiorstw i pracowników do zmian zachodzących w gospodarce.

W celu poprawy sytuacji społeczno-gospodarczej regionu konieczne jest podniesienie jakości obecnych i przyszłych kadr gospodarki: pracowników przedsiębiorstw i osób pozostających bez zatrudnienia. Zapewni to wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw działających w regionie oraz wzrosną szansę na zdobycie zatrudnienia. Aby osiągnąć te cele, priorytetowo traktowane będą: praktyczne formy wsparcia, automatycznie dające w pracy zawodowej; popytowy system udzielania pomocy pozwalający na trafniejszy dobór form wsparcia, zgodny z potrzebami rynku pracy oraz jak najszersza współpraca międzysektorowa zapewniająca szeroką gamę rozwiązań sytuacji problemowych.

Oś Priorytetowa 7. – Równowaga społeczna

Alokacja: 22%, 55,6 mln euro (EFS)

Cel główny: zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego i niwelowanie dysproporcji społecznych.

W ramach siódmej osi priorytetowej realizowane będą projekty mające na celu m.in. upowszechnienie aktywizacji zawodowej, społecznej, zdrowotnej i edukacyjnej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, zwiększenie dostępności usług społecznych oraz wzrost aktywności społeczności lokalnych w obszarze przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Oś priorytetowa 8. – Nowoczesna edukacja

Alokacja: 26%, 65,7 mln euro (EFS)

Cel główny: upowszechnienie edukacji na każdym etapie kształcenia oraz dostosowanie systemu nauczania do potrzeb regionalnego rynku pracy.

Działania w ramach ósmej osi priorytetowej mają na celu dostosowanie form oraz metod nauczania do potrzeb rynku pracy, zmniejszenie nierówności w upowszechnieniu edukacji, a także dostosowanie systemu kształcenia do zindywidualizowanych potrzeb uczniów. W ramach realizacji osi wzmacniany będzie potencjał, atrakcyjność i jakość oferty edukacyjnej szkół i placówek oświatowych prowadzących kształcenie zawodowe uwzględniające potrzeby rynku pracy, upowszechnienie i promocję kształcenia ustawicznego osób dorosłych.

Oś priorytetowa 9. – Infrastruktura społeczna

Alokacja: 13%, 84,9 mln euro (EFRR)

Cel główny: wzrost dostępności i poprawa jakości usług społecznych, zdrowotnych i edukacyjnych w regionie.

Oś priorytetowa 10. – Pomoc techniczna

Alokacja: 14%, 35,3 mln euro (EFS)

Na obecnym etapie prac system instytucjonalny nie zakłada udziału, innych niż UMWL, jednostek we wdrażaniu Programu. Sytuacja ta jednak może ulec zmianie.

9. Wdrażanie i monitoring

Właściwe wykorzystanie możliwych rozwiązań o charakterze organizacyjnym ma istotne znaczenie w procesie wdrażania programu i jego realizacji. Wprowadzenie zasad monitoringu umożliwi sprawną realizację działań, jak również pozwoli na bieżącą aktualizację celów programu. Sformułowanie zasad zarządzania środowiskiem stanowi więc podstawę sprawnej realizacji i kontroli działań programowych.

Zarządzanie programem to sukcesywna realizacja następujących zadań:

1) Wdrożenie programu i jego realizacja, a w szczególności:

- koordynacja przebiegu wdrażania i realizacji,
- bieżąca ocena realizacji i aktualizacja celów,
- raporty na temat wykonania programu,

2) Edukacja ekologiczna:

- utworzenie systemu edukacji ekologicznej,
- udostępnienie informacji o stanie środowiska,
- publikacja informacji o stanie środowiska.

9.1. Działania polityki ochrony środowiska

Realizacja celów długookresowych wymaga podjęcia działań, które muszą być zgodne z zasadami zawartymi w stosownych ustawach. Działania będące elementem zarządzania środowiskiem można sklasyfikować w następujące grupy:

1. Działanie prawne – grupa działań mająca na celu respektowanie odpowiednich dyrektyw i decyzji pozwalających na kształtowanie środowiska wg zamysłu władz. Do grupy tej należą systemy wydawania pozwoleń (wprowadzanie do środowiska ścieków, gazów, pyłów, odpadów) decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz koncesji.

2. Działania finansowe – polegają głównie na systemie pobierania opłat za korzystanie z środowiska naturalnego (emisje zanieczyszczeń, składowanie odpadów itp.). Do tej grupy działań należy doliczyć także system kar przewidziany za przekroczenie określonych limitów w pozwoleniach i koncesjach.

3. Działania społeczne – polegają na współpracy i partnerstwie w zakresie realizacji polityki ochrony środowiska. Sprowadzają się one do dwóch zasadniczych aspektów: edukacji ekologicznej oraz budowy powiązań samorząd-społeczeństwo. Wiąże się to z udostępnieniem i publikacją informacji o środowisku co jest obowiązkiem władz samorządowych wynikającym z Prawa Ochrony Środowiska.

4. Działania strukturalne – polegają na formułowaniu i wdrażaniu polityk ekologicznych. Mowa tu głównie o tworzeniu strategii, programów wdrożeniowych oraz wprowadzaniu narzędzi wspomagających system zarządzania środowiskiem.

Wymienione wyżej sposoby realizacji pozwalają prowadzić działania z zakresu ochrony środowiska przyczyniając się do osiągnięcia celów nie tylko lokalnych, ale i szczebla wojewódzkiego oraz krajowego. Są to działania umożliwiające wprowadzenie przepisów, egzekwowanie ich oraz pozyskiwanie funduszy na działania ograniczające wpływ degradacji środowiska związanej z działalnością człowieka.

Działania strukturalne to również opracowanie programu ochrony środowiska oraz jego aktualizacji. Przedstawia on stan środowiska oraz główne cele i zadania umożliwiające jego poprawę. Działania mające na celu poprawę stanu środowiska zawarte w Programie to odpowiednie kombinacje działań prawnych, finansowych i strukturalnych.

9.2. Kontrola oraz dokumentacja realizacji programu

Kontrola realizacji Programu Ochrony Środowiska wymaga oceny zarówno stopnia realizacji celów i zadań terminowości ich wykonania. Istotne znaczenie ma tu również analiza rozbieżności pomiędzy założeniami a realizacją.

Ustawa Prawo Ochrony Środowiska zakłada sporządzenie raportów z realizacji programu co dwa lata i przedstawienie go Radzie Gminy. Cały Program aktualizowany powinien być co cztery lata uwzględniając rozbieżności oraz wprowadzając nowe zadania i cele.

Ocena realizacji programu polega na monitorowaniu zmian w wielu wzajemnie powiązanych strefach. System monitorowania w celu uzyskiwania kompatybilnych informacji w skali regionu powinien uwzględniać następujące działania:

- zebranie danych liczbowych,
- uporządkowanie, przetworzenie, analiza zebranych danych,
- przygotowanie raportu,
- analiza porównawcza,
- aktualizacja.

W celu kontroli nad terminową realizacją zadań określonych w niniejszym programie zaleca się dokonywanie analizy realizacji zadań Programu z uwzględnieniem mierników zestawionych w poniższej tabeli.

Tabela 40. Zestawienie wskaźników ogólne dla monitorowania osiągnięcia celów

Lp.	Wskaźnik	Jednostka
EDUKACJA EKOLOGICZNA		
1.	Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjno-edukacyjnych	godz./rok
2.	Procent liczby mieszkańców objętych działaniami edukacji ekologicznej	%
OCHRONA PRZYRODY		
1.	Liczba form ochrony przyrody	szt.
OCHRONA LASÓW		
1.	Lesistość Gminy	%
OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI		
1.	Powierzchnia gruntów zdewastowanych i zdegradowanych	ha
2.	Powierzchnia gruntów zrehabilitowanych i przywróconych do stanu właściwego	ha
3.	Ilość wykrytych przypadków nielegalnej eksploatacji złóż	Ilość/rok

Lp.	Wskaźnik	Jednostka
OCHRONA WÓD		
1.	Klasa jakości wód powierzchniowych	*I-V
2.	Długość sieci wodociągowej rozdzielczej	km
3.	Długość sieci kanalizacji sanitarnej	km
4.	Liczba przyłączy kanalizacyjnych	szt.
5.	Liczba przyłączy wodociągowych	szt.
6.	Ilość ścieków dostarczonych do oczyszczalni 1. siecią kanalizacyjną 2. wozami asenizacyjnymi	m ³ /rok
7.	Liczba mieszkańców korzystająca z sieci wodociągowej	ilość osób
8.	Liczba mieszkańców korzystająca z kanalizacji sanitarnej	ilość osób
POWIETRZE		
1.	Klasa C jakości powietrza według oceny rocznej: Pył PM10, SO ₂ , NO ₂ , Pb, O ₃ , CO, Benzen, B(a)P, As, Cd, Ni	Klasa jakości powietrza
GOSPODARKA ODPADAMI		
1.	Masa odpadów komunalnych zebranych i odebranych – ogółem	Mg
2.	Masa odpadów komunalnych zebranych i odebranych w formie zmieszanej	Mg
3.	Odsetek masy odpadów komunalnych zebranych i odebranych w formie zmieszanej	%
4.	Masa odpadów komunalnych zebranych i odebranych selektywnie	Mg
5.	Odsetek masy odpadów komunalnych zebranych i odebranych selektywnie	%
6.	Masa odpadów poddanych odzyskowi	Mg
7.	Odsetek masy odpadów poddanych odzyskowi	%
8.	Masa odpadów komunalnych poddanych składowaniu bez przetwarzania	Mg
9.	Odsetek masy odpadów komunalnych poddanych składowaniu bez przetworzenia	%
10.	Odsetek mieszkańców Gminy objętych zorganizowanym systemem zbierania i odbierania odpadów komunalnych	%
11.	Odsetek mieszkańców Gminy objętych zorganizowanym systemem selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych	%

11. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Cel opracowania

Program Ochrony Środowiska dla gminy Bledzew na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023 jest podstawowym narzędziem prowadzenia polityki ekologicznej na terenie gminy. Według założeń, przedstawionych w niniejszym opracowaniu, opracowanie programu doprowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem, zapewni skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzy warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa.

Opracowanie jakim jest *Program Ochrony Środowiska* określa politykę środowiskową, a także wyznacza cele i zadania środowiskowe oraz szczegółowe programy zarządzania środowiskowego, które odnoszą się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według priorytetów.

Podczas tworzenia opracowania, przyjęto założenie, iż powinien on spełniać rolę narzędzia pracy przyszłych użytkowników, ułatwiającego i przyspieszającego rozwiązywanie zagadnień, będących zagadnieniami techniczno-ekonomicznymi, związanymi z przyszłymi projektami.

Zakres opracowania

Sporządzony Program zawiera między innymi rozpoznanie aktualnego stanu środowiska w gminie, przedstawia propozycje oraz opis zadań, które niezbędne są do kompleksowego rozwiązania problemów związanych z ochroną środowiska. Program wspomaga dążenie do uzyskania w gminie sukcesywnego ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko źródeł zanieczyszczeń, ochronę i rozwój walorów środowiska oraz racjonalne gospodarowanie z uwzględnieniem konieczności ochrony środowiska. Stan docelowy w tym zakresie nakreśla Program Ochrony Środowiska, a dowodów jego osiągnięcia dostarcza ocena efektów działalności środowiskowej, dokonywana okresowo (co 2 lata). Struktura opracowania obejmuje omówienie kierunków ochrony środowiska w gminie w odniesieniu m.in. do gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, ochrony powierzchni ziemi i gleb, ochrony powietrza, ochrony przed hałasem, ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym, ochrony przyrody, edukacji ekologicznej, z podaniem ich charakterystyki, oceną stanu aktualnego i stanu docelowego umożliwiając tym samym identyfikację potrzeb w tym zakresie. Identyfikacja potrzeb gminy w zakresie ochrony środowiska, w odniesieniu do obowiązujących w kraju przepisów prawnych i regulacji prawnych Unii Europejskiej, polega na sformułowaniu celów średniookresowych (do 2022 roku) oraz strategii ich realizacji. Na tej podstawie opracowywany jest plan operacyjny, przedstawiający listę przedsięwzięć jakie zostaną zrealizowane na terenie gminy Bledzew do roku 2022.

Charakterystyka gminy

Gmina Bledzew jest gminą wiejską położoną we środkowo-wschodniej części województwa lubuskiego. Gmina od południowego-wschodu graniczy z gminą Międzyrzecz, od północy z gminą Deszczno, od północnego wschodu z gminą Skwierzyna, od wschodu z gminą Przytoczna, natomiast od zachodu z gminami Sulęcín i Lubniewice, leżącymi w powiecie sulęcinskim. Zgodnie z podziałem fizyko-geograficznym Polski wg Jerzego Kondrackiego gmina Bledzew leży w obrębie megaregionu Pozaalpejskiej Europy Środkowej, w prowincji Niż Środkowoeuropejski, podprowincji Pojezierze Południowobałtyckie, makroregionu Pojezierze Lubuskie, na granicy mezoregionów: Pojezierza Łagowskie i Bruzda Zbąszyńska.

Ochrona zasobów naturalnych i aktualny stan środowiska

W niniejszym opracowaniu opisano zasoby naturalne i stan środowiska na terenie gminy Bledzew. Wyznaczono w tym zakresie następujące kategorie:

- Lasy (uwzględniające stan aktualny lasów, identyfikujące zagrożenia i źródła zanieczyszczeń);
- Obszary cenne przyrodniczo (uwzględniające stan aktualny obszarów przyrodniczych, identyfikujące zagrożenia i źródła zanieczyszczeń);
- Powierzchnię ziemi i surowce naturalne (uwzględniającą stan aktualny powierzchni ziemi i surowców naturalnych, identyfikującą zagrożenia i źródła zanieczyszczeń);
- Wody (uwzględniające stan aktualny wód powierzchniowych i podziemnych, identyfikujące zagrożenia i źródła zanieczyszczeń środowiska wodnego);

- Ochrona powierzchni ziemi (uwzględniające stan aktualny, identyfikujące zagrożenia i źródła zanieczyszczeń środowiska glebowego);
- Ochrona powietrza (uwzględniające stan aktualny, identyfikujące zagrożenia i źródła zanieczyszczenia powietrza);
- Ochrona przyrody (uwzględniające stan aktualny, identyfikujące zagrożenia dla występujących na terenie gminy form ochrony przyrody);
- Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym (uwzględniające stan aktualny, identyfikujące zagrożenia wynikające z promieniowania elektromagnetycznego);
- Ochrona przed hałasem (uwzględniające stan aktualny, identyfikujące zagrożenia i źródła zanieczyszczeń środowiska nadmiernym hałasem).

Cele i strategia ich realizacji

W niniejszym *Programie* zestawiono cele wynikające z dokumentów wyższego szczebla. Na ich podstawie wyznaczono cele i strategię ich realizacji na poziomie gminnym. Narzędziem pomocniczym w realizacji założonych celów są zadania przedstawione w rozdziale 7. *Program operacyjny*. Wyznaczone zadania są spójne z planowanymi inwestycjami gminnymi oraz obowiązującym prawem lokalnym.

Analiza uwarunkowań finansowych gminy

Realizacja zadań inwestycyjnych w zakresie ochrony środowiska wymaga nakładów finansowych znacznie przewyższających możliwości budżetowe jednostek samorządu terytorialnego. Istnieje zatem potrzeba pozyskania zewnętrznych źródeł finansowego wsparcia przedsięwzięć inwestycyjnych. W tym celu w rozdziale 8. *Uwarunkowania finansowe* przedstawiono potencjalne źródła finansowania wyznaczonych zadań.

Wdrażanie i monitoring programu

Właściwe wykorzystanie możliwych rozwiązań o charakterze organizacyjnym ma istotne znaczenie w procesie wdrażania programu i jego realizacji. Wprowadzenie zasad monitoringu umożliwi sprawną realizację działań, jak również pozwoli na bieżącą aktualizację celów programu. Z tego powodu w rozdziale 9. *Wdrażanie i monitoring* sformułowano zasady zarządzania środowiskiem, które stanowią podstawę sprawnej realizacji i kontroli działań programowych.